

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANTALYA VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ANTALYA İLİ 2018 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
ANTALYA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü**

ANTALYA - 2019

"Hiç Şüphesiz ki Antalya Dünyanın En Güzel Yeridir!"
M. Kemal ATATÜRK

İnsanların hayatları boyunca yaşamlarını sürdürdükleri ve uyum sağlamaya çalıştıkları fiziki, sosyal ve kültürel ortam olarak belirtilen çevre, basit anlatımıyla içinde bulunduğumuz ve bizi etkileyen dış etkenlerin tümünü kapsayan yaşadığımız ortamdır.

Yaşam ve çevre birbirine bağlı ayrılmaz bir bütünün parçaları olup, aynı zamanda birbirini olumlu ve olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuz etkilerin en büyük göstergesi de insanoğlunun doğal kaynakları yanlış ve aşırı kullanması sonucu ortaya çıkan ve yine insanoğlunun düzeltmek için çaba harcadığı çevre kirliliğidir. Hızlı nüfus artışı ile birlikte endüstrinin hızla gelişmesi ve beraberinde gelen çevresel kirlilik, planlama ve uygulamalarda yaşanan bazı aksaklıklar ve çevre bilincinin yetersizliği ile birlikte doğal kaynakların yok olma tehlikesi insan ve çevre sağlığını olumsuz etkilemektedir.

İlimizde; çevre sorunları ile ilgili olarak, ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde ekolojik sistemin korunması ve iyileştirilmesi, her türlü çevre kirliliğinin önlenmesi, ilimizin doğal bitki ve hayvan varlığı ile doğal zenginliklerin korunması ve kamuoyunda çevre bilincinin oluşması için birçok kurum ve kuruluş ile iş birliği içerisinde çalışmalar sürdürülmektedir.

Başta turizm olmak üzere tarihi ve kültürel zenginlikleri açısından oldukça önemli bir değere sahip olan İlimizin; hava, su ve toprak kirliliği gibi çevre değerleri ile doğal kaynaklarının incelenmesi ve araştırılması sonucu oluşturulan “Antalya İli Çevre Durum Raporu’nun önemli bir ihtiyacı gidereceğine ve ilimizde yaşayan herkesin çevre değerlerine sahip çıkacağına inancım sonsuzdur.

Çevre Durum Raporunun hazırlanmasında emeği geçen İl Müdürlüğündeki çalışma arkadaşlarıma ve ellerindeki bilgileri bizimle paylaşan tüm kamu kurum/kuruluşlarına teşekkür ediyorum.

Çevreye gösterilen saygı, insanlığın kendisine gösterdiği saygının en büyük göstergesidir. “Sıfır Atık Geleceğe Değer Kattık” sloganı çerçevesinde; temiz ve yaşanabilir bir çevrede buluşmak dileğiyle...

Tevfik ALTINAY
Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	3
A.1. HAVA KALİTESİ	3
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN ÖGELER.....	6
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	9
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	10
A.5. EGZOZ GAZI EMİSYON KONTROLÜ	12
A.6. GÜRÜLTÜ	12
A.7. TEMİZ HAVA EYLEM PLANLARI.....	13
A.8. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	13
A.9. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	14
B. SU VE SU KAYNAKLARI	16
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	16
B.1.1. Yüzeysel Sular	16
B.1.1.1. Akarsular.....	16
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar.....	22
B.1.2. Yeraltı Suları.....	23
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	24
B.1.3. Denizler	24
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	26
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	28
B.3.1. Noktasal kaynaklar.....	28
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	28
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	28
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	28
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar.....	28
B.3.2.2. Diğer	29
B.4. DENİZ KIYI SULARININ KİRLİLİK DURUMU	29
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	30
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	30
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	30
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	31
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.....	34
B.5.2. Sulama	42
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	43
B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	43
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	43
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	44
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı.....	45
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	45
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	45
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	50
B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler	51
B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	51
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	51

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar	51
B.7.2. Aritma Çamurlarının Toprakta Kullanımı	52
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	53
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	53
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	55
C. ATIK	56
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	56
C.2. HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI.....	59
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	59
C.3.1. Eğitimler	60
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	61
C.3.3. Atık Miktarları	62
C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı	63
C.3.5. Ekipman	64
C.3.6. Kompost.....	64
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	65
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	70
C.6. ATIK MADENİ YAĞLAR.....	71
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER.....	72
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR.....	74
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL).....	74
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE)	76
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ (HURDA) ARAÇLAR	77
C.12. TEHLİKSİZ ATIKLAR	77
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	79
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	80
C.12.3 Atıksu Aritma Tesisi Çamurları.....	80
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	80
C.14. MADEN ATIKLARI	81
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	82
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	83
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	83
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	83
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	84
D.1. FLORA	84
D.2. FAUNA.....	86
D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR	90
D.3.1. Ormanlar	90
D.3.2. Milli Parklar	91
D.3.2.1. Güllük Dağı (Termessos) Milli Parkı.....	91
D.3.2.2. Köprülü Kanyon Milli Parkı	92
D.3.2.3. Altınbeşik Mağarası Milli Parkı	93
D.3.2.4. Saklıkent Milli Parkı	94
D.3.2.5. Beydağları Sahil (Olimpos) Milli Parkı	95
D.4. ÇAYIR VE MERA.....	96

D.5. SULAK ALANLAR	96
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	97
D.6.1. Tabiat Parkları	97
D.6.1.1. Kurşunlu Şelalesi Tabiat Parkı	98
D.6.1.2. İncekum Tabiat Parkı	98
D.6.1.3. Mavikent Tabiat Parkı	99
D.6.1.4. Tekirova Tabiat Parkı	99
D.6.2. Tabiat Anıtları	100
D.6.2.1. Kocakatran Lübnan Sediri Tabiat Anıtı:	100
D.6.2.2. Şah Ardiç Tabiat Anıtı:	100
D.6.2.3. Koç Sediri Tabiat Anıtı:	100
D.6.2.4. Aslan Ardicı Tabiat Anıtı:	100
D.6.2.5. Karamık Köyü Sediri Tabiat Anıtı:	100
D.6.2.6. Koca Sedir Ağacı Tabiat Anıtı:	100
D.6.2.7. Dibek Sedir Ağacı Tabiat Anıtı:	101
D.6.2.8. Gedelme Çınarı Tabiat Anıtı:	101
D.6.2.9. Zeytintaşı Mağarası Tabiat Anıtı:	101
D.6.2.10. Kocain Mağarası Tabiat Anıtı:	101
D.6.3. Tabiatı Koruma Alanları	102
D.6.3.1. Alacadağ Tabiatı Koruma Alanı	102
D.6.3.2. Çıglıkara Tabiatı Koruma Alanı	102
D.6.3.3. Dibek Tabiatı Koruma Alanı	103
D.6.4. Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları	103
D.6.4.1. Üzümdere Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	104
D.6.4.2. Dimçayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	104
D.6.4.3. Cevizli Gidengelmiz Dağı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	104
D.6.4.4. Gündoğmuş Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	105
D.6.4.5. Kıbrıs Çayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	105
D.6.4.6. Sarıkaya Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	106
D.6.4.7. Sivridağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	106
D.6.4.8. Düzlerçamı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	106
D.6.5. Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanları	107
D.6.5.1. Patara Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	107
D.6.5.2. Kale Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	107
D.6.5.3. Kumluca Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	107
D.6.5.4. Çıralı Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	108
D.6.5.5. Tekirova Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	108
D.6.5.6. Belek Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	108
D.6.5.7. Kızılot Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	108
D.6.5.8. Demirtaş Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	108
D.6.5.9. Gazipaşa Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:	108
D.6.6. Avlaklar	109
D.6.6.1. Devlet Avlakları	109
D.6.6.2. Genel Avlaklar	110
D.6.6.3. Örnek Avlaklar	110
D.6.7. Özel Çevre Koruma Bölgeleri	110
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	111
E. ARAZİ KULLANIMI	112
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	112
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	113
E.2.1. Çevre Düzeni Planı	113

E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	115
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	116
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	116
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	118
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	119
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI.....	120
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ.....	120
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	121
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	122
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	122
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	122
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	124

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	4
Çizelge A.2 - Ulusal hava kalitesi indeksi	4
Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri.....	5
Çizelge A.4 – Antalya ilinde sürekli emisyon ölçüm sistemleri tesis ve baca sayısı	6
Çizelge A.5 - Antalya ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler	8
Çizelge A.6 – Antalya ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler	8
Çizelge A.7 – Antalya ilinde 2018 yılında kullanılan doğalgaz miktarı	9
Çizelge A.8 – Antalya ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı.....	9
Çizelge A.9 - Antalya ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler.....	10
Çizelge A.10 - Antalya ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerlerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	12
Çizelge A.11 - 2018 yılında Antalya ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	12
Çizelge B.12 – Antalya ilinin akarsuları	16
Çizelge B.13 – Antalya ilinin akarsularında bulunan balık çiftlikleri.....	17
Çizelge B.14 - Antalya ilinde mevcut sulama göletleri.....	22
Çizelge B.15 - Antalya ilinde mevcut barajlar	22
Çizelge B.16 – Antalya ilinin yeraltı suyu potansiyeli.....	23
Çizelge B.17 – Denizde yer alan balık çiftlikleri	26
Çizelge B.18 - Antalya ilinde 2018 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları.....	27
Çizelge B.19 – Antalya ili kıyılarında Kıyı Su Yönetim Birimleri.....	30
Çizelge B.20 – Antalya ilinde 2018 yılı sulama tesisleri	43
Çizelge B.21 – Antalya ilinde 2018 yılı devir durumlarına göre sulama tesislerinin	43
Çizelge B.22 – Antalya ilinde Yıllara Göre Su Kullanım Miktarları.....	44
Çizelge B.23 – Antalya ilinde 2018 Yılı itibarı ile İşletmeye Açılmış HES Projeleri	44
Çizelge B.24 – Antalya ilinde Belediyeye ait Atıksu Arıtma Tesislerinden Çıkan Arıtma Çamuru Analizleri.....	47
Çizelge B.25 – Antalya ilinde 2018 yılı itibarıyla kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	48
Çizelge B.26 – Antalya ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu	50
Çizelge B.27 – Antalya Organize Sanayi Bölgesi AAT Arıtma Çamuru Fiziksel-Kimyasal Analizi ..	50
Çizelge B.28 - Antalya ilinde 2018 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler	51
Çizelge B.29 – Antalya ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	54
Çizelge B.30 - Antalya ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb).....	54
Çizelge B.31 - Antalya ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları	54
Çizelge B.32 - Antalya ilinde 2018 yılında toplanan atık kompozisyonu.....	56

Çizelge C.33 - Antalya ilinde 2018 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	58
Çizelge C.34 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler	60
Çizelge C.35 – 2018 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri.....	61
Çizelge C.36 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı	62
Çizelge C.37 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı	63
Çizelge C.38 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar.....	64
Çizelge C.39 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri.....	64
Çizelge C.40 - Antalya ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	65
Çizelge C.41 - 2018 yılında Antalya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı	66
Çizelge C.42- 2018 yılında Antalya ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı.....	66
Çizelge C.43 - 2018 yılında Antalya ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	67
Çizelge C.44 – 2018 yılında Antalya ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu	67
Çizelge C.45 - 2018 yılında Antalya ilinde Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum	69
Çizelge C.46 - Antalya ilinde 2017 yılında atık işleme ve miktarı	70
Çizelge C.47 – Antalya ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	72
Çizelge C.48 – Antalya ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler	73
Çizelge C.49 – Antalya ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg).....	73
Çizelge C.50 - Antalya ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg)	74
Çizelge C.51 – Antalya ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	74
Çizelge C.52 – Antalya ilinde 2018 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	75
Çizelge C.53 – Yıllar itibariyle Antalya ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	75
Çizelge C.54 – Antalya ilinde 2018 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	77
Çizelge C.55 - Antalya ilinde 2018 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı	77
Çizelge C.56 – Antalya ilinde 2017 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri.....	78
Çizelge C.57 – Antalya ilinde 2018 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri üretim kapasiteleri, cüruf ve bertaraf yöntemi	80
Çizelge C.58 – Antalya ilinde 2018 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı	80
Çizelge C.59 – 2018 yılında Antalya ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	81
Çizelge C.60 - Antalya ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı.....	81
Çizelge C.61 – Antalya ilinde 2018 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	82
Çizelge C.62 – 2018 yılı itibariyle Antalya ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı	82
Çizelge Ç.63 – Antalya ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	83
Çizelge Ç.64 – Antalya ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları	83
Çizelge D.65 – Antalya ili UBENİS Envanter Sonuçları.....	88
Çizelge D.66 – Antalya ilinde bulunan Milli Parklar.....	91
Çizelge D.67 – Antalya ilinde bulunan Tabiat Parkları	97
Çizelge D.68 – Antalya ilinde bulunan Tabiat Anıtları.....	100
Çizelge D.69 – Antalya ilinde bulunan Tabiat Koruma Alanları	102

Çizelge D.70 – Antalya ilinde bulunan Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları	103
Çizelge D.71 – Antalya ilinde 2017 Yılı Arazi Kullanım Durumu.....	113
Çizelge D.72 – 2017 yılı için Antalya ilinde arazi sınıflandırması	113
Çizelge D.73 – Antalya ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	116
Çizelge D.74 – Antalya ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	118
Çizelge D.75 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı ...	120
Çizelge D.76 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	121
Çizelge D.77 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı...	122

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A.1 - Antalya ilinde Bakanlık istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	11
Grafik A.2 - Antalya ilinde Bakanlık istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği.....	11
Grafik A.3 – Antalya ilinde 2018 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı	13
Grafik B.4 – Antalya ilinde 2018 yılı itibariyle mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı.....	26
Grafik B.5 - Antalya ilinde 2018 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	31
Grafik B.6 - Antalya ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı.....	46
Grafik B.7 – Antalya ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı.....	46
Grafik B.8 - Antalya ilinde 2018 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi....	52
Grafik B.9 - Antalya ilinde 2018 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	53
Grafik C.10 - Antalya ilinde katı atık kompozisyonu	57
Grafik C.11 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	61
Grafik C.12 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı	63
Grafik C.13 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı	64
Grafik C.14 – Yıl bazında Antalya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	66
Grafik C.15 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi	70
Grafik C.16 – Yıllar itibariyle Antalya ilinde atık madeni yağ toplama miktarları (kg)*	72
Grafik C.17 – Antalya ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton).....	73
Grafik C.18 – Yıllar itibariyle Antalya ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl).....	75
Grafik C.19 - Antalya ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton)	76
Grafik C.20 - Yıllar itibariyle Antalya ilinde AEEE işleyen tesis sayısı	77
Grafik C.21 – Antalya ilinde 2018 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı	82
Grafik D.22 - IUCN tehlike kategorileri (Flora).....	84
Grafik D.23 - IUCN tehlike kategorileri (Flora).....	88
Grafik E.24– Antalya ilinde 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	112
Grafik F.25 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı. 117	117
Grafik F.26 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇED Gereklidir Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	117
Grafik F.27 – Antalya ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	118
Grafik G.28 – Antalya ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı	120
Grafik G.29 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	121
Grafik G.30 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı	122

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita A.1 – Antalya ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri.....	9
Harita A.2 – Akdeniz Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi.....	29
Harita B.3 – Kırkgöz Kaynakları Koruma Alanı	35
Harita B.4 – Duraliler Kaynakları Koruma Alanları	36
Harita B.5 – Yemişpınarı-Kargılıçesme Kaynağı Koruma Alanları	37
Harita B.6 – Tekir Pınarı Kaynağı Koruma Alanları	38
Harita B.7 – Gürkavak Kaynağı Koruma Alanları.....	39
Harita B.8 – Boğaçayı Yer altı Suyu Kaynağı Koruma Alanları	40
Harita B.9 – Doyran Kaynağı Koruma Alanları.....	41
Harita B.10 – Aksu Çayı Yeraltısuyu Kaynağı Koruma Alanları	42
Harita D.11 – Hedef türlerce zengin habitatlar haritası.....	89
Harita D.12 – Özellikli alanlar ve korunan alanlar haritası.....	89
Harita E.13 – Antalya ilinin Çevre Düzeni Planı	115

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim D.1 – Likya salebi (<i>Ophrys Lycia</i>) (Foto: İ.G.DENİZ)	85
Resim D.2 - Kaya çiğdemi (<i>Crocus wattiorum</i>) (Foto: İ.G.DENİZ)	85
Resim D.3 - Kervançulluğu (<i>Numenius arquata</i>)	86

GİRİŞ

Genel Bilgiler: Antalya ilimiz tarihi güzellikleri, doğası ve kültürel zenginliği ile Türkiye'nin en gelişmiş turizm şehirlerinden birisidir. Güzel coğrafi yapısı ve uygun iklim koşulları ile Nisan ayından kış aylarının başına kadar tüm yerli ve yabancı turistler için en ideal tatil fırsatlarını sunan şehir, 24 saat canlı bir yapıya sahiptir. Milli parkları, zengin tarihi kalıntıları ve ödüllü marinası ile Akdeniz'in incisi durumundaki Antalya, ilçeleri ve tatil merkezleri ile Türk turizminin en önemli kenti durumundadır.

Nüfusu: 20.723 km² yüzölçümüne sahip Antalya ilinin 2018 yılı itibari ile nüfusu 2.426.356 olup en kalabalık 5. ilidir. 2018 yılı için yıllık ortalama nüfus artışı % 25,9 dur.

İklimi: Akdeniz ikliminin hâkim olduğu Antalya'da, kışlar ılıman ve yağışlı, yazlar ise sıcak ve kurak geçer.

Coğrafi Konumu: Antalya ili, Türkiye'nin güneyinde, merkezi Akdeniz kıyısında olan bir turizm merkezidir. Kuzeyinde; Burdur, Isparta, Konya, doğusunda; Karaman, Mersin, batısında; Muğla illeri vardır. Güneyi, Akdeniz ile çevrelenmiştir. Türk Riviera'sı Antalya kıyılarının uzunluğu 630 km'yi bulur.

Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde; Akseki, Aksu, Alanya, Demre, Döşemealtı, Elmalı, Finike, Gazipaşa, Gündoğmuş, İbradi, Kaş, Kemer, Kepez, Konyaaltı, Korkuteli, Kumluca, Manavgat, Muratpaşa ve Serik olmak üzere toplam 19 İlçe Belediyesi bulunmaktadır.

Tarihçe: Antalya adını kurucusu, Bergama Kralı II. Attalos'dan alır. Attalos'a atfen Attalia adını alan kente Türkler önce Adalya daha sonra da Antalya adını verirler.

Yapılan arkeolojik kazılarla Antalya ve bölgesinde günümüzde 40 bin yıl önce insanların yaşadığı kanıtlanmıştır. Antalya'nın 27 km. kuzeybatısında, Yağcılar sınırları içindeki Karain Mağarasında bulunan kalıntılar Paleolitik, Mezolitik, Neolitik ve bronz çağlarına aittir.

M.Ö. 2000 yılından bu yana bölge, sırası ile Hitit, Pamphylia, Lykia, Kilikya gibi kent devletleri, Pers, İskender, Antigonos, Ptolemais, Selevko, Bergama Krallığı egemenliklerini tanımıştır. M.S. 7. yüzyıldan sonra bölge Selçuklular ile Bizanslılar arasında sık sık el değiştirmiş, 1207 yılında Selçukluların eline geçmiştir. Bunu Tekelioğulları, Osmanlılar, Karamanoğulları, sonra tekrar, Osmanlı egemenlikleri izlemiştir.

Turizm: Antalya'da kültür turizmi başta olmak üzere deniz, spor, sağlık, kış, kongre, yayla, mağara, kamp ve inanç turizmi yapılabilmekte bu turizm seçenekleri için tesisler bulunmaktadır.

Sanayi: Turizm ve tarımın ön plana çıkması nedeniyle sanayi alanında Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. En önemli sanayi alanları arasında; Organize Sanayi Bölgesi, Serbest Bölge, Küçük Sanayi Siteleri (15 ad.), Teknoloji Geliştirme Bölgesi ve Sanayi Odaları (4 ad.) gelmektedir.

Ulaşımı: Karayolu, havayolu ve denizyolu ile ulaşım sağlanmaktadır. Antalya havalimanı uluslararası hava trafiğine açıktır.

İl Müdürlüğü Yapısı: İl Müdürlüğümüz, Meltem Mahallesinde bulunan 17.235,71 m²lik kampüs alanında, 9.150 m²'lik kapalı alana sahip 2 ayrı hizmet binası ile Kızıltoprak Mahallesinde 6.503 m²'lik araziye sahip 2. bir kampüs alanında hizmet vermektedir. Bu alanda 1.440 m² idari hizmet binası ve 1.600 m² lojman olmak üzere, 4.155 m²'lik kapalı alanın 1.115 m²'lik kısmı depo mahiyetindedir. 13 adet tahsisli lojman mevcuttur.

Bakanlık Taşra Teşkilatının Yapısı ve Görevleri kapsamında B tipi il teşkilatları arasında yer alan İl Müdürlüğümüzün Çevre Bölümü; ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü ve Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü olmak üzere iki adet şube müdürlüğünden oluşmaktadır. ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğünde 15 teknik personel (ve 1 memur), Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğünde 20 teknik personel (2 teknisyen ve 1 işçi) olmak üzere toplam 35 personel, 2 Şube Müdürü ve 1 İl Müdür Yardımcısı ile çalışmalarına devam etmektedir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2019 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.3'te verilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şekilde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd., 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1' de verilmektedir.

Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer
B: Bilgi Eşiği
U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıda insan için bazı kirlenmeler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2018 (µg/m ³)	2019 (µg/m ³)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	380	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	150	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Mart’a kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	260	250	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	42	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	60	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	44	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,6	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	8	7	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Çizelge A.4 – Antalya ilinde sürekli emisyon ölçüm sistemleri tesis ve baca sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri	1	2
Asit Üretim Tesisleri	0	0
Atık Geri Kazanım Ve Bertaraf Tesisleri	0	0
Cam Üretim Fabrikaları	0	0
Çimento	0	0
Demir - Çelik Ve Metalurji Fabrikaları	1	1
Doğalgaz Çevrim Ve Termik Santraller	1	2
Gıda Fabrikaları	0	0
Gübre Fabrikaları	0	0
Kağıt Fabrikaları	0	0
Kimya Fabrikaları	0	0
Kireç Fabrikaları	0	0
Lastik Üretim Tesisleri	0	0
Otomotiv	0	0
Petrol Ve Petrokimya Tesisleri	0	0
Şeker Fabrikaları	0	0
Tekstil Fabrikaları	0	0
TOPLAM	3	5

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Ögeler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirlenitçiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'den ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM 'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} -10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM_{10} 'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM_{10} maruziyetine karşı hassastır. PM_{10} yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO 'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m^3 arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO 'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO 'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç ($\text{Cu}+\text{Sn}$) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye

yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.5 - Antalya ilinde 2018 yılında evsel ısınmada kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler
(Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2019)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
Isınma Kaynaklı Kömür	İthal Kömür	8.386,00	7.257	27,05	0,5	9,48	9,14
Isınma Kaynaklı Kömür	Yerli Kömür	2.769,00	6.343	32,04	0,9	13,45	14,73

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.6 – Antalya ilinde 2018 yılında sanayide kullanılan katı yakıtların cinsi, yakıtların özellikleri ve bu yakıtların temin edildiği yerler
(Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (kuru baz) (%)	Kül (%)
Kalsine edilmiş Petrol Koku	Brezilya	15.233,103	7.508	10,53	0,77	0,00	3,17
---	---	---	---	---	---	---	---

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.7 – Antalya ilinde 2018 yılında kullanılan doğalgaz miktarı
(Enerya Antalya Gaz Dağıtım A.Ş., 2019)

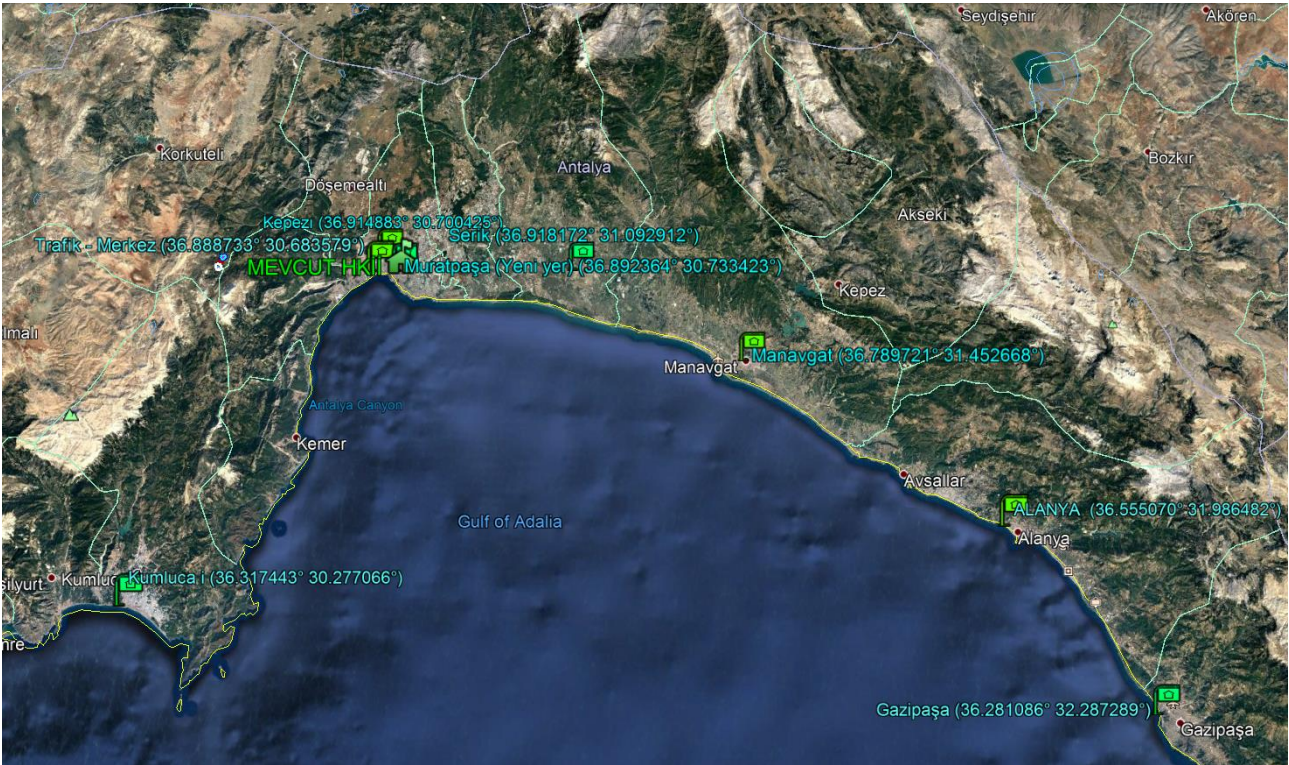
Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut	43.152.226,680	9.331,8612
Sanayi	2.627.320,476	9.331,8612

Çizelge A.8 – Antalya ilinde 2018 yılında kullanılan fuel-oil miktarı
(EPDK - Petrol Piyasası 2018 Yılı Sektör Raporu, 2019)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
Konut	---	---	---
Sanayi	---	---	---
Toplam	3.181.400	9.200	---

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Harita A.1 – Antalya ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müd. -2019)

Antalya ilimizde hava kalitesinin izlenmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından kurulmuş olan bir adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonu mevcuttur. İstasyonda, Toz Partikül Madde (PM₁₀) ve Kükürtdioksit (SO₂) ölçümleri 24 saat aralıksız olarak yapılmaktadır. Ölçümler sonucu elde edilen değerler her saat başında Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı'na online olarak ulaşmaktadır.

Hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi çalışmaları kapsamında; İlimize giriş yapan ısınma amaçlı kullanılacak kömürlerin kalite ve ısıl değer kontrolleri Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilmekte, kalitesi uygun olmayan kömürlerin şehre girişleri engellenmektedir. Şehir genelinde doğal gaz kullanım oranı artmakta ve yeni doğal gaz hatları döşenmesi çalışmaları hızla devam etmektedir.

Hava kalitesinin korunmasına yönelik yapılmış ve yapılacak çalışmaları değerlendirmek ve uygulamaya yönelik yaptırımcı tedbirleri belirlemek için Valilik Makamınca alınan kararlar doğrultusunda Büyükşehir Belediyesi organizasyonunda yaz ve kış sezonu halinde faaliyetler yürütülmektedir.

Hava Kalitesinin Korunması ile ilgili tedbirler 2018 kış sezonu için 22/12/2014 tarih ve 14/04 nolu İl Mahalli Çevre Kurulu Kararınca yürütülmektedir. İl Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile belirlenen kriterler doğrultusunda kaliteli yakıt temini ve kullanımına öncelik verilmiştir.

Cumhurbaşkanımız tarafından 3 Ağustos 2018 tarihinde yayımlanan “100 günlük İcraat Programı” kapsamında Bakanlığımıza bağlı ve Antalya İlimizde yer alan 1 adet Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu ilave olarak 7 adet daha Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu 2018 yılı sonu itibari ile tespit edilen yerlere kurulmuş olup 2019 yılı içerisinde eklenen kirletici parametreler ile beraber Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonlarının faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır.

Çizelge A.9 - Antalya ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

(Çevre ve Şehircilik İl Müd., Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müd., Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2019)

İSTASYON YERLERİ	KOORDİNLARI (Enlem, Boylam)	TİPİ	HAVA KİRLETİCİLERİ								
			SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	MS	PM ₁₀	PM _{2,5}	
Meydan (Bakanlık)	36.887565 - 30.702848	Isınma	X							X	
Muratpaşa (Meydan istasyonu revizyonu)*	36,892364 - 30,733423	Isınma	X	X						X	
Trafik-Merkez**	36,888733 - 30,683579	Trafik		X	X	X				X	X
Kepez**	36,914883 - 30,700425	Isınma	X	X	X	X				X	X
Kumluca**	36,317443 - 30,277066	Sanayi	X	X	X	X			X	X	X
Serik**	36,918172 - 31,092912	Isınma	X	X	X					X	
Manavgat**	36,789721 - 31,452668	Isınma	X	X		X				X	
Alanya**	36,555070 - 31,986482	Isınma	X	X						X	X
Gazipaşa**	36,281086 - 32,287289	Arka plan	X	X		X			X	X	X
Güllük (Büyükşehir Beld.)	36,888760 - 30,689820	Isınma		X							X
Otogar (Büyükşehir Beld.)	36,918533 - 30,666770	Isınma		X							X
Kepez (Büyükşehir Beld.)	36,921268 - 30,704318	Isınma		X							X
Mobil (Büyükşehir Beld.)	-	Isınma		X	X	X	X				X

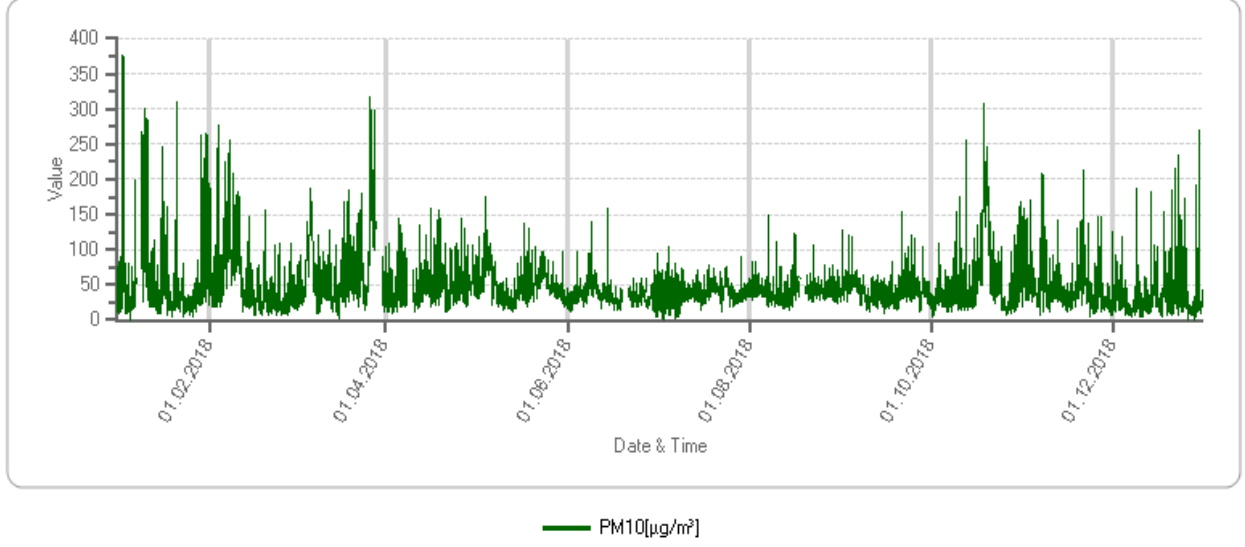
*: Mevcutta bulunan Meydan istasyonunun yer değiştirmesi sonucu kurulacak istasyondur.

** : Yeni kurulan istasyonlar

A.4. Ölçüm İstasyonları

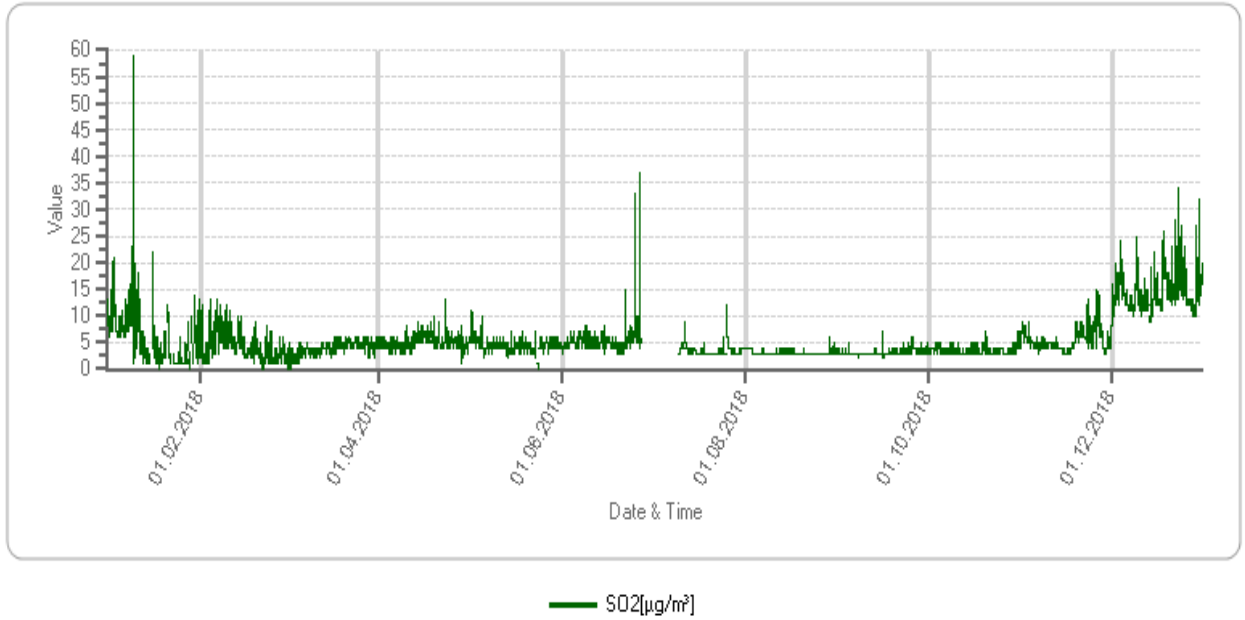
Bakanlığımız tarafından işletilmekte olan Meydan hava kalitesi izleme istasyonunun 2018 yılına ait SO₂ ve PM₁₀ verilerine ilişkin grafikler aşağıda verilmiştir.

İstasyon:Antalya Periyodik:01.01.2018 00:00 - 31.12.2018 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.1 - Antalya ilinde Bakanlık istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

İstasyon:Antalya Periyodik:01.01.2018 00:00 - 31.12.2018 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.2 - Antalya ilinde Bakanlık istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2019)

Çizelge A.10 - Antalya ilinde 2018 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2019)

MEYDAN	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	7	-	52	9										
Şubat	4	-	53	9										
Mart	4	-	62	11										
Nisan	5	-	48	6										
Mayıs	5	-	50	7										
Haziran	6	-	36	1										
Temmuz	4	-	40	-										
Ağustos	3	-	41	-										
Eylül	3	-	41	-										
Ekim	4	-	55	8										
Kasım	5	-	46	8										
Aralık	15	-	39	3										

(<http://laboratuvar.cevre.gov.tr/Default.ltr.aspx>, 2019)

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

Antalya İli'nde "Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü Yönetmeliği" çerçevesinde 2018 yılsonu itibari ile toplam 42 adet sabit 1 adet seyyar olmak üzere toplam 43 istasyona Bakanlığımızca "Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi" verilmiştir. 2018 yıl sonuna kadar 365.708 araç egzoz gazı emisyon ölçümü yaptırmıştır. Çizelge A.11'de yer alan egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı için araç türlerine ait ayrıntılı verilere ulaşamamıştır.

Çizelge A.11 - 2018 yılında Antalya ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(TÜİK, Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM
499.021	197.571	34.253	329.574	1.060.419					365.708

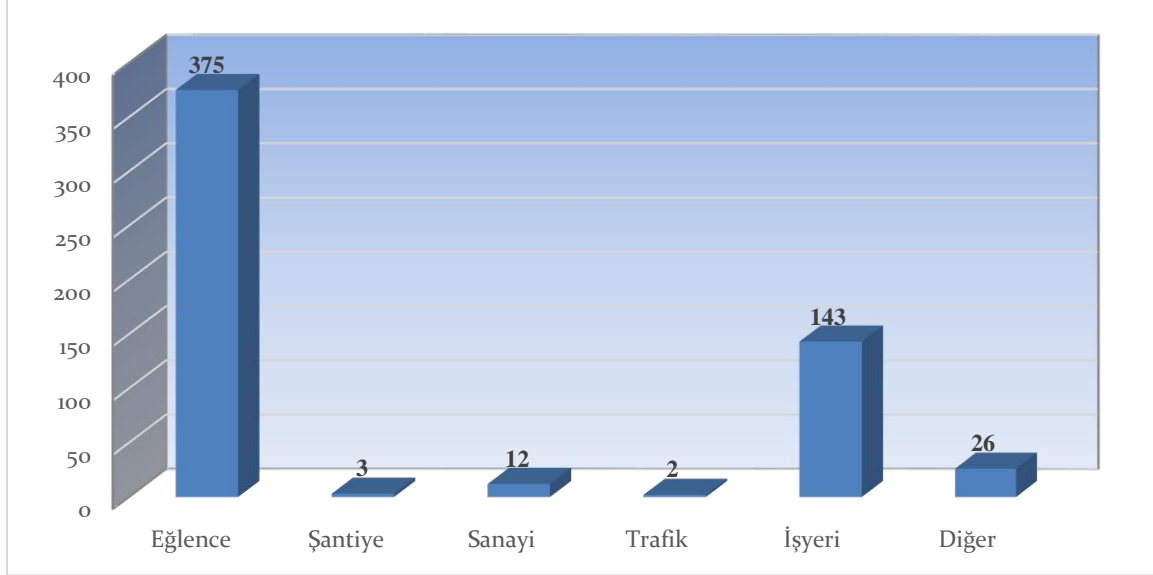
Not: Hafif ticari: minibüs ve kamyonet; ağır ticari: otobüs, kamyon, çekici ve tanker; diğerleri: traktör, özel amaçlı taşıt ve motosiklet olarak alınmıştır. Egzoz ölçümü yaptıran araç sayıları kümülatif olarak verilmiştir.

A.6. Gürültü

İl Müdürlüğümüze ulaşan şikâyetler ile ilgili denetim ve Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında gürültü ölçümleri gerçekleştirilmektedir. Standartlar dışında gürültüye sebebiyet verdiği veya 2872 sayılı Çevre Kanununa aykırı müzik yayını yaptığı tespit edilenlere idari para cezası uygulanmaktadır. Canlı müzik belgesi alınması için veya işletme kaynaklı gürültü ile ilgili olarak yeterli alımış laboratuvarlar tarafından hazırlanan çevresel gürültü raporları incelenerek görüş bildirilmektedir.

Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında Alanya, Manavgat ve Kemer Belediye Başkanlıklarına yetki devri yapılmış olup, bu ilçelerin mülki sınırlarındaki denetim ve şikâyetler ilgili Belediyeler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Grafik A.3 – Antalya ilinde 2018 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

A.7. Temiz Hava Eylem Planları

Antalya İli'ndeki hava kirliliğine ilişkin alınabilecek tedbirlerle ilgili olarak Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde 2014-2019 yılları için Temiz Hava Eylem Planı İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Meteoroloji Bölge Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü ve Emniyet Müdürlüğü ile birlikte hazırlanmış olup 06.08.2014 tarihli Mahalli Çevre Kurulu'nda itibariyle onaylanarak Bakanlığımıza sunulmuştur. Ayrıca, söz konusu eylem planı çerçevesinde ilgili kurumlarca yapılan çalışmalar Bakanlığımızın "Temiz Hava Eylem Planı İzleme Sistemi" üzerinden gerekli güncellemeler yapılmaktadır.

A.8. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizde, emisyonların tesis seviyesinde takibine yönelik mevzuat çalışmaları 2010 yılında başlamış, Bakanlığımız ve ilgili kurumlar ile kuruluşlar arasında oluşturulan teknik bir çalışma grubu Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasal çerçevenin temelleri "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik" in 25 Nisan 2012 Tarihli ve 28274 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle atılmıştır. Yönetmelik, Doğrulayıcı Kuruluşlar için TÜRKA tarafından yapılması gereken akreditasyon yükümlülüğünü 2017 yılına ertelemek üzere revize edilerek 17 Mayıs 2014 tarih ve 29003 Sayılı Resmi Gazete'de tekrar yayımlanmıştır. Yönetmeliğimiz ihtiyaçlar doğrultusunda bir kez daha revize edilmiş, 31 Mayıs 2017 tarihli ve 30082 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik, 2003/87/EC sayılı AB Emisyon Ticareti Direktifinin, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konularını uyumlaştıracak şekilde hazırlanmış olup, AB Çevre Müktesebatına uyum çerçevesinde önemli bir adım atılmıştır.

Ulusal mevzuat kapsamında, elektrik, çimento, demir-çelik, rafineri, seramik, kireç, kâğıt ve cam üretimi gibi sektörlerden kaynaklanan ve ulusal sera gazı emisyonlarının yaklaşık yarısını teşkil eden sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir.

Yönetmelik kapsamında yürütülecek izleme ve raporlama iş ve işlemlerinin detaylandırılmasına yönelik “Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ” 22 Temmuz 2014 tarih ve 29068 sayılı Resmi Gazete’de, tesis bazında hazırlanacak emisyon raporlarının Bakanlığa gönderilmeden önce yetkili bağımsız kuruluşlarca doğrulanması ile ilgili hususlar ve bahse konu doğrulayıcıların yetkilendirilmesine ilişkin şartlara yönelik “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Yetkilendirilmesi Tebliği” ise 02 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik kapsamındaki tesisler öncelikle sera gazı izleme planlarını hazırlayarak sera gazı emisyonlarının ilk izlenmeye başlanacağı tarihten en az 6 ay önce Bakanlığa onay için göndermekle yükümlüdür. İzleme planı onaylandıktan sonra tesis, sera gazı emisyonlarını bu plan çerçevesinde her takvim yılı (1 Ocak -31 Aralık) için izlemek ve her yılın 30 Nisan tarihine kadar bir önceki yılın sera gazı emisyon raporunu Bakanlıktan tarafından yetkilendirilmiş doğrulayıcı kuruluşlara doğrularak Bakanlığa raporlamakla yükümlüdür. Tesisler tarafından 2017 yılında Entegre Çevre Bilgi Sistemi üzerinden 650 adet doğrulanmış emisyon raporu Bakanlığımıza sunulmuş olup, 2018 yılına ait doğrulanmış emisyon raporlarının 30 Nisan 2019 tarihine kadar sunulması zorunludur.

A.9. Sonuç ve Değerlendirme

Antalya İli’ndeki hava kirliliğine ilişkin alınabilecek tedbirlerle ilgili olarak Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde 2014-2019 yılları için hazırlanmış olan ve Bakanlığımızca onaylanan Temiz Hava Eylem Planı kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarca gerekli çalışmalar yürütülmektedir. İlimizdeki hava kalitesine ilişkin PM₁₀ ve SO₂ verilerine; Bakanlığımız web sayfasından (<http://laboratuvar.cevre.gov.tr>) erişilebilmektedir. Hava kirletici kaynağı olarak kış döneminde evsel ısınma ve yıl genelinde ulaşımdan kaynaklı kirlilik olduğu öngörülmektedir. Kentsel planlama ve meteorolojik etkenlerden özellikle enverziyon ve rüzgar esme yönleri İlimizdeki hava kirliliğinin dağılımında önemli rol oynamaktadır. Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında katı yakıtların denetimi ile ilgili olarak Bakanlığımızca 2006 yılında Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı’na yetki devri yapılmıştır. Bu kapsamda Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı (ABB) Hava Kalitesi Laboratuvarınca (HKL) İle giriş yapan kömürlerden numuneler alınarak Mahalli Çevre Kurulu kararı çerçevesinde belirlenen kömür kalite değerlerine göre analizler yapılmaktadır. Analiz değerleri uygun çıkmayan kömürler il dışı yapılmakta olup İl Müdürlüğümüze bu kapsamda bilgi verilmektedir. Ayrıca, özellikle yanlış yakma yöntemleri ve yetersiz baca temizliğinden kaynaklı olumsuz hava kalitesinin önlenmesine yönelik olarak Bakanlığımızca hazırlanmış olan “**Öldüren Bacalar ve Temizliği**” başlıklı doküman kapsamında belediyeler gerekli çalışmaları titizlikle yürütmüşlerdir. İlimizde 2008 yılından itibaren doğal gazla yönelik yatırımlar başlatılmış olup yaygınlaştırılması ile ilgili olarak altyapı çalışmaları devam etmektedir.

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

Antalya ilinin toplam su potansiyeli; yerüstü 15.118 hm³ ve yeraltı 789 hm³ olmak üzere toplam 15.907 hm³ tür.

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Türkiye'deki su potansiyelinin %7,6'sı Antalya İlimizdedir. Antalya'da sayıları 29'u bulan akarsu vardır. Bunlardan 25'i denize, 4'ü içerdeki göllere dökülür veya göllerden çıkıp ovalarda kaybolur. Bu akarsuların bazıları yazın kuruyan küçük dereciklerdir. Fakat bunun yanında; Eşen Çayı, Aksu, Köprüçayı ve Manavgat Irmağı gibi nehri andıran büyük akarsular da yok değildir. Bu büyük sular, Toroslar'ın yaylalarından ve binlerce yıllık yalayışları ile dağlarda açtıkları vadilerden köpüre köpüre akarak birçok yerde şelaleler oluştururlar. Antalya bölgesinin bu akarsuları, diğer Akdeniz illerinde olduğu gibi rejimleri düzensiz dere ve çaylardır. Debileri mevsimlere göre büyük değişiklik gösterir. Yazların sıcak ve kurak geçmesi yüzünden akarsuların yaz sonlarına doğru suları çok azalır, hatta birçoğu tümünden kurur. Sonbahar sonlarında yağmurların başlamasıyla su düzeyi gittikçe yükselir ve ilkbaharda Toros Dağları'ndaki karların erimesiyle son aşamasına ulaşır.

Ayrıca; dağlar arasında kızgın ve korkunç gürültülerle akan bu sular ovalara inince uysallaşır; hırçınlıkları gibi hızları da azalır. Çam, söğüt veya zakkum gibi ağaçların arasından kıvrıla kıvrıla akarlar, yüksek bir falez üzerinden düşerler veya yumuşak bir kumsal yatağında denize karışırlar. 1965 yıllarına değin Antalya kentinin içinden geçen sular kıyıdaki 40-50 metre yükseklikteki falezlerde 30 kadar şelale oluştururdu. Bunlar zamanla akarsuların akış yönlerinin değiştirilmesi sonucu, sayıları birkaç taneye inmiştir.

Akarsular yönünden Antalya'nın en büyük özelliği de bir düdenler ve şelaleler beldesi olmasıdır. Ortalama akım toplamları 338,4 m³/saniye olan il akarsularının en önemlileri şunlardır:

Çizelge B.12 – Antalya ilinin akarsuları

(DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, 2019)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Toplam Uzunluğa Oranı (%)	Debisi (m ³ /sn)	İl Sınırları İçinde Başlangıç Ve Bitiş Noktaları	Kullanım Amacı
DÜDEN ÇAYI	14	14	100	15.192	Aşağı Mahalle Akdeniz (Antalya)	Turizm
AKSU ÇAYI	112	55	49	16.163	Eğridir Gölü Akdeniz (Aksu)	---
KÖPRÜ ÇAY	119	57	48	88.017	Yeşilbaş Mah. Akdeniz (Serik)	Su sporları, Turizm, Balıkçılık
MANAVGAT ÇAYI	93	93	100	66.200	Simyon Yaylası Akdeniz (Manavgat)	Su sporları, Turizm, Balıkçılık
ALARA ÇAYI	82	82	100	25.336	Dereyurt Yaylası Akdeniz (Alanya)	---
KARPUZ ÇAYI	30	30	100	1.446	Değirmen Taş. Akdeniz (Alanya)	---

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

KARGI ÇAYI	45	45	100	1.883	Şıçanlı Yaylası Akdeniz (Alanya)	---
OBAÇAYI	12	12	100	0.823	Avclar Mahallesi Akdeniz (Alanya)	---
DİM ÇAYI	28	28	100	0.627	Alacami Akdeniz (Alanya)	Turizm, Balıkçılık
SEDRE ÇAYI	21	21	100	0.862	Tekne Dağı Akdeniz (Alanya)	---
BIÇKICI DERESİ	27	27	100	3.073	Soğuk Oluk Akdeniz (Gazipaşa)	---
SALAMUR ÇAYI	20	20	100	0.435	Taşkesiği Korkuteli	---
ALAKIR ÇAYI	22	22	100	3.990	Göksar Akdeniz (Finike)	Balıkçılık
BAŞGÖZ ÇAYI	30	30	100	1.201	Başgöz Mahallesi Akdeniz (Finike)	---
EŞEN ÇAYI	112,4	14,4	13	48.230	Karaçay Kayadibi-Akdeniz	---
KORKUTELİ ÇAYI	35,5	35,5	100	0.405	Söbüce Yaylası Korkuteli Barajı	---

İlin akarsularında bulunan balık çiftlikleri ise çizelge halinde aşağıda verilmiştir.

Çizelge B.13 – Antalya ilinin akarsularında bulunan balık çiftlikleri

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2019)

ANTALYA SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM TESİSLERİ CETVELİ							
İLÇESİ	SIRA NO	İŞLETME ADI	TÜR	KAP. Ton/Yıl	KAPASİTE Adet/Yıl	SU KAYNAĞI ADI	KORDİNAT
AKSEKİ	1	KARADERE ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	28	1.000.000	Karpuz Deresi	N 36°50'47" 36°50'47" 36°50'47" 36°50'47" 36°50'47"
							E 31°52'03" 31°52'00" 31°51'58" 31°52'00" 31°52'03"
	2	SİNANHOCA ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	30	250.000	Kozarası	N 36°58'14" 36°58'14" 36°57'05" 36°58'12"
							E 31°37'52" 31°37'55" 31°37'55" 31°37'57"
	3	GÜMÜŞDAMLA ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	7	0	Ali Hoca Kaynağı	N 37°11'45" 37°11'44" 37°11'42" 37°11'43"
							E 31°41'00" 31°41'00" 31°40'58" 32°40'57"
AKSU	4	KARAÖZ SU ÜRÜNLERİ ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	15	250.000	Lülepinarı	N 34°14'28" 37°14'34" 37°14'35" 37°14'27"
							E 30°47'46" 30°47'42" 30°47'46" 30°47'48"
	5	TEKELİOĞLU ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	25	0	Aksu Çayı	N 37°14'21,98" 37°14'21,45" 37°14'24,31" 37°14'25,5"
							E 30°47'46" 30°47'42" 30°47'46" 30°47'48"
	6	ADRIYATİK SU ÜRÜNLERİ MERSİN BALIĞI YET. TESİS	Mersin	29	500.000	Aksu Çayı	N 37°14'07,19" 37°14'07,29" 37°13'55,42" 37°13'59,24"
							E 30°47'46" 30°47'42" 30°47'46" 30°47'48"
7	AKSU SÜS BALIĞI YETİŞTİRİCİLİK TESİSİ	Akvaryum	0	2.000.000	Perge Sulama Kanalı	N 36°54'40" 36°54'39" 36°54'39" 36°54'41"	
						E 30°51'59" 30°51'58" 30°51'57" 30°51'58"	
10	HATİPLER ALABALIK-SAZAN YETİŞTİRİCİLİK TESİSİ	Alabalık-Sazan	22		Hatipler Göleti	N 37°10'27" 37°10'26" 37°10'25" 37°10'26"	
						E 30°43'42" 30°43'44" 30°43'44" 30°43'42"	
11		Kurbağa	28	0	Kuyu Suyu	N 36°52'41,41" 36°52'39,94" 36°52'36,22 36°52'35,81	

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

		KEMERAĞZI KURBAĞA ÜRETİM TESİSİ					E	30°52'48,43" 30°52'52,97" 30°52'53,01" 30°52'49,89"
ALANYA	12	TAŞATAN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	15	500.000	Taşatan Deresi	N	36°4'48,38" 36°40'52,05" 36°40'51,2" 36°40'47,62"
							E	32°7'59" 32°8'10,28" 32°8'10,31" 32°8'0,63"
	13	KÜÇÜK GENÇ ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	10	60.000	Kozludere	N	36°40'43,74" 36°40'41,53" 36°40'39,86" 36°40'40,05"
							E	32°11'14,72" 32°11'13,35" 32°11'13,79" 32°11'14,97"
	14	KOÇER EKO Tur. İnş. Emlak. San. Ltd. ŞTİ	Alabalık	10	0	Kaddıpınarı	N	41°76'44" 41°76'36" 41°76'13" 41°76'10"
							E	40°49'549" 40°49'534" 40°49'511" 40°49'473"
	15	YILDIZ ALABALIK YETİŞTİRİCİLİK TESİSİ	Alabalık	7	0	Dim Çayı	N	36°32'56" 36°32'55" 36°32'56" 36°32'54"
							E	32°7'47 " 32°7'46" 32°7'45" 32°7'45"
	16	PINARBAŞI ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	7,5	0	Dim Çayı	N	36°32'56" 36°32'55" 36°32'55" 36° 32' 56"
							E	32°07'58 32°07'56 32°07'54" 32°07'55"
DÖŞEMEALTI	17	AYALAR ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	40	0	Gür Kavak	N	30°30'48"
							E	36°57'30"
18	CANBO SÜS BALIKLARIYETİŞ TİRİCİLİĞİ	Akvaryum	0	400.000	Çukurçaltı Sulama Suyu	N	37°01'07,44" 37°01'06,04" 37°01'04,25" 37°01'04,69"	
						E	30°36'35,59" 30°36'35,59" 30°36'37,43" 30°36'36,08"	
ELMALI	19	BALADIR ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	10	200.000	Baladır	N	36°55'09,02" 36°55'09,26" 36°55'06,61" 36°55'06,02"
							E	30°02'09,57" 03°02'11,68" 30°02'14,34" 30°02'13,10"
FİNİKE	20	BADIL ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	12	2.500.000	Badıl Deresi	N	36°29'48" 36°29'48" 36°29'46" 36°29'50"
							E	30°4'28" 30°4'27" 30°4'28" 30°4'27"
	21	ÖZÇOBAN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	7	0	Badıl Deresi	N	36°19'34"
							E	30°07'1954"
	22	ELÇİ ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	7	0	Köşlükavak	N	36°19'34,12" 36°19'35,78" 36°19'34,64" 36°19'35,33"
							E	30°7'58,74" 30°7'4,75" 30°7'54,51" 30°7'58,93"
	23	ALTIN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	5	0	Başkoz Çayı	N	36°28'52,42" 36°28'48,93" 36°28'48,43" 36°28'52,89"
							E	30°5'33,5" 30°5'38,43" 30°5'35,7" 30°5'35,55"
	24	ÇOBAN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	10	0	Badıl-2	N	36°26'41" 36°26'37" 36°26'53" 36°27'0"
							E	30°10'9" 30°10'17" 30°9'47" 30°9'31"
25	SAZAK BALIKÇILIK ÇİPRA-LEVREK YET. TESİSİ	Çipura-Levrek	600 (Mev.Ür t.30)		Üçtepe Açığı	N	36°16'46,21" 36°16'46,7" 36°16'44,76" 36°16'44,27"	
						E	30°10'3,73" 30°9'57,76" 30°10'57,51" 30°10'3,49"	
26	FİNİKE GÖKLİMAN ÇİPRA-LEVREK YET. TESİSİ	Çipura-Levrek	2000		Üçtepe Açığı	N	36°16'41,15" 36°16'39,84" 36°16'44,68" 36°16'45,99"	
						E	30°11'8,09" 30°11'24,02" 30°11'24,63" 30°11'8,7"	
GÜNDOĞMUŞ	27	TÜRKYILMAZ ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	28	750.000	Çokpınar	N	36°46'0,32" 36°46'58,88" 36°46'0,26" 36°46'1,48"
							E	32°8'36,2" 32°8'34,72" 32°8'32,99" 32°8'34,89"
28	TAŞLAR SU ÜRÜNLERİ	Alabalık	80	5.000.000	Çokpınar	N	36°45'58,25" 36°45'54,88" 36°45'58,1" 36°45'56,02"	
						E	32°8'30,22" 32°8'36,85" 32°8'36,85" 32°8'31,83"	
İBRADI	29	ÜZÜMDERE ALABALIK ÜRETİM TESİSİ-1	Alabalık	30	250.000	Karamuar	N	37°9'32" 37°9'30" 37°9'36" 37°9'31"
							E	31°42'58" 31°42'56" 31°43'4" 31°42'55 "
30		Alabalık	29	0	Üzümdere	N	37°8' 25" 37°8'21" 37°8'24" 37°8'21"	

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

		ÜZÜMDERE ALABALIK ÜRETİM TESİSİ-2					E	31°42'50" "	31°42'49" "	31°42'51" "	31°42'47" "
	31	ÖZDEMİR ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	12	1.000.000	Soğukpınar	N	37°05'55" "	37°05'54" "	37°05'49" "	37°05'51" "
							E	31°40'20" "	31°40'20" "	31°40'19" "	31°40'18" "
KAŞ	32	ULUTAŞ ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	10	100.000	Gökçe Su	N	36°28'27" "	36°28'26" "	36°28'23" "	36°28'23" "
							E	35° 24'08" "	35° 24'12" "	35° 24'12" "	35° 24'08" "
	33	ÇAYBOĞAZI AĞ KAFESLERDE ALABALIK YET. PROJESİ	Alabalık	200	0	Çay Boğazı Barajı	N	36°31'32,65" "	36°31'32,16" "	36°31'27,65" "	36°31'28,14" "
						E	29°40'53,73" "	29°40'55,22" "	29°40'52,95" "	29°40'51,46" "	
	34	ÇAĞLAYAN SU ÜRÜNLERİ	A. Kuluçkahane	0	10.000.000	Beypınarı	N	36°33'05,91" "	36°33'05,21" "	36°33'05,72" "	36°33'05,70" "
						E	29°39'25,42" "	29°39'22,33" "	29°39'23,06" "	29°39'24,92" "	
KEMER	35	ÖZTAŞLAR ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	80	1.500.000	Ulupınar	N	36°26'59,8" "	36°27'2,11" "	36°27'3,2" "	36°27'0,36" "
							E	30°26'10,62" "	30°26'8,69" "	30°26'8,76" "	30°26'11,95" "
	36	DOĞAN AKKELLE ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	28	0	Ulupınar	N	36°27'05,62" "	36°27'07,85" "	36°27'04,29" "	36°27'06,97" "
							E	30°26'09,5" "	30°26'08,55" "	30°26'06,14" "	30°26'04,9" "
	37	AKKELLE ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	15	200.000	Ulupınar	N	36°26'26" "	36°26'57" "	36°26'59" "	36°26'05" "
							E	30°26'00" "	30°25'59" "	30°26'02" "	30°26'01" "
	38	ŞAK ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	4,5	0	Ulupınar	N	36°26'57" "	36°26'56" "	36°26'58" "	36°26'57" "
							E	30°25'57" "	30°25'56" "	30°25'58" "	30°25'57" "
	39	YEŞİL VADI ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	6	0	Ulupınar	N	36°27'2,7" "	36°27'2,6" "	36°27'3,9" "	36°27'1,6" "
						E	30°25'51,4" "	30°25'48,2" "	30°25'51,1" "	30°25'51" "	
	40	NARLI ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	4	0	Narlı	N	36°29'53" "	36°29'59" "	36°29'55" "	36°29'53" "
						E	30°27'37" "	30°27'39" "	30°27'40" "	30°27'38" "	
	41	KÖYLÜ OĞLU ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	17	0	Ulupınar	N	36°26'56" "	36°26'57" "	36°26'57" "	36°26'58" "
						E	30°25'51" "	30°25'54" "	30°25'51" "	30°25'54" "	
	42	YAZ ÇİPURA - LEVREK TESİSİ	Çipura-Levrek	650	0	Maden Koyu Açığı	N	36°25'32,97" "	36°25'37,93" "	36°25'32,43" "	36°25'38,48" "
						E	30°30'18,3" "	30°30' 14" "	30°30'16,41" "	30°30'15,89" "	
KEPEZ	43	ARKADAŞ ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	6	0	Düden	N	36°57'40,72" "	36° 57'40,84" "	36°57'38,46" "	36° 57'38,73" "
							E	30 43'42,80" "	3043'43,45" "	3043'44,18" "	30 43'44,01" "
	44	TOKLU ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	5	0	Kepez Santral Çıkış Suyu	N	36°56'19" "			
							E	30°1'21" "			
KONYAALTI	45	SAGUN DENİZ BALIKLARI YETİŞTİRİCİLİĞİ	Çipura-Levrek	1000	0	Konyaaltı Açığı	N	36°46'0,97" "	36°46'48" "	36°46'48" "	36°46'0,97" "
							E	30°35'26,9" "	30°35'29,9" "	30°35'38,99" "	30°35'39" "
	46	GEYİKBAYIRI ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	30	0	İnlerönü	N	36°52'14,39" "	36°52'15,84" "	36°52'17,6" "	36°52'17,66" "
						E	30°29'36,66" "	30°29'24,95" "	30°29'23,41" "	30°29'28,34" "	
	47	YEŞİL VADI ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	20	0	Akdamlar Deresi	N	35°52'13" "	35°52'13" "	35°52'14" "	35°52'15" "
						E	30°30'56" "	30°30'2" "	30°30'3" "	30°30'0" "	
KORKUT ELİ	48	HACIOĞLU ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	15	3.000.000	Gürleyik	N	37°7'23,53" "	37°7'25,58" "	37°7'24,23" "	37°7'25,9" "
						E	29°51'41,12" "	29°51'41,74" "	29°51'37,39" "	29°51'38,21" "	

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

49	ALDEMİR ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	3	0	Korkuteli Çayı	N	37°6'48"	37°6'46"	37°6'48"	37°6'46"	
						E	30°5'52"	30°5'55"	30°5'55"	30°5'54"	
50	KARATEKE ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	25	4.000.000	Kördeşe	N	37°12'6,87"	37°12'4,42"	37°12'2,89"	37°12'7,89"	
						E	30°4'19,53"	30°4'29,22"	30°4'24,26"	30°4'19,43"	
51	ERDEM ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	8	0	Korkuteli Çayı	N	37°3'54,3"	37°3'54,46"	37°3'52,97"	37°3'52,57"	
						E	30°2'45,98"	30°2'46,12"	30°2'49,28"	30°2'48,98"	
52	YILDIRIM ALABALIK ÜRETİM TESİSİ-1	A. Kuluçkaha ne	0	4.900.000	Kördeşe ve Kuru Pınar Deresi	N	37°10'3,38"	37°10'58,72"	37°10'3,58"	37°10'58,65"	
						E	30°4'22,76"	30°4'29,67"	30°4'31,32"	30°4'22,73"	
53	DEĞİRMEN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	10	100.000	Yarıkpınar	N	37°10'18"	37°10'18"	37°10'17"	37°10'16"	
						E	30°03'00"	30°03'02"	30°03'03"	30°03'00"	
54	GENCER ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	7,5		Palaz	N	37°9'53"	37°9'54"	37°9'54"	37°9'54"	
						E	30°2'42"	30°2'37"	30°2'38"	30°2'41"	
55	NUR ALABALIK YETİŞTİRİCİLİK TESİSİ	Alabalık	55	0	Kırpınar ve Kördeşe	N	37°10'31,77"	37°10'32,87"	37°10'33,47"	37°10'36,66"	
						E	30°04'19,95"	30°04'22,60"	30°04'23,10"	30°04'18,22"	
56	ÇOBAN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	6	0	Kördeşe	N	37°10'47"				
						E	30°4'24"				
57	ÖZTOKSAN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	29	0	Korkuteli Çayı	N	37°08'28"	37°08'27"	37°08'26"	37°08'26"	
						E	30°04'07"	30°04'09"	30°04'07"	30°04'06"	
58	İNAL BAŞPINAR ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	10		Kördeşe ve Kurudere	N	37°10'43"	37°10'41"	37°10'41"	37°10'42"	
						E	30°04'23"	30°04'23"	30°04'22"	30°04'22"	
59	NUR AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRİCİLİK TESİSİ	Alabalık	25	0	Korkuteli Barajı	N	37°4'44,97"	37°4'45,01"	37°4'46,96"	37°4'46,91"	
						E	30°9'18,45"	30°9'20,27"	30°9'20,2"	30°9'18,37"	
60	ÖZDEMİR AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİ	Alabalık	29	0	Korkuteli Barajı	N	37°4'45"	37°4'48"	37°4'48"	37°4'45"	
						E	30°9'42"	30°9'42"	30°9'40"	30°9'40"	
61	ÇAĞLAYAN ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİ	Alabalık	75		Kozagacı Göletri	N	36°56'53,10"	36°56'53,17"	36°56'52,17"	36°56'52,09"	
						E	29°56'21,47"	29°56'24,33"	29°56'24,37"	29°56'21,51"	
62	GENCER -2 AĞ KAFESLERDE ALA. YET. TESİSİ	Alabalık	40	0	Yelten Göleti	N	37°13'15,44"	37°13'15,98"	37°13'14,63"	37°13'14,09"	
						E	30°12'13,42"	30°12'14,43"	30°12'15,50"	30°12'14,55"	
63	HACİBEKAR AĞ KAFESLERDE ALA. YET. TESİSİ	Alabalık	100	0	Hacıbekar	N	37°19'52"	37°19'54"	37°19'52"	37°19'54"	
						E	30°12'34"	30°12'32"	30°12'33"	30°12'34"	
64	YEŞİL YAYLA AĞ KAFESLERDE ALABALIK YET. TESİSİ	Alabalık	100	0	Yeşilyayla Barajı	N	37°15'24"	37°15'24"	37°15'25"	37°15'23"	
						E	30°12'38"	30°12'40"	30°12'37"	30°12'39"	
65	HACIOĞLU-2 KAFESTE ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	150		Osmankalfalar Göleti	N	37°6'49,97"	37°6'46,48"	37°6'47,00"	37°6'49,45"	
						E	29°53'4 48"	29°53'3,00"	29°53'2,87"	29°53'1,38"	
KUMLUCA	66	ÇEPEL AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİ	Alabalık	950	0	Alakır Barajı	N	36°26'05,19"	36°26'05,58"	36°26'57,52"	36°26'57,53"
							E	30°14'29,80"	30°14'34,60"	30°14'35,61"	30°14'30,81"
67	MELODİ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK TESİSİ	Alabalık	25	1.000.000	Pınar Gözü	N	36°33'27,50"	36°33'26,50"	36°33'24,18"	36°33'24,18"	
						E	30°20'54,13"	30°20'54,90"	30°20'52,38"	30°20'52,38"	

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

	68	YAVUZ ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	29	3.000.000	Çatal Pınar (Asar Deresi)	N	40°49'455"	40°49'357"	40°49'390"	40°49'405"
							E	40°49'436"	40°49'635"	40°49'479"	40°49'457"
	69	ÖZER ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	3	0	Köyiçi	N	36°33'46,69"	36°34'23,05"	36°33'43,66"	36°33'30,50"
							E	30°20'47,14"	30°20'53,82"	30°20'36,55"	30°20'55,62"
MANAVGAT	70	YILMAZLAR AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRCİLİĞİ	Alabalık	25	0	Manavgat Irmağı	N	36°47'28"	36°47'28"	36°47'26"	36°47'26"
							E	31°26'30"	31°26'31"	31°26'31"	31°26'31"
	71	ÇORAMAN AĞ KAFES ALABALIK YET.-1	Alabalık	28	0	Manavgat Irmağı	N	36°49'01,45"	36°48'59,14"	36°48'58,94"	36°48'01,26"
							E	31°27'31,43"	31°27'35,43"	31°27'35,40"	31°27'31,37"
	72	ÇORAMAN AĞ KAFES ALABALIK YET.-2	Alabalık	26	0	Manavgat Irmağı	N	36°47'46,73"	36°47'46,59"	36°47'46,11"	36°47'46,24"
							E	31°27'30,01"	31°27'34,04"	31°27'34,01"	31°27'29,98"
	73	ULUKAPI AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRCİLİĞİ	Alabalık	28	0	Manavgat Irmağı	N	36°50'05,97"	36°50'06,97"	36°50'05,62"	36°50'07,33"
							E	31°28'17,12"	31°28'18,91"	31°28'17,80"	31°28'18,24"
	74	SÖNMEZ AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRCİLİĞİ	Alabalık	18	0	Manavgat Irmağı	N	36°44'42,93"	36°44'40,81"	36°44'40,32"	36°44'42,43"
							E	31°28'40,56"	31°28'43,62"	31°28'43,10"	31°28'40,04"
	75	YILDIRIM AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRCİLİĞİ	Alabalık	40	0	Manavgat Irmağı	N	31°28'18"	31°28'17 "	31°28'18"	31°28'19"
							E	36°44'48"	36°35'33 "	36°35'62"	36°35'95"
	76	ÇELİKSU AĞ KAFES ALABALIK YETİŞTİRCİLİĞİ	Alabalık	25	0	Manavgat Irmağı	N	36°44'6,53	36°44'46,73"	36°44'44,01"	36°44'43,82"
							E	36°44'48"	36°35'33 "	36°35'62"	36°35'95"
77	BAĞCI ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	6	100.000	İkizpınar	N	37°23'32"	37°23'30"	37°23'30"	37°23'31"	
						E	31°16'27"	31°16'27"	31°16'26"	31°16'27"	
78	YEŞİLBAĞ HAMİDO ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	6	150.000	İkizpınar	N	37°23'33"	37°23'33"	37°23'32"	37°23'32"	
						E	31°16'33"	31°16'33"	31°16'28 "	31°16'28"	
79	BURMAHAN PINARBAŞI ALABALIK ÜRET. TESİSİ	Alabalık	5		Alataş	N	37°10'08,25"	37°10'09,73"	37°10'10,96"	37°10'08,68"	
						E	31°17'037,97"	31°17'35,48"	31°17'36,30"	31°17'38,73"	
80	BURMAHAN YILMAZ-1 ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	4	500.000	Abdullahın Deresi	N	37°11'28,08"	37°11'26,66"	37°11'26,16"	37°11'26°70"	
						E	31°17°17,60"	31°17°16,67"	31°17°13,59"	31°17°13,06"	
81	HIP-NOTİCS SAZAN YETİŞTİRİCİLİĞİ	Sazan	25	0	Köprü Çayı	N	34°02'17"	34°01'70"	33°97'70"	33°98'05"	
						E	40°86°81"	40°86'84"	40°86'73"	40°86'52"	
SERİK	83	DEĞİRMENCİOĞLU ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	60	1.800.000	Çetince Deresi	N	37°13'21,18"	37°13'18,58"	37°13'18,58"	37°13'20,82"
							E	31°00'43,8"	31°00'41,4"	31°00'40,83"	31°00'40,36"
	84	YILDIRIM ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	10	300.000	Çetince Deresi	N	37°13'29"	37°13'28"	37°13'24"	37°13'23"
							E	30°00'55"	30°00'52"	30°00'51"	30°00'52"
	85	ÇOBAN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	7,5	0	Pınar Gözü	N	37°09'29,02"			
E							30°59'30,42"				
86	DEĞİRMEN ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	17	0	Çetince Deresi	N	37°17'00,47"	37°16'58,03"	37°16'56,76"	37°16'59,22"	
						E	30°059'43,27"	30°059'45,16"	30°059'42,43"	30°059'40,50"	
87	PINARGÖZÜ ALABALIK ÜRETİM TESİSİ	Alabalık	14	0	Pınar Gözü	N	37°17'04 "	37°17'06"	37°17'03"	37°17'02"	
						E	30°59'34"	30°59'38"	30°59'40"	30°59'35"	

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

	88	YONCA SÜS BALIKLARI ÜRETİM TESİSİ	Akvaryum	0	3.000.000	Kuyu Suyu	N	36°57'35,91" 36°57'21,00" 36°57'19,13" 36°57'30,24"
							E	31°03'54,95" 31°03'58,76" 31°03'55,62" 31°03'52,23"
KEPEZ	89	ANTALYA TIBBİ SÜLÜK TESİS PROJESİ	Sülük	0,3	0	Ünsallar Mahallesi Sulama Kanalı	N	30°37'22,54" 35°37'23,35" 36°37'23,39" 37°37'23,58"
							E	36°55'43,16" 37°55'43,17" 38°55'43,86" 39°55'43,85"
	90	TAT TIBBİ SÜLÜK YETİŞTİRİCİLİĞİ	Sülük	1	0	Ünsallar Mahallesi Sulama Kanalı	N	30°37'22,45" 30°37'22,35" 30°37'23,53" 30°37'24,05"
							E	36°55'41,37" 36°55'43,29" 36°55'43,49" 36°55'41,68"

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlde bulunan sulama göletlerine ait bilgiler Çizelge B.14'de mevcut barajlara ait bilgiler Çizelge B.15'de verilmiştir.

Çizelge B.14 - Antalya ilinde mevcut sulama göletleri

(DSİ 13.Bölge Müdürlüğü, 2019)

Göletin Adı	Gölet Yeri	İşletmeye Açıldığı Tarih	Göl hacmi, hm ³	Sulama Alanı (net), ha
Kozağacı Göleti	Korkuteli	1988	2,566	555
Dikenli Göleti	Korkuteli	1989	0,929	300
Ekşili Göleti	Merkez	1991	1,664	117
Baranda Gölü (Doğal Göl)	Elmalı		3,2	500
Cevizli Göleti	Korkuteli	1994	2,1	160
Hatipler Göleti	Merkez	2003	1,623	148
Doyran Göleti	Merkez	2004	2,2	170
Yeşilyayla Göleti	Korkuteli	2007	3,12	935
Hacıbekar Göleti	Korkuteli	2009	2,23	285
Sümeni Göleti	Gündoğmuş	2016	0,305	98
Asar Göleti	Korkuteli	2016	0,426	147
Karabayır Göleti	Korkuteli	2016	0,934	240
Toplam			21,297	3.665

Çizelge B.15 - Antalya ilinde mevcut barajlar

(DSİ 13.Bölge Müdürlüğü, 2019)

Baraj Adı	Baraj Yeri	İşletmeye Açıldığı Tarih	Depolama Hacmi hm ³	Sulama Alanı ha	Kurulu Güç MW
Oymapınar Barajı	Manavgat	1984	235,996		540,000
Manavgat Barajı	Manavgat	1987	83,800		48,000
Karacaören 2 Barajı	Ant-Isparta İl Sınırı	1993	29,707		47,200
Alakır Barajı	Kumluca	1971	39,960	6.752,000	
Korkuteli Barajı	Korkuteli	1976	38,900	5.986,000	
Çayboğazı Barajı	Kaş-Gömbe	2002	54,950	13.593,000	
Dim Barajı	Alanya	2009	255,000	3.650,000	38,250
Naras Barajı	Manavgat	2016	104,030		
Yelten Barajı	Korkuteli	1994	1,430	160,000	
Osmankalfalar Barajı	Korkuteli	2003	8,190	1.100,000	
Taşagül Karabekir Barajı	Manavgat	2010	1,190	132,000	
Toptaş Barajı	Kumluca	2010	1,190	125,000	
Akbaş Barajı	Serik	2016	3,970	657,000	
Çağman Barajı	Korkuteli	2016	2,137	716,000	
Çiğlık Barajı	Korkuteli	2015	0,835	320,000	

B.1.2. Yeraltı Suları

Son yıllarda yeraltı suyu seviyesi ile ilgili bir çalışma yapılmamış olup ilin yeraltı suyu potansiyeli aşağıda Çizelge B.16’de verilmiştir.

Çizelge B.16 – Antalya ilinin yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ 13.Bölge Müdürlüğü, 2019)

YER ALTI SULARI AMAÇLI KAYNAKLARIN 2017 YILINDA ÖLÇÜLEN AYLIK DEBİLERİ (m ³ /s)													
S. no	KAYNAK ADI	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
1	Aykırçay Kaynağı- Aykırçay												
2	Akçapınar Kaynağı- Akçapınar	0.151	0.103	0.108	0.081	0.095	0.080	0.086	0.079	0.090	0.109	0.123	0.101
3	Bileydi - Antalya	0.082	0.076	0.127	0.124	0.178	0.174	0.164	0.145	0.167	0.178	0.101	0.089
4	Beypınarı - Gömbe	0.082	0.076	0.127	0.124	0.178	0.174	0.164	0.145	0.167	0.178	0.101	0.089
5	Bodemya Kaynağı- İslamlar	0.051	0.054	0.055	0.054	0.037	0.038	0.032	0.029	0.032	0.038	0.049	0.044
6	Balıklar Kaynağı- Karacaören	0.232	0.187	0.375	0.229	0.184	0.195	0.275	0.246	0.088	0.146	0.162	0.142
7	Çatalpınar Kaynağı- Gödene	0.048	0.047	0.044	0.111	0.251	0.245	0.211	0.114	0.259	0.232	0.097	0.109
8	Çokpınar Kaynağı- Kayabükü	0.919	0.875	1.140	1.451	1.626	0.617	0.674	0.695	1.660	0.975	0.998	1.036
9	Deregözü Kaynağı- Dereköy	0.815	0.270	0.168	0.163	0.270	0.161	0.091	0.095	0.129	0.088	0.151	0.195
10	Değirmenözü Kaynağı-Eskibağ	0.131	0.266	0.444	1.011	0.731	0.296	0.094	0.091	0.049	0.057	0.241	0.253
11	Dörtgözlü Kaynağı - Karayolu Köprüsü.	0.004	0.005	0.005	0.006	0.320	0.053	0,625 lt/sn	0.001	0,385 lt/sn	KURU	0,300 lt/sn	0,416 lt/sn
12	Dumlupınar Kaynağı-Küçükklü	0.059	0.067	0.086	0.105	0.095	0.098	0.093	0.081	0.048	0.062	0.073	0.067
13	Eylek - Antalya	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru
14	Eyga Kaynağı- Sinanhoca	0.916	0.761	0.388	0.564	0.471	0.348	0.296	0.251	0.092	0.085	0.273	0.739
15	Ekizpınarı- Kızılcaaköy	0.040	0.102	0.137	0.224	0.537	0.210	0.166	0.102	0.076	0.051	0.128	0.175
16	Fadıl Kaynağı-Arif Köyü	0.128	0.119	0.150	0.142	0.199	0.153	0.145	0.011	0.127	0.141	0.158	0.139
17	Gürkavak Kaynağı	0.038	0.032	0.049	0.236	0.212	0.124	0.061	0.053	0.039	0.032	0.052	0.051
18	Gökçesu Kaynağı - Kayadibi Fethiye												
19	Gelinuçu Kaynağı- Topallı	0.010	0.004	0.005	0.004	0.005	0.004	Kuru	X	Kuru	0.001	0.001	0.002
20	Hurma Pınarı - Antalya	Kuru	Kuru	0.160	0.240	0.174	0.159	0.112	X	0.074	Kuru	Kuru	Kuru
21	İngiliz Gölü - Antalya	Göllen me	Göllen me	Göllen me	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	X	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru
22	Karaağaç Kaynakları	2.022	1.755	1.944	2.563	1.641	1.426	1.420	1.253	1.377	1.575	1.765	1.871
23	Kocapınar Kaynağı- Adrasan	Kuru	0.027	0.029	0.063	0.041	0.032	0.017	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru
24	Kadıpınarı- Değirmendere					0.477					0.041		
25	Kaşlıoğlu Kaynağı- Demirtaş	0.026	0.139	0.283	0.066	0.035	0.158	0.075	0.110	0.093	0.034	0.091	0.181
26	Kocadere Kaynağı- Fettahlı	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	X	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru
27	Kızılöz Kaynağı- Hacıyusuflar	0.038	0.043	0.063	1.218	0.375	0.389	0.162	0.139	0.114	0.077	0.074	0.091
28	Kurbağalı Kaynağı- Haskızılören	0.074	0.082	0.112	0.176	0.162	0.109	0.097	0.072	0.074	0.068	0.075	0.089
29	Kalabathı Kaynağı - Topallı	0.003	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	X	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

30	Kurşunlu Şelalesi-Topallı	0.118	0.072	0.083	0.087	0.098	0.087	0.005	X	0.004	0.008	0.028	0.084
31	Kazanpınarları - Elmalı	0.565	0.576	0.979	1.760	1.010	0.713	0.247	0.131	0.148	0.400	0.416	0.404
32	Kilise Pınarı-Kurşunlu	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru	X	Kuru	Kuru	Kuru	Kuru
33	Kırkpınar Kaynağı-Kırkpınar	X	0.014	0.020	0.030	0.022	0.071	0.043	0.037	0.029	0.024	0.021	0.029
34	Kocapınar Kaynağı-Manay	0.039	0.032	0.038	0.029	0.022	0.021	0.029	0.016	0.019	0.029	0.031	0.043
35	Kırkpınar Kaynağı-Yeleme	0.061	X	0.009	0.012	0.005	0.003	0.019	0.016	0.008	0.013	0.017	0.015
36	Kürdeşen Pınarı-Yeleme	0.099	X	0.118	0.140	0.129	0.105	0.099	0.106	0.089	0.144	0.191	0.182
37	Karapınar Kaynağı-Yeşilyayla	0.012	0.016	0.038	0.132	0.110	0.092	0.056	0.038	0.028	Kuru	Kuru	0.006
38	Pınargözü Kaynağı-Gödene	0.049	0.025	0.030	0.079	0.148	0.145	0.132	0.063	0.083	0.076	0.051	0.062
39	Pınargözü Kaynağı-Değirmenözü	2.985	4.753	6.731	6.363	4.965	1.872	1.413	0.977	0.832	0.288	0.564	0.920
40	Sinadon Kaynağı-Çukurbağ	0.307	0.313	0.430	0.629	1.732	1.706	0.637	0.537	0.431	0.211	0.441	0.382
41	Sugözü Kaynağı-Çaltı	0.076	0.106	0.124	0.221	0.240	0.093	0.051	0.066	0.030	0.100	0.142	0.167
42	Sugözü Kaynağı-Çıplaklı	0.674	0.299	0.119	0.206	0.212	0.108	0.079	0.065	0.069	0.071	0.171	0.227
43	Soğucaksu-Yeniköy	Kuru	Kuru	0.012	0.004	Kuru	Sızıntı Su	Kuru	Göllenme	Göllenme	Kuru	Sızıntı su	Kuru
44	Salur Pınarları-Finike	0.038	0.092	0.673	0.807	1.058	1.054	1.027	X	0.862	Göllenme	Göllenme	Göllenme
45	Sırtmagözü Kaynağı-Şahinler	1.104	1.604	1.264	1.134	1.149	0.965	0.213	0.210	0.173	0.212	0.875	0.800
46	Tekke Pınarları-Finike	3.705	3.366	3.828	3.884	3.994	4.095	3.917	X	3.734	4.372	3.777	4.136
47	Tekirova Sualma ağzı	0.151	0.160	0.191	0.283	0.300	0.144	0.158	0.143	0.147	0.115	0.100	0.128
48	Ulupınar Kaynağı-Memba	0.319	0.398	0.453	0.569	0.488	0.342	0.402	0.371	0.265	0.199	0.271	0.360
49	Yarıkpınar-Yeleme	0.063	0.093	0.104	0.102	0.092	0.078	0.072	0.063	0.056	0.072	0.087	0.077
50	Süvariler Yaylası	0.376	0.684	2.116	3.389	2.773	0.406	0.095	0.078	0.069	0.145	1.398	0.697
51	Alacami Kaynağı - Dim	0.579	0.928	2.125	1.626	6.391	1.421	0.381	0.432	0.347	0.211	1.156	0.813
52	Aksu Karayolu Köprü	9.770	4.206	11.086	3.840	19.472	8.980	7.358	X	6.898	3.142	2.783	15.652

X: Herhangi bir neden ile ölçüm yapılamamıştır.

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Son yıllarda yeraltı suyu seviyesi ile ilgili bir çalışma yapılmamıştır.

B.1.3. Denizler

Türkiye'nin en önemli turizm merkezi olan Antalya'nın kıyılarının uzunluğu, girinti, çıkıntı dahil 640, düz hat olarak da yaklaşık 500 km'dir. Antalya'nın batı kıyılarında dağların denize dik inmesi nedeniyle deniz derindir ve plajlar süreklilik göstermez. Ancak Kemer, Tekirova, Kumluca, Finike, Demre ve Kaş kıyılarında iyi olanaklı tabii plajlar vardır.

Antalya'nın merkezinde bulunan iki büyük plaj olan Lara ve Konyaaltı arasında kalan bölgeye falez oluşumları hakimdir. Falez oluşumları ortalama 40 m yüksekliğe ve deniz altında da 14 metreden 25 metre derinliğe kadar inerler. Daha sonra dip yapısı yerini kumluğa ve mil tabakasına bırakır. Bu yüzden en enteresan noktalar ilk 20 metre civarındadır.

İlin doğu kesiminde ise dağların denize paralel uzanması, dağlarla deniz arasında bir ova oluşumunu sağlamış, böylece Antalya'dan başlayıp Lara, Kundu, Belek, Boğazkent, Manavgat, Alanya ve Gazipaşa yakınlarına kadar ince kumdan meydana gelen muhteşem plajlar olmuştur.

Antalya İli sahip olduğu 200 Mavi Bayraklı plaj ile Dünyada en çok Mavi Bayrağın olduğu kent ünvanına sahiptir. Mavi Bayrak, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı'nın (FEE) 1987'den beri yürüttüğü; deniz ve göl sularının temizliğini, çevre yönetiminin önemini, plaj hizmetlerindeki donanım ve güvenliği yükseltmeyi amaçlayan bir ödül programıdır. Turizm ve çevre alanında dünyada halk nezdinde en çok tanınan ve bilinen eko-etikettir. Ülkemizde 1993 yılında Akdeniz kıyılarımızda başlatılan program çalışmaları, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE) üyesi Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) tarafından yürütülmektedir. Program, çoğunluğu Avrupa Ülkesi olmak üzere Dünyada toplam 47 ülkede uygulanmaktadır.

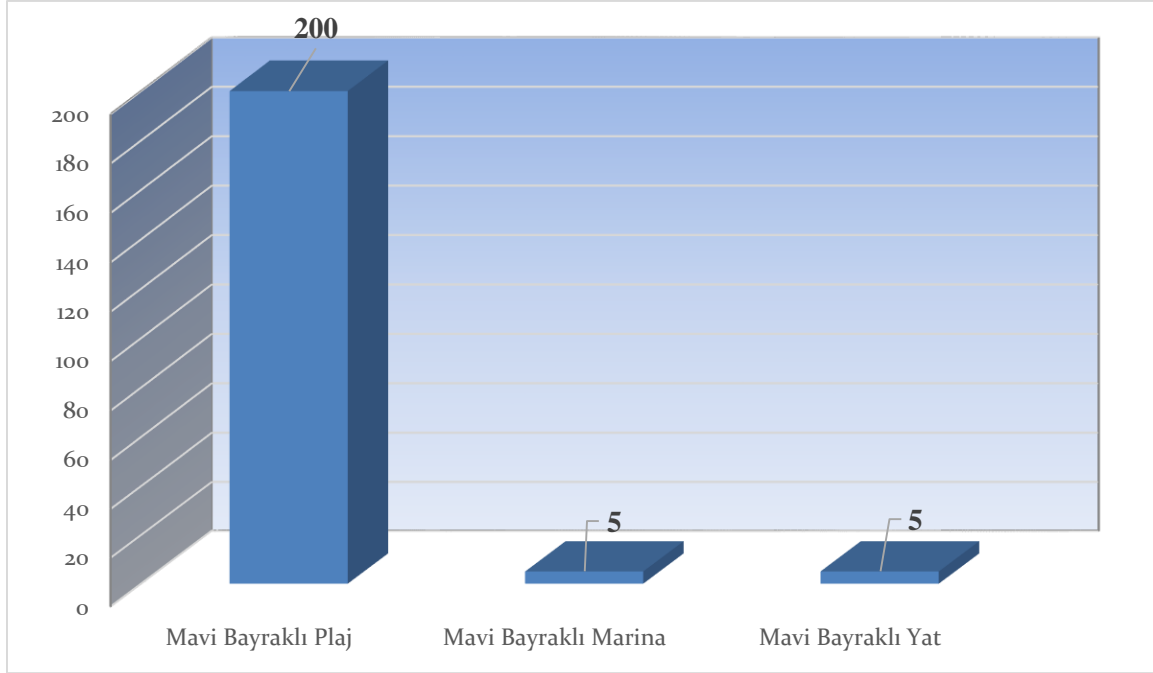
Mavi Bayrak Ödülü konusunda plajlar için 33 ve marinalar için 38 kriter bulunmaktadır. Plajlar için belirlenen kriterler "Çevre Eğitimi ve Bilgilendirme, Yüzme Suyu Kalitesi, Çevre Yönetimi, Can Güvenliği ve Hizmetler" ile ilgili kriterleri içermektedir. İlimizde yüzme sezonu 15 Mayıs - 30 Eylül tarihleri arasında olup bu tarihler arasında deniz suyunun kontrolü amacı ile plajlardan 15 gün ara ile deniz suyu numunesi alınmakta, mikrobiyolojik düzeyde ve üç parametrede analizler yapılmaktadır. Bu analizler "2006/7 Avrupa Birliği Yüzme Suyu Direktifi" kapsamında değerlendirilmektedir. Marinalar için deniz suyu mikrobiyolojik analizi istenmemekte sadece deniz suyunun fiziksel olarak temizliği değerlendirilmektedir.

Antalya'da Mavi Bayrak Programı kapsamında 233 noktadan deniz suyu numunesi alınmaktadır. Bunlardan 10tanesi yüzeysel suların denize döküldüğü noktalardan alınan akarsu izleme noktalarıdır. Bir plajın aday olabilmesi için geriye dönük 4 yılın analiz değerleri esas alınmakta, uygun olanlar ödül için başvuru yapabilmektedirler. Yine bir plajın Mavi Bayrak ödülü alabilmesi için atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarjı konusunda Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği'ne (Avrupa Birliği'nin 91/271/EEC sayılı Konsey Direktifi'dir) uygun olmalıdır. 2018 yılı Mavi Bayrak ödüllü plajların bağlı olduğu arıtma tesisi çıkış suyu raporları, Ülkemiz ve AB standartlarına uygundur. 2018 yılı Mavi Bayrak deniz suyu analiz sonuçları esas alındığında 224 numune noktasında deniz suyu kalitesi "Çok İyi Kalite" sınıfında yer almıştır.

Ödüller her yıl yenilenmekte, Ekim-Aralık ayları içerisinde aday olmaya hak kazanana plaj, marina ve yatların müracaatları TÜRÇEV tarafından alınmaktadır. Ocak ayında toplanan Ulusal Jüri değerlendirmesinden sonra onay alan dosyalar Uluslararası Jüriye sunulmaktadır. Nisan ayında toplanan Jüri sonuçları Mayıs ayında ilan edilmektedir. Numune alma ve analiz işlemleri Antalya Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Numune alım ve analiz giderleri Sağlık Bakanlığı tarafından karşılanmakta olup, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na da bir kısmı finanse edilmektedir.

İlimizde Mavi Bayrak programının daha verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla; Antalya Valiliğinin Başkanlığında, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve TÜRÇEV Antalya Şubesi tarafından oluşan komisyon, kurulduğu 2003 yılından itibaren çalışmalarını başarıyla sürdürmektedir. 2018 yılında Mavi Bayrak Komisyonu tarafından plaj, marina ve yatlarla yönelik toplam 477 denetim gerçekleştirilmiştir. İlimizde 2003 yılında 59 olan Mavi Bayraklı plaj sayısı, 2018 yılında 200'e çıkmıştır. Ayrıca 5 marina ve 5 yat Mavi Bayrak almaya hak kazanmıştır.

Grafik B.4 – Antalya ilinde 2018 yılı itibariyle mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı
(mavibayrak.org.tr, 2019)

Antalya il sınırlarında yer alan denizlerde 2018 yılsonu itibari ile faal olan 5 adet balık çiftliği bulunmaktadır. Bu çiftliklerde çipura ve levrek yetiştiriciliği yapılmaktadır. Tesislere ait kapasite bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Çizelge B.17 – Denizde yer alan balık çiftlikleri

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Faaliyet Sahibi	Mevkii	Kapasite (ton/Yıl)
Kemal Balıkçılık Ltd. Şti.	Akyarlar Tüneli / Konyaaltı	2.000
Zeki YALÇIN	At Bükü Koyu / Kemer	650
Volkan ZOR	Üç Tepe Mevkii / Finike	600
Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracaat ve İthalat A.Ş	Üç Tepe Mevkii / Finike	2.000
Nilgün ZOR	Üç Tepe Mevkii / Finike	990

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Yüzey ve yeraltı suları için değerlendirme 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” ve 10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Daire Yönetmelik”e göre yapılarak ve Çizelge B.18 doldurulmuştur.

Çizelge B.18 - Antalya ilinde 2018 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2019)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyon kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yeraltı	Şenkale			X		07-004		Aksu		128,125
Yeraltı	Bircan Tarım			X		07.005		Aksu		58,10
Yeraltı	Çandır			X		07-065		Serik		78,95
Yeraltı	Aşağıkocayatak			X		07-042		Serik		82,51
Yeraltı	Karaçalı			X		07-041		Aksu		90,46
Yeraltı	Eminceler			X		07-022		Serik		71,53
Yeraltı	Karadayı			X		07-020		Serik		212,57
Yeraltı	Ulualan			X		07-030		Manavgat		0,73
Yeraltı	Seydiler			X		07-031		Manavgat		7,64
Yeraltı	Evreseki			X		07-060		Manavgat		32,22
Yeraltı	Çakış			X		07-061		Manavgat		124,79
Yeraltı	Çeltikçi			X		07-032		Manavgat		33,93
Yeraltı	Elikesik			X		07-062		Alanya		90,27
Yeraltı	Konaklı			X		07-063		Alanya		89,635
Yeraltı	Toslak			X		07-066		Alanya		38,25
Yeraltı	Koru			X		07-043		Gazipaşa		138,95
Yeraltı	Ali Uncuoğlu			X		07-040		Gazipaşa		105,25
Yeraltı	Mehmet Üstün			X		07-035		Gazipaşa		3,556
Yeraltı	Osman Güven			X		07-036		Gazipaşa		30,03
Yeraltı	Odabaşı			X		07-051		Döşemealtı		26,64
Yeraltı	Kırkgöz			X		07-038		Döşemealtı		4,368
Yeraltı	Bahtılı			X		07-050		Konyaaltı		34,68
Yeraltı	Tekirova			X		07-037		Kemer		9,383
Yeraltı	Bayat			X		07-006		Korkuteli		22,77
Yeraltı	Yazır			X		07-007		Korkuteli		42,1025
Yeraltı	İmrahor-1			X		07-008		Korkuteli		43,155
Yeraltı	İmrahor-2			X		07-054		Korkuteli		44,5
Yeraltı	Yeşiloba			X		07-059		Korkuteli		49,1
Yeraltı	Kızılcadağ			X		07-058		Korkuteli		21,85
Yeraltı	Kayabaş			X		07-068		Korkuteli		45,14
Yeraltı	Akçay			X		07-033		Elmalı		46,83
Yeraltı	Zümrütova			X		07-034		Elmalı		41,01
Yeraltı	Karamık			X		07-052		Elmalı		11,77
Yeraltı	Pirhasan			X		07-053		Elmalı		1,968
Yeraltı	Bayralar			X		07-069		Elmalı		45,685
Yeraltı	Akmaz mevki			X		07-016		Kumluca		34,76
Yeraltı	Eşşektaş			X		07-017		Kumluca		18,37
Yeraltı	Örümler			X		07-018		Kumluca		34,09
Yeraltı	Mavikent			X		07-019		Kumluca		102,81
Yeraltı	Sanayi sitesi			X		07-015		Kumluca		18,70
Yeraltı	Yeşilyurt İskele Mah.			X		07-009		Finike		6,75
Yeraltı	Köşklükavak			X		07-039		Finike		10,005
Yeraltı	Hasyurt			X		07-057		Finike		58,85
Yeraltı	Turunçova			X		07-067		Finike		4,1035
Yeraltı	Köşkler Köprüyanı			X		07-026		Demre		14,405
Yeraltı	Köşkler Mezarlık Yanı			X		07-029		Demre		15,4025
Yeraltı	Alakent Merkez			X		07-027		Demre		37,085
Yeraltı	Alakent Güvercinlik Koop.			X		07-028		Demre		43,25
Yeraltı	Demre Moil			X		07-047		Demre		27,63
Yeraltı	Demre Shell			X		07-048		Demre		190,635
Yeraltı	Antalya Dış Tic.			X		07-049		Demre		10,856
Yeraltı	Çavdır Yusuf			X		07-023		Kaş		147,63
Yeraltı	Çavdır Ahmet			X		07-055		Kaş		157,122
Yeraltı	Kasaba			X		07-056		Kaş		47,035

Yeraltı	Ova			X		07-024		Kaş		13,093
Yüzey	Alakır			X		07-064		Finike		4,377
Yüzey	Çandır			X		07,021		Serik		4,535
Yüzey	Düden			X		07-001		Aksu		7,599
Yüzey	Aksu			X		07-003		Aksu		3,77
Yüzey	Köprüçayı			X		07-044		Serik		7,485
Yüzey	Manavgat Irmağı			X		07-046		Manavgat		4,01
Yüzey	Kargı			X		07-045		Alanya		1,777
Yüzey	Alara			X		07-011		Alanya		4,802

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde 1 adet faal Organize Sanayi Bölgesi (OSB), 16 adet Küçük Sanayi Sitesi, 2 adet Teknoloji Geliştirme Bölgesi, 1 adet Serbest Bölge ve 4 adet Sanayi Odası bulunmaktadır. İlimizde ayrıca ÇED süreci tamamlanan bir adet İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (Korkuteli Mermer İhtisas OSB) mevcut olup, 2018 yılsonu itibariyle henüz faaliyete başlamamıştır.

İlimizde, su kaynaklarını kirletecek kirlilik kaynağı yüksek bir işletme yer almamaktadır. İl merkezinde bulunan Antalya Organize Sanayi Bölgesinde yer alan işletmelerden kaynaklanan atık sular OSB'ye ait Atık Su Arıtma Tesisinde arıtıldıktan sonra Hurma Atık Su Arıtma Tesisine verilmektedir.

İl ve ilçelerde faal olan küçük sanayi sitelerinden kaynaklı endüstriyel kirlilik söz konusu olabilmektedir. Ayrıca Maden ocaklarından kaynaklanabilecek kirlilikler ile ilgili ihbarlar ve şikâyetler İl Müdürlüğümüze ulaşmaktadır. Yapılan denetim çalışmaları ile söz konusu oluşması muhtemel kirliliklerin önüne geçilmektedir.

B.3.1.2. Eysel Kaynaklar

İlimizde oluşan evsel nitelikli atıksular, arıtma tesisi ile sonlanan kanalizasyon sistemine verilmekte, kanalizasyon sistemi olmayan yerlerde ise sızdırmaz fosseptiklerde toplandıktan sonra yine en yakın atıksu arıtma tesisine gönderilmesi sağlanmaktadır. Ayrıntılar "B.5." bölümünde verilmiştir.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Tarımda alternatif üretim tekniklerinin ve modern teknolojinin kullanılarak ülkemizin ve dünya insanının beslenmesine katkıda bulunan Antalya ilimiz; elverişli iklim şartlarıyla yıllardır gerek narenciye gerek se meyve ve sebze üretiminde Türkiye'nin kalbi statüsünde olmuştur.

Açık alan veya örtü altı tarımında pestisit ve gübre kullanımından kaynaklı su kirliliğine karşın ilgili kurum tarafından bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları yapılarak tarımsal kirliliğin engellenmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

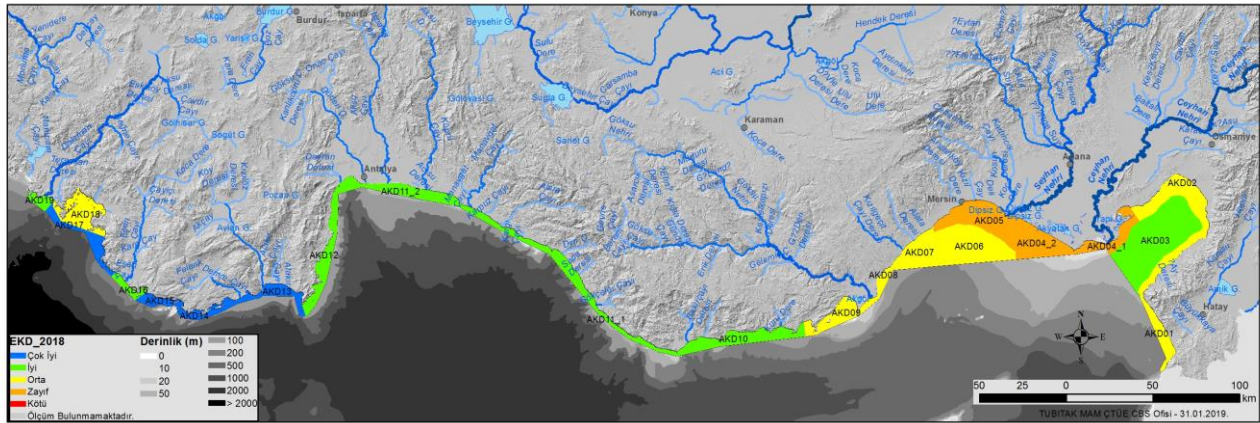
B.3.2.2. Diğer

Büyükşehir Belediyesi sınırları dâhilinde; Kumluca Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Patara Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Manavgat Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Alanya Katı Atık Depolama Sahası (Bakanlığımız tarafından revizyon istenmiştir), Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası bulunmaktadır. Düzensiz depolama sahalarının rehabilitasyon çalışmaları devam etmektedir.

B.4. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır.

Akdeniz ekolojik durum değerlendirme: 2018 yılına ait sınıflandırma haritası SÇD renk kodlarına göre Harita 2’de gösterilmiştir. Buna göre, 3 SYB’nin kalitesi “zayıf” (AKD01: Mersin Körfezi İçi, AKD04_1: Karataş, AKD04_2: Karataş – Mersin Doğu Giriş) ve 7 SYB’nin (AKD01: Yayladağ – Samandağ, AKD02: İskenderun Körfezi İçi, AKD06: Mersin Körfezi Dışı, AKD07: Erdemli, AKD08: Silifke, AKD09: Taşucu, AKD18: Fethiye Göçek ÖÇK) kalitesi ise “orta”dır. “İyi” kalitede olan diğer SYB ‘ler ise AKD03 (İskenderun Körfezi Dışı), AKD10 (Gülnar – Anamur), AKD11_1 (Gazipaşa – Manavgat), AKD11_2 (Manavgat-Antalya), AKD12 (Kemer), AKD16 (Patara ÖÇK) ve AKD19’dur (Dalaman-Ortaca). Diğer kalan 4 SYB’nin (AKD13: Kumluca – Finike, AKD14: Kaş Kekova ÖÇK, AKD15: Kekova ÖÇK Batısı – Patara ÖÇK Doğusu, AKD17: Fethiye Göçek ÖÇK Açığı) ise kalitesi “çok iyidir”.

Harita A.2 – Akdeniz Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi
(Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı, 2019)

Antalya ekolojik durum değerlendirme: Antalya İli içerisinde 17 adet istasyonun dahil olduğu 8 adet su yönetim biriminin ekolojik kalitesi aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Çizelge B.19 – Antalya ili kıyılarında Kıyı Su Yönetim Birimleri

(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Laboratuvar Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı, 2019)

	Ortak Değerlendirme				
	2014	2015	2016	2017	2018
AKD11: DILSWR, ALBSW1, MRESW1, ANT-REF, SRKSW1, ANBSWR, ANBSW1	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
AKD12: KMSW1	Orta	Orta	Orta	Kötü	Orta
AKD13: YARSWR, FIBSW1, KFSW1	İyi	İyi	Orta	Kötü	Orta
AKD14: KASSWR	Orta	Orta	İyi	Kötü	Orta
AKD15: PTSW1, KASSW1(EK)	Orta	Orta	Orta	Kötü	Orta
AKD16: ECSW1	Orta	İyi	İyi	Kötü	Orta
AKD17: FETSW2	Orta	İyi	İyi	Orta	Orta
AKD18: FETSW1	Kötü	İyi	İyi	Kötü	Orta

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

Bu bilgiler ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Laboratuvar, Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı'na oluşturulan Sürekli İzleme Merkezinden elde edilmiştir.

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

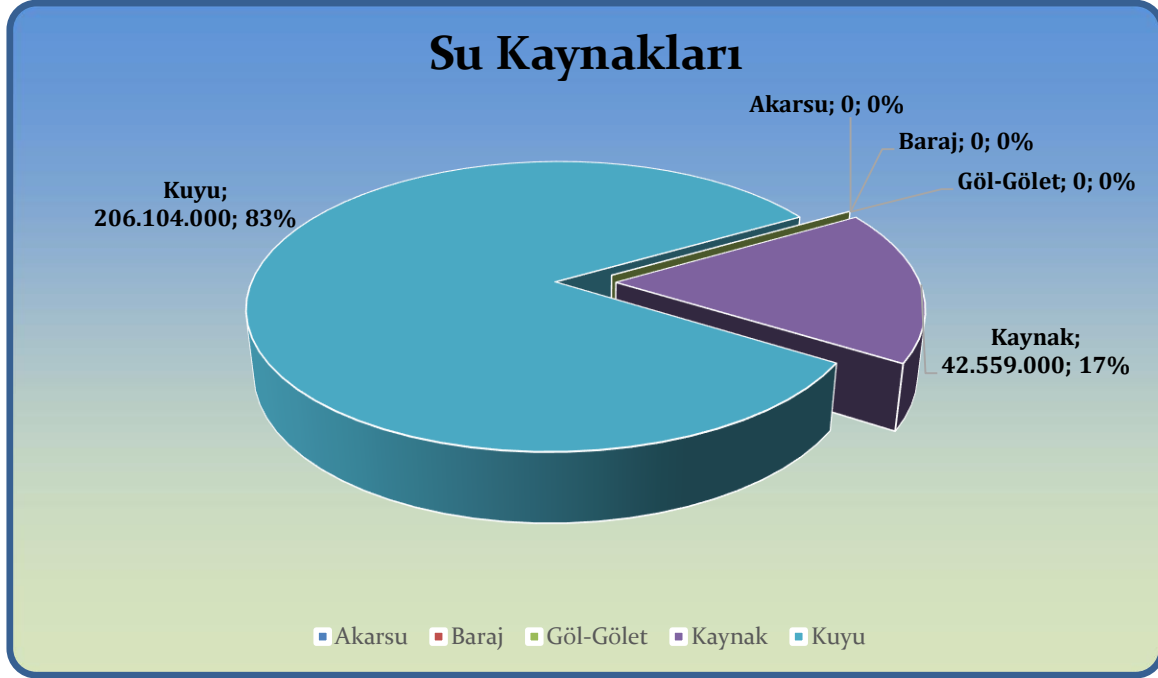
DSİ 13. Bölge Müd. İşletme halindeki 4 barajımızın içme suyu amacı vardır. Bu barajlar:

- 1- Alanya Dim Barajı
- 2- Karacaören II Barajı
- 3- Manavgat Barajı
- 4- Oymapınar Barajı

Bu barajlarımızın rezervuar alanları İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre korunmaktadır.

İl genelinde kullanılan sular kuyu ve kaynak sularından temin edilmektedir (Şekil B.6).

TÜİK verilerine göre; içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı 20 olup, içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye nüfusu 2016 verilerine göre 2.328.555 dir. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı ise aynı yıl için % 100 dür.

Grafik B.5 - Antalya ilinde 2018 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı
(TÜİK, 2019) (Yeraltı suyu ve kaynak suyu verisi 2016 yılı içindir.)

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Antalya'nın yeraltı sularının oluşumunda jeolojik formasyon en önemli faktörü oluşturmaktadır. Güneyde Akdeniz, batıda Toroslar'ın Beydağları, doğuda Aksu Vadisi, kuzeyde Torosların güney etekleri yer almakta olup, kireçtaşı ve traverten denilen formasyonlardan meydana gelmiştir. Antalya travertenleri olarak da adlandırılan bu yapı takriben 630 km²'lik alanı kaplamaktadır. Ortalama kalınlığı 250 m dolayında olduğu tahmin edilen bu travertenin yaşının 7 milyon yıl olduğu araştırmacılar tarafından bildirilmektedir.

Kırkgöz Kaynakları: Toros Dağları'ndan çıkan ve ortalama debisi 15 m³/sn olan bu kaynağın kirlenme riski beslenme havzasına bağlıdır. Bu suyun sertliği 38-57 arasında değişmekle beraber, genellikle 45-50 arasında olmaktadır. pH parametresi bazı aylarda 6,7'ye kadar düşmektedir. Amonyak azotu parametresi bakımından 1.ve 2.sınıf arasında değişmekte; fosfor bakımından, 1 ve 3. sınıf arasında değişmekte, bakteriyolojik parametre (toplam koliform) bakımından 2.sınıf diğer

parametreler açısından da 1.sınıf sulara girmektedir. Kaynak çevresinde yer alan göl alanının korunması ve çevresinde görülen her türlü yapılaşmanın önlenmesi gerekmektedir.

Geniş bir beslenme havzasına (Isparta, Burdur, Korkuteli) sahip olan Toros Dağlarının en büyük kaynağını Kırkgözler oluşturmaktadır. Bu kaynaklar takriben 1 km lik zon boyunca 300 m kotunda karstik kireç taşlarından çıkmaktadır. Büyük bir sulak alan oluşturan bu suların büyük bir kısmı Kepez Hidroelektrik Santrali için alınmakta, bir kısmı da Düden ve geçirimli olan traverten içerisinde karstik su yolları ile yukarı platoda yeraltına girmektedir. Büyük su rezervlerine sahip olan Toros Dağlarının Boğaçayı ırmağı ile Kemerağzı arasında kalan geniş alanda kara ve deniz kaynakları olarak ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. Bu nedenle kaynakların birbiri ile olan ilişkileri klorür iyonu konsantrasyonları ile değişmektedir. DSİ 13. Bölge Müdürlüğünün yapmış olduğu çalışma sonucunda Kırkgöz kaynakları ile Düden Şelalesi, İskele, Kemerağzı, Arapsuyu, Mağara ve Duraliler kaynakları benzer özellikler göstermiştir. Birçok kaynakla ilişkisi olan bu Kırkgöz kaynağının korunmasına özel bir önem verilmesi gerekmektedir.

Gürkavak Kaynağı: Antalya'nın kuzeybatısında Düzlerçamı Milli Parkı içerisinde bulunan ve kirlenme riski olmayan bir kaynaktır. Şehrin cazibe ile su temin ettiği en eski kaynaklardan biridir. Sertliği 15-20 arasında olan bu suyun bakteriyolojik (toplam koliform) bakımından 2.sınıf, diğer parametreler açısından 1.sınıf olduğu DSİ 13. Bölge Müdürlüğünce tespit edilmiştir. Mevcut kaynaklar günün şartlarına göre yeniden geliştirilirse özellikle yağışlı mevsimlerde daha fazla su temin etmek mümkün olabilir.

Mağara Kaynağı: Şehir içme suyunun sağlandığı bu kaynak Konyaaltı Plajının karşısındaki falezlerden çıkmaktadır. Amonyak azotu ve fosfor parametreleri bakımından 1.ve 2.sınıf arasında değişmekte, olup diğer parametreler bakımından 1.sınıf kalitededir. Ağır metal olarak kurşun parametresi bakımından 5 yılda iki defa 3.sınıf, bir defa 2.sınıf, çinko parametresi bakımından 5 yılda bir defa 2.sınıf, krom parametresi olarak beş yılda bir defa 3.sınıf, kadmiyum, cıva ve arsenik bakımından 1.sınıf sular kalitesinde olduğu saptanmıştır.

Şehir içinde olması ve sadece klorlama yapılarak şehir içme suyu olarak kullanılması son derece ekonomik olmasına karşın, yerleşim alanları içerisinde kalması nedeni ile en riskli kaynaklardan birini oluşturmaktadır. Kaynakta bakteriyolojik olarak bir kirlenme tespit edilmemiş olmasına karşın bu suyun daha uzun bir süre kullanılmasının mümkün olmayacağı tahmin edilmektedir.

Duraliler Kaynağı: Duraliler Köyünde bulunan bu kaynağın yerleşim ve tarım alanları içerisinde bulunması nedeniyle kirlenme potansiyeli yüksek olan kaynaklardan birisidir. Toplam Fransız sertliği 30-32 arasında değişen bu suyun amonyak azotu 1.ve 2. Sınıf, ortofosfat olarak da 2.ve 3. sınıf arasında değiştiği, diğer parametreler bakımından 1. Sınıf olduğu görülmektedir. Bakteriyolojik olarak zaman zaman kirlilik gösteren bu kaynak, ağır metal bakımından kurşun olarak 2. sınıf, çinko, bakır ve krom olarak 1. sınıf sular kalitesinde bulunmaktadır.

İskele Kaynağı (Mescit Alanı): Yat limanındaki mescit altından çıkan bu kaynağın kirlilik parametreleri diğer tüm kaynakların değerinden daha yüksek çıkmaktadır. Bakteriyolojik olarak da kirlilik gösteren bu suyun amonyak azotu olarak 2.sınıf, ortofosfat olarak 4.sınıf su kalitesinde olduğu tespit edilmiştir. Toplam Fransız sertliği derecesi 30-32 arasında olan bu suyun nitrat azotu değeri de 3-4 mg/l ile tüm kaynaklarda tespit edilen en yüksek değer olmaktadır. Bu kaynak, yer altı suyu kirliliğinin gözlenmesi açısından önemli bir noktada bulunmaktadır.

Hurma Pınarları: Antalya'nın batısında Hurma köyü içerisinde bulunan bu kaynaklar en kaliteli ve kirlenme riski olmayan sulardan birisidir. Yakın zamana kadar şehrin içme suyu ihtiyacının da karşılandığı bu kaynak şimdi terk edilmiş durumda bulunmaktadır. Bu kaynakların son yıllarda yaşanan kuraklığın tesiri ile bakımsız, bozulmuş ve terkedilmiş olarak boşa akmakta olduğu görülmektedir. Toplam Fransız sertliği 20 olan bu suyun ortofosfat olarak 2. sınıf, diğer parametreler bakımından da 1. sınıf, kalitesinde olduğu tespit edilmiştir.

Arapsuyu I: Arapsuyu köyünde bulunan bu kaynak kirlenme riskini en çok taşıyan kaynaklardan biridir. Akdeniz Üniversitesi'nin güneyinde çevre yoluna yakın bir yerde çıkan bu kaynak, çevresindeki diğer sulara göre daha fazla klorür konsantrasyonu ihtiva etmektedir. Bakteriyolojik olarak da kirlilik gösteren bu kaynağın amonyak azotu 2. Sınıf, ortofosfat değeri olarak 3. Sınıf diğer parametreler bakımından 1. Sınıf su kalitesinde olduğu saptanmıştır. Yerleşim alanı içerisinde kalan bu kaynağın da gelecekte daha fazla kirleneceği tahmin edilmektedir. Bu kaynağın da yer altı suyu kirliliğinin izlenmesi bakımından önemi büyüktür.

Arapsuyu II: Arapsuyu köyünde bulunan bu kaynağın yerleşim ve tarım alanları içinde kalması nedeniyle, kirlenme potansiyeli fazla olan sulardandır. Toplam Fransız sertliği 30-33 arasındadır. Bakteriyolojik olarak zaman zaman kirlilik gösteren bu kaynak amonyak azotu bakımından 2. Sınıf ortofosfat bakımından 3. Sınıf, diğer özellikler bakımından 1. Sınıf su kalitesindedir.

Boğaçayı Keson Kuyuları: Boğaçayı havzasındaki alüvyonlarda bulunan bu kuyuların en büyük riski tarım alanlarının hemen altında bulunmasıdır. Bulunduğu formasyon ne kadar ince taneli ise kirlenme potansiyeli de o kadar az olacaktır. İnce malzeme filtre görevi yapacağından kuyuların daha uzun bir süre hizmet vermesi mümkün olabilir. Aksi halde, karstik kaynaklar gibi iri malzemeli tabakalar da suyun kirlenmesini kolaylaştırabilir. Bakteriyolojik olarak kirlenme saptanmamış olan bu kaynağın amonyak azotu olarak 2. sınıf ortofosfat olarak 2.sınıf, diğer parametreler bakımından 1. Sınıf kalitede olduğu tespit edilmiştir. Toplam Fransız sertlik derecesi 28 olan bu suyun çevresinde mutlaka koruma alanları oluşturulmalıdır

Düden Şelalesi Kaynağı: Düden Şelalesinin altından çıkan bu kaynak, Kırkgöz kaynaklarına benzer özellikler göstermektedir. Ortalama olarak bu kaynak 15 m³/sn'lik debisi ile oldukça fazla su boşalımı yapmaktadır. Yukarı platoda bulunan Bıyıklı Düdeninden atılan boyalar, 83 saat sonra kaynaktan çıkmıştır. Yer altı karst yolunun Bıyıklı Düdeni, Varsak Düdeni ve Düden Şelalesi kaynağı istikametinde olduğu yapılan araştırmalarla tespit edilmiştir.

Yukarı plato ve Varsak bölgesindeki yoğun yapılaşma (konut ve fabrika yoğunluğu) ve atıkların travertene verilmesi halinde kaynaktaki kirlenme kaçınılmaz olacaktır. Bu kaynağın fazla yağışlı dönemlerde (özellikle Korkuteli' den gelen sularla) bulanık aktığı ve bununda denize kadar taşınarak denizin kirlenmesine neden olduğu gözlenmiştir. Bakteriyolojik olarak kirli olan suyun amonyak azotu olarak 1.sınıf suları biraz aşır, 2.sınıf olduğu, ortofosfat olarak 3.sınıf, diğer parametreler bakımından da 1.sınıf sular kalitesinde olduğu saptanmıştır. Toplam Fransız Sertliği genel olarak 40-45 arasında değişmektedir. Beslenme alanının ve denize kadar olan çevrenin korunması için, gerekli stratejiler tespit edilerek uygulama planları hazırlanmalıdır.

Duraliler Kuyusu: Duraliler Köyü'nün kuzeyinde, yerleşim ve tarım alanlarının dışında bulunan bu kuyuların şimdilik kirlenme riski yoktur. Ancak bu durumun böyle devam edebilmesi için, yukarı platonun da kirlenmeye karşı korunması gerekmektedir. Bu yapılmadığı takdirde travertende mevcut yer altı su yolları ile kirliliğin kuyulara taşınması mümkündür. Bilhassa yer altı su hareketinin yönü ve mevcut formasyonun yapısı incelenerek koruma alanları oluşturulmalıdır. Toplam Fransız Sertlik

derecesi 29 olan bu suyun fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik olarak 1.sınıf sular kalitesinde olduğu tespit edilmiştir. Şehir içme suyunun sağlandığı bu kuyular iyi korunduğu takdirde uzun yıllar hizmet verebilir.

Meydan Kuyuları: Antalya'nın Meydan Sempti'nde bulunan bu kuyular, yerleşim alanlarının ortasında kalmıştır. Şehir içme suyunun bir kısmını sağlayan bu kuyuların kirlenme potansiyelleri de oldukça fazladır. Sürekli olarak kalite gözlemleri yapılan bu kuyuların analiz sonuçlarına göre aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır. Amonyak azotu olarak 2.sınıf, orto fosfat bakımından 3.sınıf olan bu sular, diğer fiziksel, kimyasal parametreler ile bakteriyolojik ve ağır metal analizleri bakımından da 1.sınıf sular kalitesindedir. Toplam Fransız sertlik derecesi 28 dir.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Antalya Kenti Su Kaynakları Koruma Alanları

I. Antalya Termessus (Kırkgöz) Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

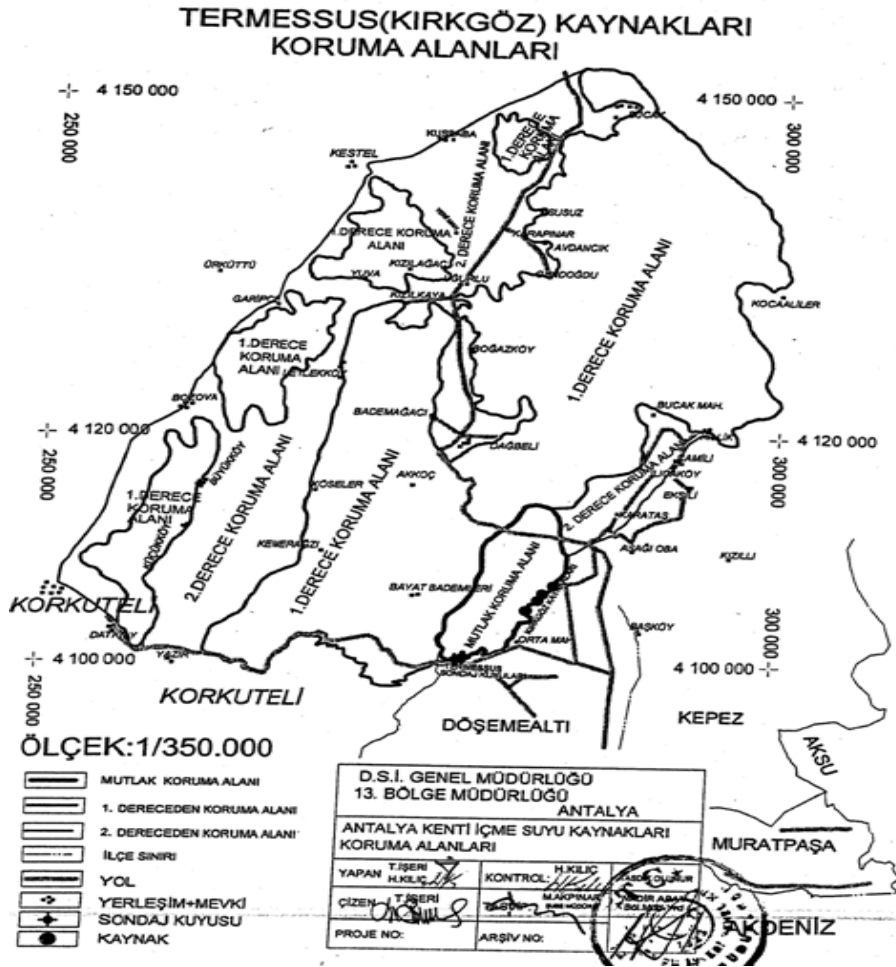
1- Harita B.3'de Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alanda yalnız Mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek yeraltı suyu işletme tesislerinin inşasına, Orman Genel Müdürlüğünün Ormanları korumak amacıyla yapacakları çalışmalara müsaade edilir. Ayrıca mutlak koruma alanı içerisinde yer alan Karain ve Termessus antik kentlerinin tarihi kalıntılarının açığa çıkarılması amacıyla yapılacak çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Termessus (Kırkgöz) Kaynağı düdenlerinin çevresi tel ile çevrilerek koruma altına alınacak ve mutlak koruma alanı koruma tedbirleri uygulanacaktır.

3- Ekli haritada Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır.

4- Ekli haritada Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanda yeni çöp alanı inşa edilemez, yeni mezarlıklar inşa edilemez, Nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi kurulamaz. Bu alanda daha önce inşa edilerek faaliyette olan mevcut tesislerin en kısa sürede ıslah edilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca I. Derece koruma Alanı içerisinde yeni verilecek maden ruhsatlarının; Kovanlık, Ilıca, Karataş ve Karaveliler Yeraltısuyu işletme kuyularına en az 4 km uzaklıkta olacak şekilde olması sağlanmalıdır

5- Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının II. Derece Koruma alanında yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemlerinin deşarji düdenler ve fosseptik kuyuları ile yeraltına verilmemelidir. Bucak ilçesinin kanalizasyon sisteminin Kestel Düdenine verilmesi öncelikle durdurulmalıdır.

Harita B.3 – Kirkgöz Kaynakları Koruma Alanı
(DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, 2019)

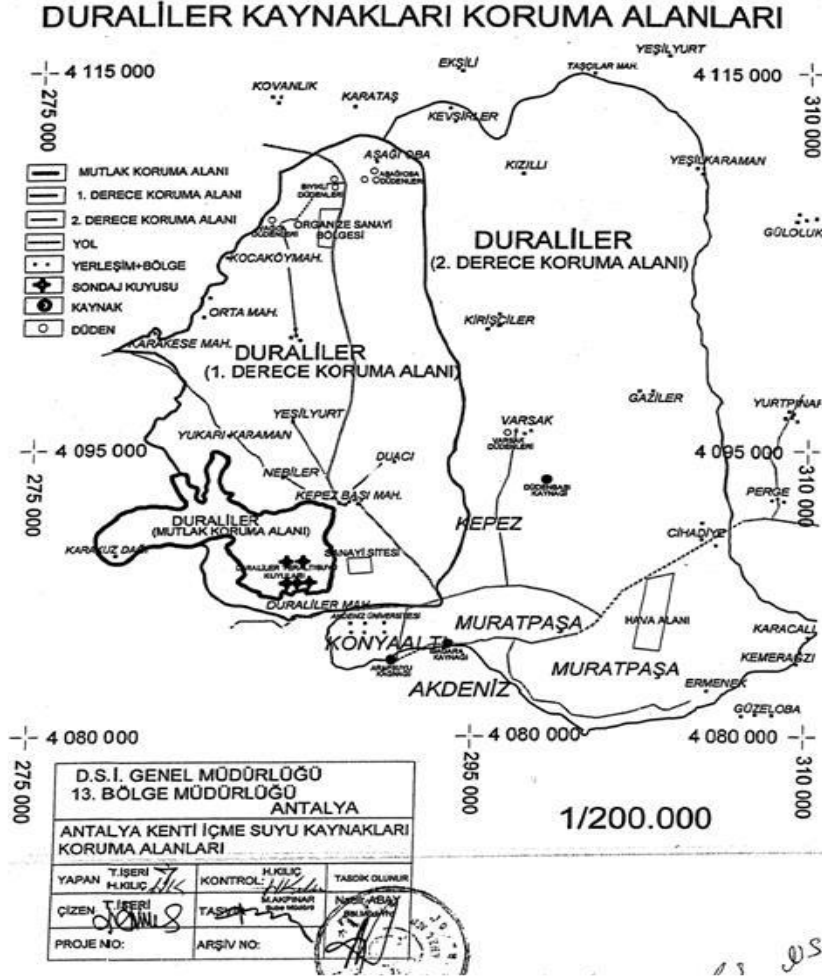
II. Antalya Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

1- Harita B.4'de Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyularının ve Düdenlerin içerisinde bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alanda yalnız Mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek yeraltısuyu işletme tesislerinin inşasına, Orman Genel Müdürlüğü'nün Ormanları korumak amacıyla yapacakları çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Ekli haritada Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyuları I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol yönetmeliğinin 22 maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı inşa edilemez, yeni mezarlıklar inşa edilemez, Nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi kurulamaz. Yukarıda sözü edilen alanlarda daha önce inşa edilerek faaliyette olan mevcut tesislerin en kısa sürede ıslah edilmesi sağlanmalıdır.

3- Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Mutlak Koruma Alanı içerisinde yer alan Duraliler mahallesinin kanalizasyon altyapısı öncelikli olmak üzere I. ve II. Derece Koruma alanında yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon altyapısının öncelikli olarak tamamlanması sağlanarak merkezi sisteme bağlanmalı, açılacak yeni yerleşim alanlarının öncelikle kanalizasyon altyapısının tamamlanması ön şartı aranmalıdır. II. Derece Koruma alanında açılacak yeni yerleşim alanlarının

kanalizasyon sistemine bağlanması mümkün olmayanlarının sızdırmaz çukurlar yapılarak, atıklarının yeraltına süzülmesi önlenmelidir.

Harita B.4 – Duraliler Kaynakları Koruma Alanları
(DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, 2019)

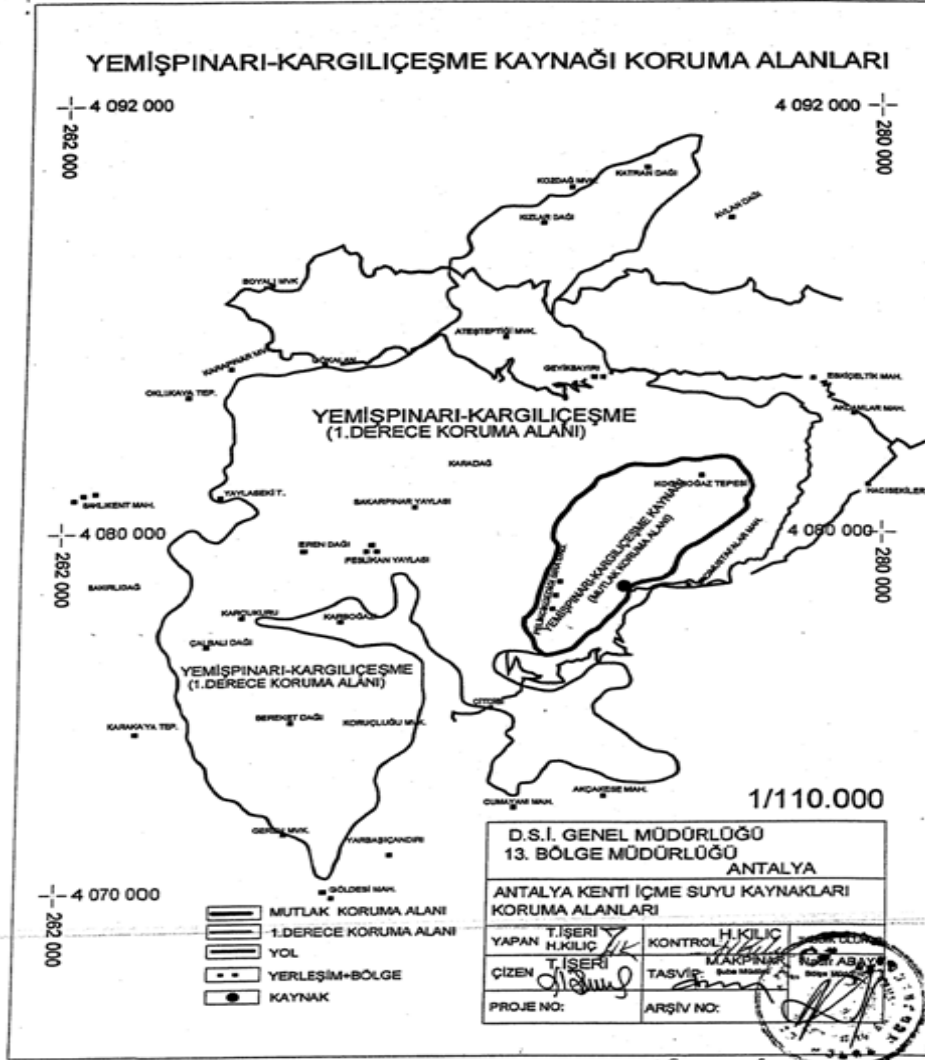
III. Antalya Yemişpınarı-Kargılıçesme İçme Suyu Kaynakları Koruma Alanı İlanı

1-Yemişpınarı-Kargılıçesme İçme Suyu Kaynaklarının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Mutlak Koruma alanında mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni içme suyu işletme tesislerinin inşaatı yapılabilir. Bu alanda Orman Genel Müdürlüğünün ormanları korumak amacıyla yapacağı çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Harita B.5’de Yemişpınarı-Kargılıçesme İçme Suyu Kaynaklarının I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı ve yeni mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar kurulamaz. Mevcut yerleşim yerlerinin çöpleri koruma alanı dışına taşınmalıdır.

3- Yemişpınarı-Kargılıçesme İçmesuyu kaynakları I. Derece Koruma alanı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemlerinin tamamlanması, kanalizasyon inşaatı tamamlanmaya kadar bu bölgedeki yeni yapılacak konutların fosseptik çukurlarının sızdırmazlıkları sağlanmalıdır.

Harita B.5 – Yemişpınarı-Kargılıçesme Kaynağı Koruma Alanları
(DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, 2019)

IV. Antalya Tekirpınarı İçme Suyu Kaynakları Koruma Alanı İlanı

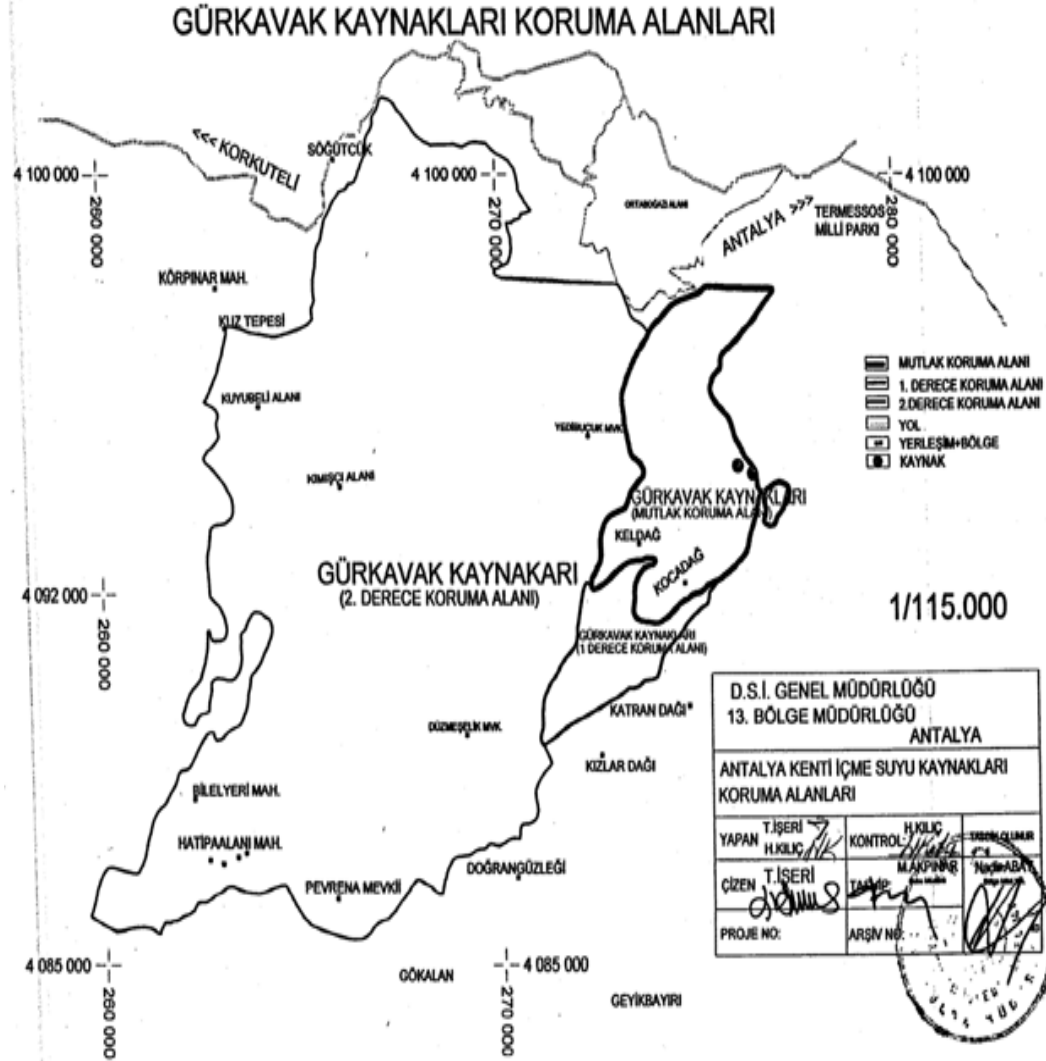
1- Harita B.6'da Tekirpınarı İçme Suyu Kaynaklarının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Mutlak Koruma Alanında mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek içme suyu işletme tesislerinin inşaatı yapılabilir. Bu alanda Orman Genel Müdürlüğü'nün ormanları korumak amacıyla yapacağı çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Harita B.6'da Tekirpınarı İçmesuyu Kaynaklarının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu koruma alanlarında yeni çöp alanı ve mezarlık inşa edilemez ve yerleşim yerlerinin çöpleri Koruma alanları içerisinde depolanmamalıdır.

2- Harita B.7’de Gürkavak kaynakları I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı ve yeni mezarlıklar inşa edilemez, Nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar vb. kurulamaz.

Harita B.7 – Gürkavak Kaynağı Koruma Alanları
(DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, 2019)

VI. Antalya Boğaçay Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

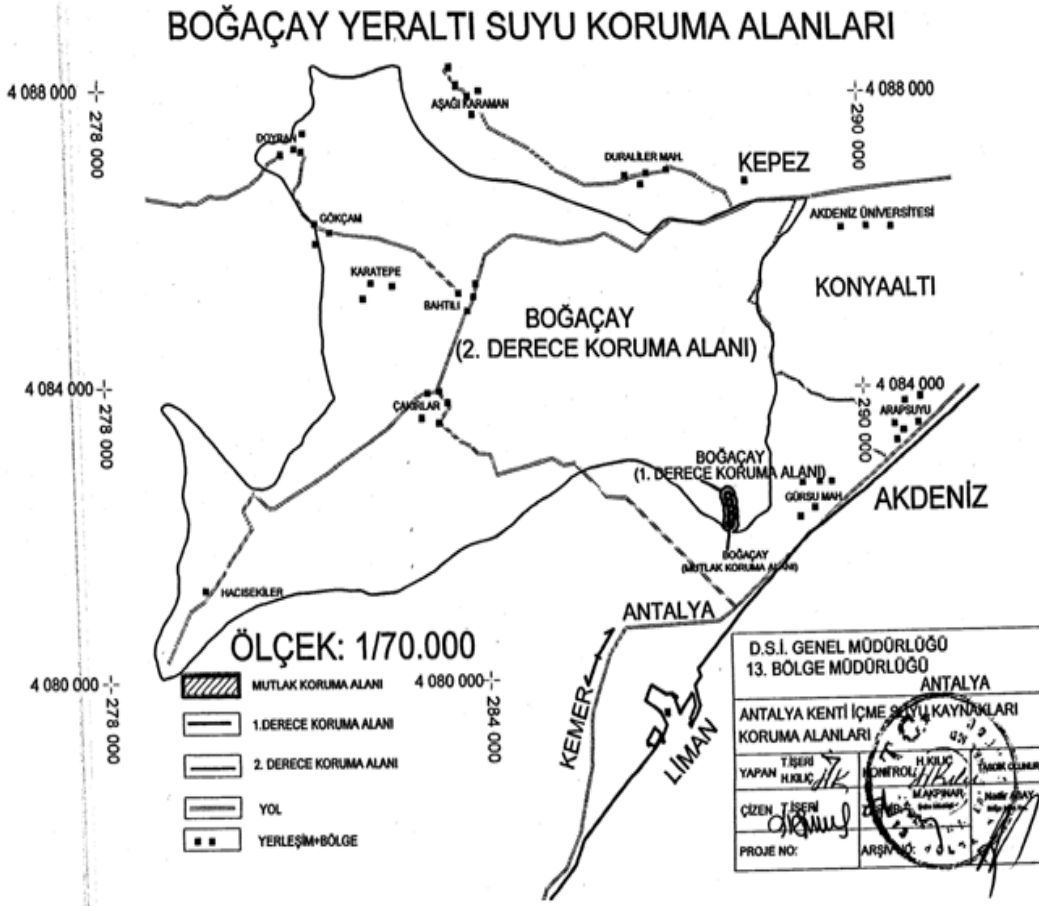
1 - Harita B.8’de Boğaçay kuyularının içerisinde bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alanda yalnız mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek yeraltı suyu işletme tesislerinin inşasına müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2 - Harita B.8’de Boğaçay Kaynağı İçme Suyu Kuyuları I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp

alanı ve yeni mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar kurulamaz. Yukarıda sözü edilen alanlarda daha önce inşa edilerek faaliyette olan mevcut tesislerin en kısa sürede ıslah edilmesi sağlanmalıdır.

3 - Koruma alanlarında yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon altyapısı öncelikli olarak inşa edilerek sisteme bağlanması sağlanmalıdır.

4 - Boğaçay Mutlak Koruma Alanı ile I. ve II. Derece Koruma alanlarında kum çakıl malzemesi temini yasaktır.

Harita B.8 – Boğaçayı Yer altı Suyu Kaynağı Koruma Alanları
(DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, 2019)

VII. Antalya Doyran İçme Suyu Kaynakları Koruma Alanı İlanı

1- Harita B.9'da Doyran içme suyu kaynaklarının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Mutlak Koruma alanında Mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında ilave edilecek yeni içme suyu işletme tesislerinin inşaatı yapılabilir. Bu alanda Orman Genel Müdürlüğü'nün ormanları korumak amacıyla yapacağı çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Harita B.9'da Doyran İçme Suyu Kaynaklarının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı ve

yeni mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar kurulamaz.

Harita B.9 – Doyran Kaynağı Koruma Alanları
(DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, 2019)

VIII. Antalya Aksu Çayı Yeraltısuyu Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

1 - Harita B.10'da sınırları belirtilen; Aksu çayı kenarındaki, içmesuyu sondaj kuyularının içerisinde bulunduğu alan, "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alan içerisinde, sadece mevcut içme, kullanma suyu tesislerine ilave edilecek, yeraltı suyu işletme tesislerinin inşasına müsaade edilir. Mutlak Koruma Alanı tel çit ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılmaz.

2 - Harita B.10'da sınırları belirtilen; Aksu çayı kenarındaki İçme Suyu Kuyularının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulacaktır. Ayrıca bu alan içerisinde yeni çöp alanı, mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atık bırakan fabrikalar kurulamaz. Yukarıda sözü edilen alanlarda daha önce inşa edilerek, faaliyette olan mevcut tesisler, atık arıtma tesislerini en kısa sürede inşa edecektir.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Salma sulama yapılan alanlar Çizelge B.20’de verilmiştir.

Çizelge B.20 – Antalya ilinde 2018 yılı sulama tesisleri
(DSİ 13.Bölge Müdürlüğü, 2019)

İŞLETMEDEKİ SULAMA TESİSLERİ (87 Adet-146.165 ha)		
Sulamalar	Brüt Sulama Alanı (ha)	Net Sulama Alanı (ha)
Devredilen Sulamalar (53 adet)	133.101	91.919
DSİ Sulamaları (7 adet)	9.722	2.878
YAS Sulamaları (31 adet)	7.656	7.656
Genel Toplam (91 adet)	148.666	102.453

Çizelge B.21 – Antalya ilinde 2018 yılı devir durumlarına göre sulama tesisleri

DEVİR DURUMLARINA GÖRE SULAMA TESİSLERİ (82 Adet)			
Kuruluş	Adet	Brüt Saha (ha)	Net Saha (ha)
Devredilen Sulamalar	45	125.623	81.299
DSİ Sulamaları	11	12.886	9.592
Yas Sulamaları	31	7.656	7.656
TOPLAM	82	146.165	98.547

B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı ile ilgili sağlıklı bir veriye ulaşılamamıştır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizde bulunan 1 adet Organize Sanayi Bölgesinde ve Küçük Sanayi Sitelerinde yer alan tesisler için şehir şebeke suyu ve DSİ tarafından izin verilen kuyulardan faydalandırmalar mevcuttur. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) güncel (2016) verilerine göre; 159.901.517 m³ suyun yaklaşık %62,93’ü meskenler (100.631.402 m³) ve %25,89’u (41.392.859 m³) ticari faaliyetler tarafından tüketilmektedir.

Çizelge B.22 – Antalya ilinde Yıllara Göre Su Kullanım Miktarları
(TÜİK, 2019)

Yıl	2006		2008		2010		2012		2014		2016	
	Dağıtılan su miktarı (m3/yıl)	%	Dağıtılan su miktarı (m3/yıl)	%	Dağıtılan su miktarı (m3/yıl)	%	Dağıtılan su miktarı (m3/yıl)	%	Dağıtılan su miktarı (m3/yıl)	%	Dağıtılan su miktarı (m3/yıl)	%
Resmi kuruluşlar	1.844.774	2,15	3.198.152	4,63	4.422.377	4,23	5.571.274	4,79	5.066.309	5,07	10.411.298	6,51
Sağlık kurumları	199.343	0,23	169.375	0,25	221.023	0,21	116.824	0,10	-	0,00	-	0,00
Okullar	237.477	0,28	241.812	0,35	384.842	0,37	984.609	0,85	-	0,00	-	0,00
Sanayi işletmeleri	220.454	0,26	166.245	0,24	133.695	0,13	391.964	0,34	-	0,00	-	0,00
Ticarethaneler	15.049.736	17,52	29.891.668	43,26	23.403.342	22,40	26.744.602	23,01	11.294.296	11,29	41.392.859	25,89
Meskenler	62.563.794	72,83	29.979.337	43,39	68.474.929	65,53	76.849.294	66,13	81.158.261	81,16	100.631.402	62,93
Park, bahçe ve WC ler	375.411	0,44	1.163.307	1,68	1.294.324	1,24	424.966	0,37	28.230	0,03	32.943	0,02
Din ve hayır kurumları	1.986.578	2,31	173.298	0,25	108.232	0,10	151.421	0,13	107.228	0,11	1.364.680	0,85
İnşaatlar	3.275.559	3,81	4.105.543	5,94	5.406.136	5,17	4.738.442	4,08	2.071.115	2,07	5.086.006	3,18
Diğer	149.901	0,17	10.320	0,01	233.953	0,22	238.169	0,20	268.672	0,27	982.329	0,61
Toplam	85.903.027		69.099.057		104.498.317		116.211.565		99.994.111		159.901.517	

İl genelinde; endüstri tesislerinin kullandığı su miktarları ve kaynakları ile ilgili verilere ulaşılamamıştır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge B.23 – Antalya ilinde 2018 Yılı itibarı ile İşletmeye Açılmış HES Projeleri
(DSİ 13.Bölge Müdürlüğü, 2019)

İŞLETMEYE AÇILMIŞ HES PROJESİ (22 adet)					
NO	HES ADI	SU KAYNAĞI	KURULU GÜÇ (MW)	YILLIK ENERJİ ÜRETİMİ (GWh/yıl)	İŞLETMEYE AÇILIŞ YILI
1	KARACAÖREN 2 HES	AKSU ÇAYI	46,4	206	1993
2	KEPEZ 1 HES	(DÜDEN KANALI)	26,4	150	1967
3	KEPEZ 2 HES	(DÜDEN KANALI)	6	20	1987
4	MANAVGAT BRJ. VE HES	MANAVGAT ÇAYI	48	220	1987
5	OYMAPINAR BRJ. VE HES	MANAVGAT ÇAYI	540	1620	1984
6	TURUNÇOVA _FİNİKE HES	BAŞGÖZ ÇAYI	0,552	1	1962
7	ALAKIR HES	ALAKIR ÇAYI	2,06	14,06	2009
8	ANAK REG. VE HES	İTİCE DERESİ	3,75	15,07	2012
9	BUCAKKÖY HES	DİM ÇAYI	9,6	44	2013
10	ÇENGER 1 REG. VE HES	ÇENGER ÇAYI	1,71	6,5	2013
11	ÇANDIR 1 HES	ÇANDIR ÇAYI	20,12	32,29	2014

12	DEĞİRMEN REG. VE HES	MANAVGAT ÇAYI	6,84	20	2014
13	DEREKÖY REG. VE HES	ALAKIR ÇAYI	5,64	15,3	2017
14	DİM BARAJI HES	DİM ÇAYI	38,25	122,89	2010
15	ESKİKÖY REG. VE HES	AKSU ÇAYI	2,63	9,45	2013
16	KARGI REG. VE HES	KARGI ÇAYI	5,63	18,95	2016
17	KOZDERE REG. VE HES	ALAKIR ÇAYI	9,265	40,69	2011
18	KÜRCE REG. VE HES	ALAKIR ÇAYI	12,046	47,56	2012
19	AKSU- ŞAHMALLAR HES SUGÖZÜ-KIZILDÜZ HES	BIÇKICI ÇAYI	14	55,61	2006
		BIÇKICI ÇAYI	16	53,06	2006
20	TINAZTEPE HES	AKSU ÇAYI	7,5	35	2008
21	TOCAK HES	ALAKIR ÇAYI	4,76	14,93	2009
22	YALNIZARDIÇ BRJ. VE BERAT HES YAPRAK REG. VE HES	GEVNE ÇAYI	32,38	68,73	2015
		GEVNE ÇAYI	8,97	24,84	2014

B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı

İlimizde rekreatif su kullanımı belediyelerce ve turistik tesislerce park, bahçe ve havuz suları kullanımında yapılmaktadır. Su kaynakları ve miktarları ile ilgili verilere ulaşılamamıştır.

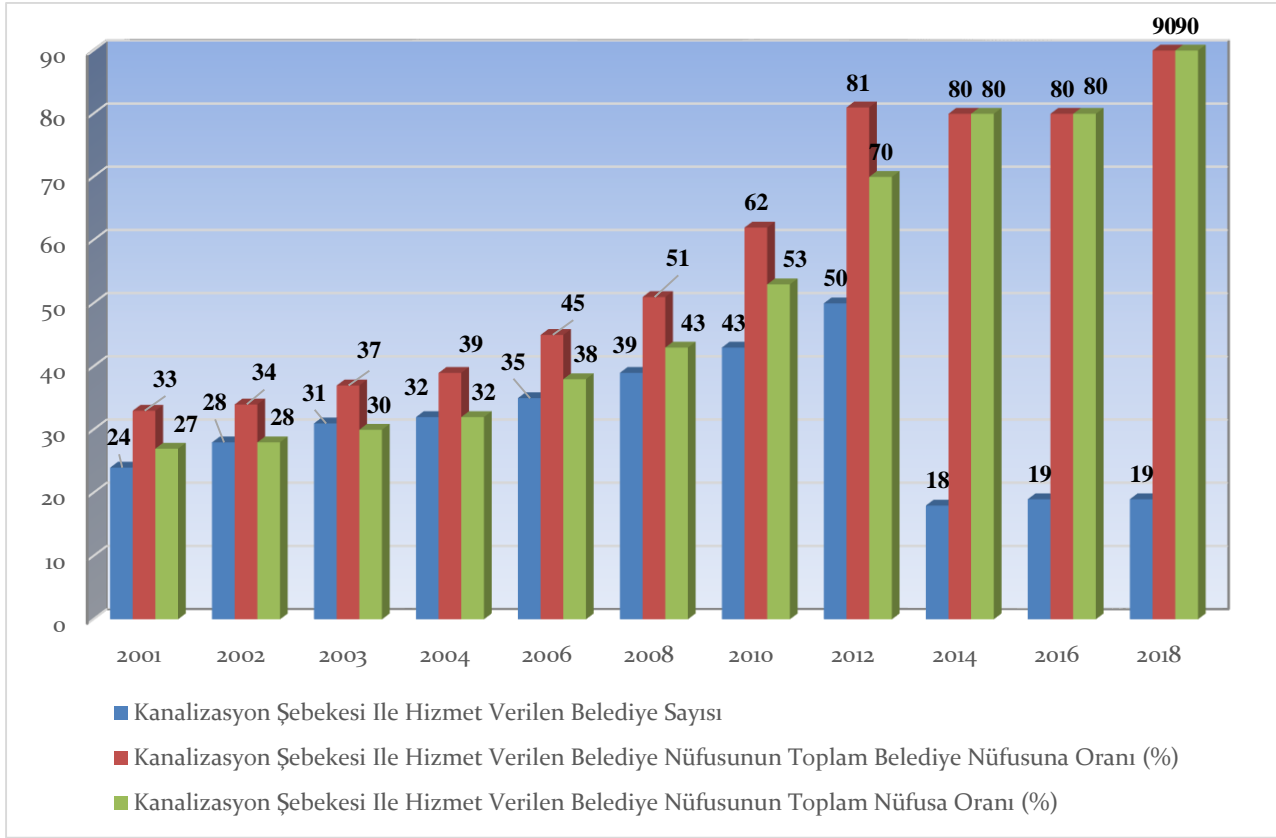
B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

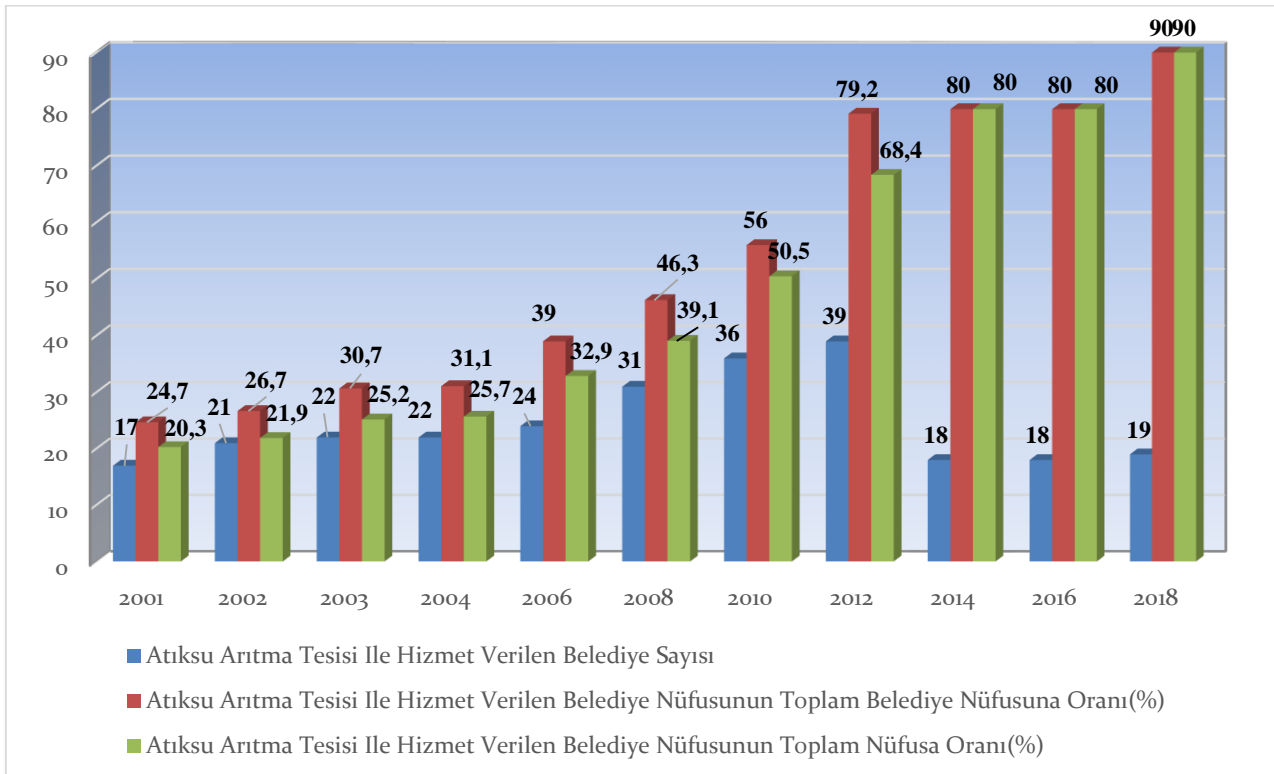
Hâlihazırda işletilmekte olan merkezi atıksu arıtma tesisi sayısı 2018 yılı itibariyle 32'ye ulaşmıştır. Finike Atıksu Arıtma Tesisi devreye alınmıştır. Yapım aşamasında olan İbradı Atıksu Arıtma Tesisinin süreçleri tamamlanmış olup kanalizasyon hatlarının tamamlanmasının ardından faaliyete geçirilecektir. 2018 yılında Atıksu Arıtma Tesisi hizmeti verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı %90'a ulaşmıştır.

Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı belirtilerek Grafik B.6 oluşturulmuştur. Antalya İli içerisinde toplam 19 Belediye bulunmaktadır.

Grafik B.6 - Antalya ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı (TÜİK, 2019)

Grafik B.7 – Antalya ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı (TÜİK, 2019)

Çamur analizleri yaptırılmakta olup Belediyenin atıksu arıtma tesislerinden çıkan arıtma çamurlarının 2017 yılı analizleri şu şekildedir.

Çizelge B.24 – Antalya ilinde Belediyeye ait Atıksu Arıtma Tesislerinden Çıkan Arıtma Çamuru Analizleri
(ASAT, 2018)

TESİS	Çamur Tipi	TKM (mg/l)	UKM (mg/l)	AKM (mg/l)
Hurma AAT	Ham Çamur	35.542	27.724	29.661
Hurma AAT	Biyolojik Çamur	13.823	11.053	11.000
Hurma AAT	Çürük Çamur	29.700	20.163	21.792
Lara AAT	Biyolojik çamur	8.940	7.586	7.507
Kalkan AAT	Biyolojik çamur			8.630
Kaş AAT	Biyolojik çamur			8.111
Kumluca AAT	Biyolojik çamur			42.311
Korkuteli AAT	Biyolojik çamur			16.940
Serik AAT	Biyolojik çamur	16.100		13.250
Belek1 AAT	Biyolojik çamur			18.025
Belek 2 AAT	Biyolojik çamur			12.700
Çolaklı AAT	Biyolojik çamur			18.100
Manavgat AAT	Biyolojik çamur			12.350
Konaklı AAT	Biyolojik çamur			13.950
Oba AAT	Biyolojik çamur			11.330
Mahmutlar AAT	Biyolojik çamur			26.800

Çizelge B.25 – Antalya ilinde 2018 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(ASAT, 2019)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası Koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/gün)	SAİS Kabini
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	MURATPAŞA (LARA AAT)	X			X	X	X	60.000	0,72	36°50'13.40" K 30°51'05.47" D	X	495.688	34,52	X
	KONYAALTI (HURMA AAT)	X			X	X	X	210.000	1,95	36°47'54.49" K 30°35'34.97" D	X	182.112	153,81	X
	DÖŞEMEALTI (HURMA AAT)	X			X	X	X	210.000	1,95	36°47'54.49" K 30°35'34.97" D	X	63.186	153,81	X
	KEPEZ (HURMA AAT)	X			X	X	X	210.000	1,95	36°47'54.49" K 30°35'34.97" D	X	531.619	153,81	X
	AKSU (LARA AAT)	X			X	X	X	60.000	0,72	36°50'13.40" K 30°51'05.47" D	X	71.643	34,52	X
İlçeler	ALANYA (ALANYA AAT)	X			X	X		70.000	0,51	37°37'08.54" K 31°56'01.04" K	X	312.319	15,52	X
	ALANYA (KONAKLI AAT)	X			X	X		30.000	0,23	36°33'24.15" K 31°54'06.53" D	X		7,48	X
	ALANYA (MAHMUTLAR AAT)	X			X	X		20.000	0,20	36°28'856" K 32°04'945" D	X		10,40	X
	ALANYA (OBA-TOSMUR AAT)	X			X	X		31.000	0,21	36°31'29.47" K 32°02'06.69" D	X		7,08	X
	ALANYA (OKURCALAR AAT)	X			X	X		20.000	0,15	36°39'34.35" K 30°38'29.49" D	X		4,84	X
	ALANYA (GAZİPAŞA AAT)	X			X	X		8.800	0,17	36°15'39.16" K 32°17'30.03" D	AKARSU	50.003	0,71	X
	KAŞ (KAŞ AAT)	X			X	X		5.400	0,04	36°11'33.54" K 31°38'29.49" D	X	58.600	2,27	
	KAŞ (KALKAN AAT)	X			X	X		4.000	0,04	36°40'30.95" K 30°35'16.11" D	ZERZEMİN		0,79	
	KEMER (KEMER AAT)	X			X	X		21.400	0,12	36°40'30.95" K 30°35'16.11" D	X		7,56	X
	KEMER (ÇAMYUVA AAT)	X			X	X		21.900	0,08	36°32'26.26" K 30°34'17.64" D	X		4,67	X
	KEMER (GÖYNÜK AAT)	X			X	X		16.300	0,08	36°40'30.95" K 30°35'16.11" D	X		2,03	X
	KORKUTELİ (KORKUTELİ AAT)	X			X	X		14.900	0,05		DSİ		7,86	X
	KUMLUCA (KUMLUCA AAT)	X			X	X		17.300	0,21		X		6,17	X
MANAVGAT (MANAVGAT AAT)	X			X	X	X	75.000	0,50	36°43'59.12" D 31°30'14.98" K	X		34,85		

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

MANAVGAT (ÇOLAKLI AAT)	X			X	X		15.000	0,26		X		4,39	X
MANAVGAT (KUMKÖY AAT)	X			X	X	X	75.000	0,53	31°20'04.51'' D 36°46'57.51'' K	X		27,01	X
SERİK (SERİK AAT)	X			X	X	X	25.000	0,19		AKARSU		11,04	X
SERİK (BELEK 1 AAT)	X			X	X		13.100	0,18		AKARSU		11,03	X
KEMER (TEKİROVA AAT)	X			X	X		9.000	0,04	36°29'09.12'' K 30°32'35.29'' D	X		3,29	
ALANYA (İNCEKUM AAT)	X			X	X		15.000	0,16		X		7,67	X
SERİK (BELEK 2 AAT)	X			X	X		22.600	0,20		X		14,34	X
KEMER (BELDİBİ AAT)	X			X	X		22.700	0,07	36°40'30.95'' K 30°35'16.11'' D	X		4,99	X
ELMALI	X			X	X		2.300	0,02		DSİ	39.254	3,58	
TÜRKLER TURUŞ	X			X	X		15.000			X			X
SERİK (ÇANDIR PAKET ARITMA)	X			X	X		4.000			AKARSU			
SERİK (BOĞAZKENT AAT TURUŞ)	X			X	X		11.000			AKARSU			
DEMRE (DEMRE AAT)	X			X	X		8.200	0,04	36°23'39.32'' K 30°01'02.01'' D	X		25.893	
AKSEKİ (AKSEKİ AAT)	X			X	X		500			YERALTI	13.084		
İBRADI (İBRADI AAT)		X		X	X		550					3.618	
FİNİKE (FİNİKE AAT)		X		X	X		8.540					48.131	
GÜNDOĞMUŞ			X									8.726	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

SAİS Tebliği kapsamına dâhil olan Atıksu Arıtma Tesislerinin birçoğunda SAİS Onay Yazısı alınmış olup, tebliğ gereği 10.000 m³/gün kapasiteli tüm Atıksu Arıtma Tesislerine SAİS kurulumu tamamlanmıştır.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Antalya Organize Sanayi Bölgesinde evsel ve endüstriyel atıksu arıtma tesisi bulunmakta olup kapasitesi 20.000 m³/gün'dür. Fiili kapasitesi 2018 yılı ortalaması 10.377 m³/gün'dür. 2014 yılı Aralık ayından itibaren ASAT'a ait kanalizasyon şebekesine bağlantı yapılmış olup, alıcı ortama atıksu deşarjı yapılmamaktadır. 2018 yılı Ocak ayı itibariyle ASAT'm OSB'ye uyguladığı Kanalizasyona Deşarj Limitleri değıştığından, alıcı ortam deşarj limitlerini sağlayacak tam arıtma yapılmamaktadır. Bu sebeple arıtma çamuru miktarında azalma olmuştur.

Atıksu arıtma tesisinden kaynaklanan arıtma çamurları ön susuzlaştırma (dehidratör) ünitesinden geçirildikten sonra Solar Çamur Kurutma Tesisinde kurutulmakta ve Lisanslı Çimento Fabrikalarına ek yakıt olarak gönderilmektedir. 2018 yılında 403,85 ton arıtma çamuru bertarafa gönderilmiştir.

Çizelge B.26 – Antalya ilinde 2018 yılı OSB’lerde atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Antalya Organize Sanayi Bölgesi, 2019)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (m ³ /gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Antalya Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisi	Faal	20.000	Endüstriyel - Fiziksel, Kimyasal ve Biyolojik arıtma	1,11	ASAT kanalizasyon şebekesi	Y: 287882,32 X: 4105454,56

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmî gazetedeki yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliğı” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge B.27 – Antalya Organize Sanayi Bölgesi AAT Arıtma Çamuru Fiziksel-Kimyasal Analizi
(Antalya Organize Sanayi Bölgesi, 2019)

Parametre	Sonuç	Analiz Metodu
Görünüm / Koku	Kahverengi / kokusuz	
pH değeri (sulu çözelti)	7,28	TS ISO 10390
Nem Miktarı (% ağırlık)	3,64	TS 9546 EN 12880
Katı madde içeriğı (% ağırlık)	96,36	TS 9546 EN 12880
Organik madde miktarı (% ağırlık)	73,18	TS 8336
İnorganik madde miktarı (% ağırlık)	23,18	TS 8336
Üst ısıl değeri (kcal/gr)*	4.418	ASTM D5865
Toplam kükürt (%)*	6,18	ASTM 4239

*: kuru numunede

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

İlimiz, Kepez İlçesi, Kızıllı Mahallesi Asar Orman İşletme Şefliği sınırları içerisinde yer alan Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinden kaynaklanan sızıntı suyu sızdırmaz lagünlerde biriktirilerek ön arıtma sonrası ASAT Kanalizasyon sistemine kanalizasyon bağlantı hattı ile verilmektedir.

Manavgat İlçesi Kızıldağ Köyü sınırları içerisinde yer alan Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinden sızıntı suyu sızdırmaz lagünlerde biriktirilerek vidanjörlerle taşınarak ASAT'ın Merkezi Atıksu Arıtma Tesisine verilmektedir.

Kumluca İlçesi Güzören Köyü Ordu Mezarlığı Mevkiinde Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri ile Kaş İlçesi Bölük Palamut Mevkiinde Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinden kaynaklanan sızıntı suları sızdırmaz lagünlerde biriktirilerek vidanjörlerle taşınarak ASAT'ın Merkezi Atıksu Arıtma Tesisine verilmektedir.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

ASAT Genel Müdürlüğü tarafından, çıkış suyunun tarımsal sulama maksatlı geri kazanımına ilişkin 5 adet, her biri 400 m³/gün kapasiteli, "Membran Üniteli Paket Atıksu Arıtma Tesisleri" ve 7.200 m³/gün kapasiteli "Korkuteli Atıksu Arıtma Tesisleri Çıkış Suyu Filtrasyon-Dezenfeksiyon Ünitesi" yapım işleri tamamlanmış olup arıtılmış atıksuların geri kazanılarak tarımsal sulama amaçlı kullanılması sağlanmaktadır. Bu kapsamda tesislerde arıtılan atıksular sulama suyu olarak kullanım şartlarına haiz olup, henüz bu tesislerin tamamına atıksu alımı yapılmamıştır.

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

"Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik" gereğince 2018 yılı içerisinde 41 adet tesise Faaliyet Ön Bilgi Formu onayı verilmiştir. 2017 yılında takip gerektiren kararı verilmiş olan 2 adet tesisten 1 adedi komisyon tarafından değerlendirilerek takip gerektirmeyen saha olarak karara bağlanmış ve 1 adedinin de saha örnekleme analiz planı sunulmuş olup süreç devam etmektedir.

Çizelge B.28 - Antalya ilinde 2018 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler

(Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri	Tespit Edilmiş Kirlenmenin Nedeni	Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarda kullanılan temizleme faaliyetleri ve yöntemleri
		Var	Yok	
1. Korkuteli İlçesi, Yazır (Köyü) Kargıboğazı Mevkii	Arıtma çamurunun saha dışına taşması		yok	Maddede, Kirlenmiş Sahalar Değerlendirme ve İzleme Komisyonu çalışmasında alanda yapılan analizler sonucu, takip

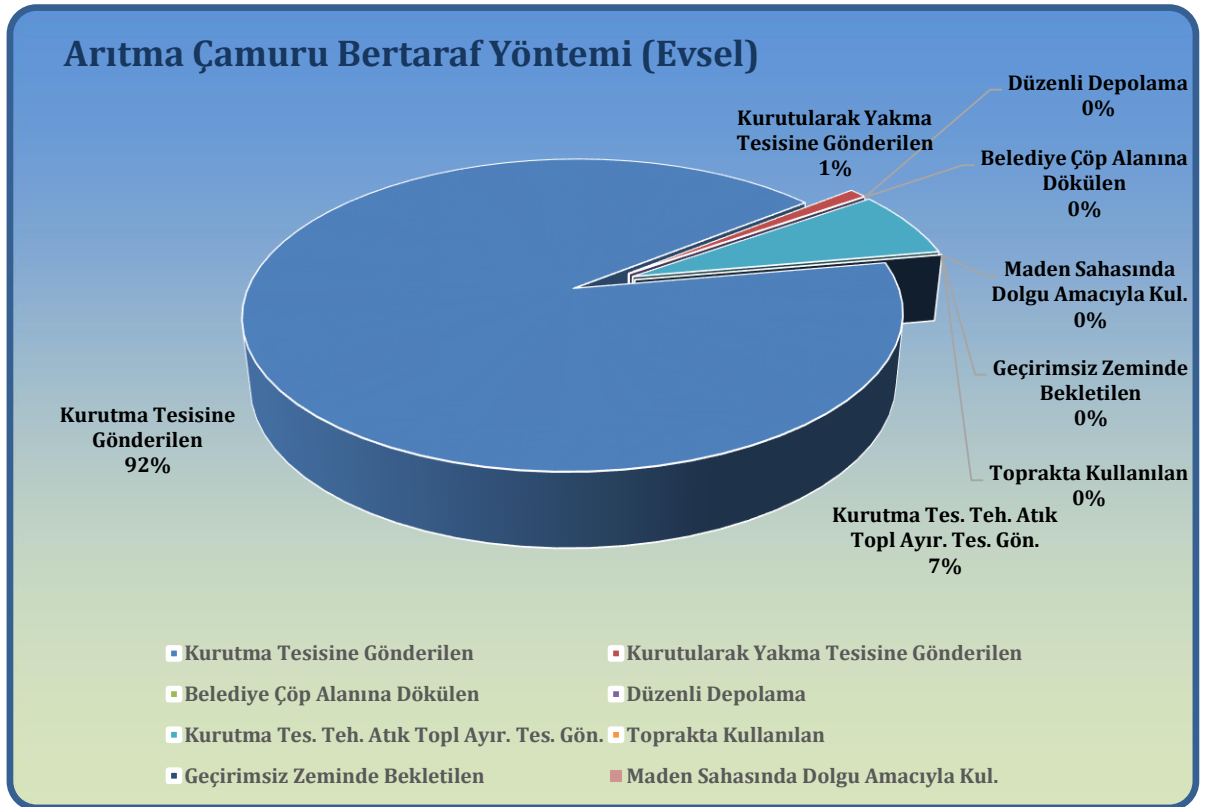
2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

				gerektirmeyen saha olarak karar çıkmıştır.
2. Manavgat İlçesi Kemer Mahallesi, Side Dört Yol Kavşağı	Perakende akaryakıt satış işletmesinde bina bodrum katında tespit edilen koku nedeni ile işletmeci tarafından SÖAP sunulmuştur.			Süreç devam ediyor.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

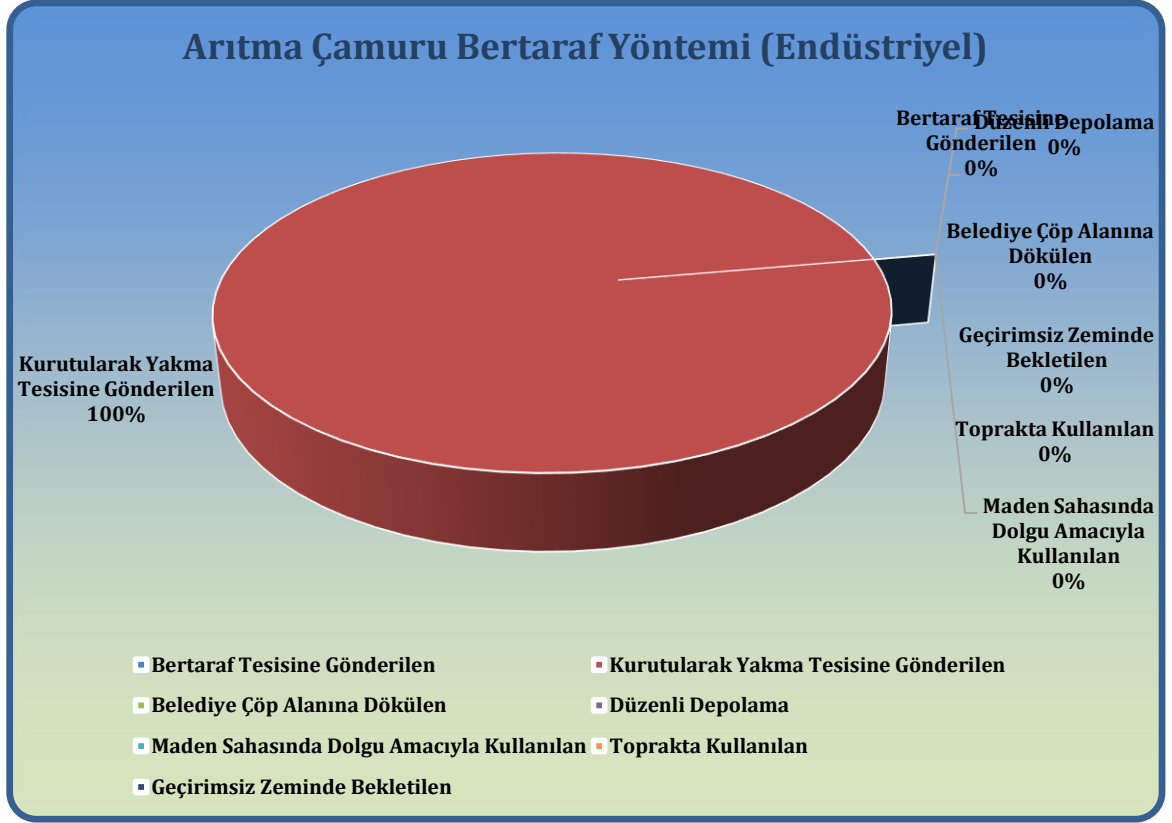
İlimizde arıtma çamurları toprakta kullanılmamaktadır. Atıksu arıtma tesislerinden çıkan arıtma çamurları lisanslı çamur kurutma tesislerine gönderilmektedir. 2018 yılında Atıksu Arıtma Tesislerinden toplam 185.983 ton çamur çıkışı olmuştur. İlimizde Organize Sanayi Bölgesine ait atıksu arıtma tesisinde arıtma çamurlarının tamamı tesiste kurutulmuş ve lisanslı yakma tesislerine gönderilmektedir.

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve sanayiden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi tespit edilerek Grafik B.8 ve Grafik B.9 oluşturulmuştur.

Grafik B.8 - Antalya ilinde 2018 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Grafik B.9 - Antalya ilinde 2018 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
 (Antalya OSB, 2019)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

Madencilik işletmeleriyle doğal kaynaklar olan madenler ve mineraller insan refahı için bir taraftan ekonomiye kazandırılırken, diğer taraftan ekoloji ve çevreye tahribat ve zarar verebilmektedir. Söz konusu faaliyetlerin çevreye vereceği zararların minimuma indirilmesi amacıyla, “Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında 2018 yılsonu itibarıyla 63 adet Doğaya Yeniden Kazandırma Planı onaylanmış olup, onaylanan bu planlara uygun faaliyet gösterip göstermediklerinin tespiti amacıyla yıllık izleme çalışmaları yapılmaktadır

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Tarımda alternatif üretim tekniklerinin ve modern teknolojinin kullanılarak ülkemizin ve dünya insanının beslenmesine katkıda bulunan Antalya ilimiz; 156.000 çiftçi ailesiyle 9,53 milyar TL Tarımsal üretim değerleri itibarı ile 2. sırada, Türkiye Bitkisel Üretim Değerinin % 6,79'sını karşılayarak 1. sırada Türkiye Tarımının lokomotif konumundadır.

Antalya bölgesi, elverişli iklim şartlarıyla yıllardır meyve ve sebze üretiminde Türkiye'nin kalbi statüsünde olmuştur. Entansif tarımın uygulandığı ilimizde, üretim gelirinin yanında tarım sektörünün istihdam yaratmış olması, Türkiye ekonomisi açısından çok önemlidir. Antalya İlinin bitkisel ve hayvansal üretim yapısı, tohumculuk sektörü, kesme çiçek üretimi,

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

tıbbi ve aromatik bitkiler, biyolojik mücadele ajan üretimi, gen kaynakları, endemik bitki zenginliği, uygun iklim çeşitliliği, doğal zenginlikleri ve tarımsal ürün ihracat değerleri ile kullanılan tarım teknolojisi, üretimdeki çeşitlilik ve pazara yönelik üretim açısından dikkat çekmektedir.

İlde kullanılan gübre (bitki besin maddesi bazında), pestisit miktarları ve bunların çeşitleri ile ilgili bilgiler Çizelge B.29, Çizelge B.30 ve Çizelge B.31 de verilmiştir.

Çizelge B.29 – Antalya ilinde 2018 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2019)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	21.239	322.710
Fosfor	10.097	
Potas	5.403	
TOPLAM	36.829	

Çizelge B.30 - Antalya ilinde 2018 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2019)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı		İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
		Kg	lt	
İnsektisitler	Böcek Mücadelesi	151.152	441.412	322.710
Herbisitler	Yabancı ot Mücadelesi	43.177	322.637	
Fungisitler	Mantari Hastalık Mücadelesi	468.784	241.803	
Rodentisitler	Kemirgen Mücadelesi	9.682	2.479	
Nematositler	Nematod Mücadelesi	115.473	905.194	
Akarisitler	Akar Mücadelesi	75.924	221.766	
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Kabuklubit ve Unlubit Mücadelesi	-	595.942	
Moullisit	Salyangoz Mücadelesi	35.799	263	
TOPLAM		899.991	2.731.496	322.710

Çizelge B.31 - Antalya ilinde 2018 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2019)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)
---	---	---	---	---

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Antalya'nın merkezinde bulunan Konyaaltı, Muratpaşa, Kepez, Döşemealtı, Aksu İlçeleri ve Serik, Kemer İlçelerinin atıkları Antalya Büyükşehir Belediyesi Kızıllı Düzenli Depolama alanında bertaraf edilmektedir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Asat Genel Müdürlüğü tarafından işletilen evsel atıksu arıtma tesisinden 2018 yılı içerisinde tüm tesislerde günlük ortalama 300-400 ton çamur oluşmaktadır. Oluşan çamur kekinin %7'si Hurma AAT de bulunan 150 ton/gün kapasiteli ASAT Termal Kurutma Tesisinde kurutulduktan sonra çimento fabrikalarına yakma ve ara dolgu malzemeleri için gönderilmektedir. Kalan %92'si ise ilimizde bulunan Tehlikesiz Atık Bertaraf Lisansına sahip tesislere (Çevre İzin ve Lisans Belgesi alan 2 adet arıtma çamuru kurutma tesisi (1 adet solar kurutma, 1 adet solar+termal kurutma)) gönderilmektedir. Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurları solar kurutma işlemine tabii tutulduktan sonra Lisanslı firmalarca bertaraf edilmektedir.

Kaynaklar

DSİ 13. Bölge Müdürlüğü
Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Antalya Tarım ve Orman İl Müdürlüğü

C. ATIK

Bu bölümde 2018 yılı verilerinin olmadığı kısımları mevcut en son yılın verileri verilmiştir.

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Antalya Büyükşehir Belediyesi mülki sınırları dahilinde 5 adet (Alanya, Manavgat, Kızıllı, Patara, Kumluca) düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Düzenli depolama tesislerinden Antalya merkezde mevcut olan Kızıllı Düzenli Depolama Tesisinde çöp sızıntı suyu arıtma tesisi mevcuttur. Çöp suları arıtıldıktan sonra kanalizasyon hattına deşarj edilmektedir.

14.10.2016 tarihinde yer teslimi yapılan Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde Entegre Atık Değerlendirme, Geri Dönüşüm ve Bertaraf Tesisleri tamamlanarak devreye alınmıştır.

Entegre tesisin devreye girmesi ile birlikte Antalya'nın 5 merkez İlçesi ve Serik, Kemer, yılsonu itibari ile Kumluca ve Korkuteli ilçelerinde oluşan atıklar bu tesiste bertaraf edilmiştir.

Ayrıca, Demre, Elmalı, Finike, Kaş, Kemer, Korkuteli, Kumluca, Serik ilçelerinde oluşan; projelendirme çalışmaları devam eden transfer istasyonlarında toplanan evsel katı atıkların da tesiste bertarafı sağlanacaktır.

05.09.2017 tarihinde Alanya Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisleri yapımına başlanmış olup; tesis 24 ay içerisinde tamamlanarak devreye alınacaktır.

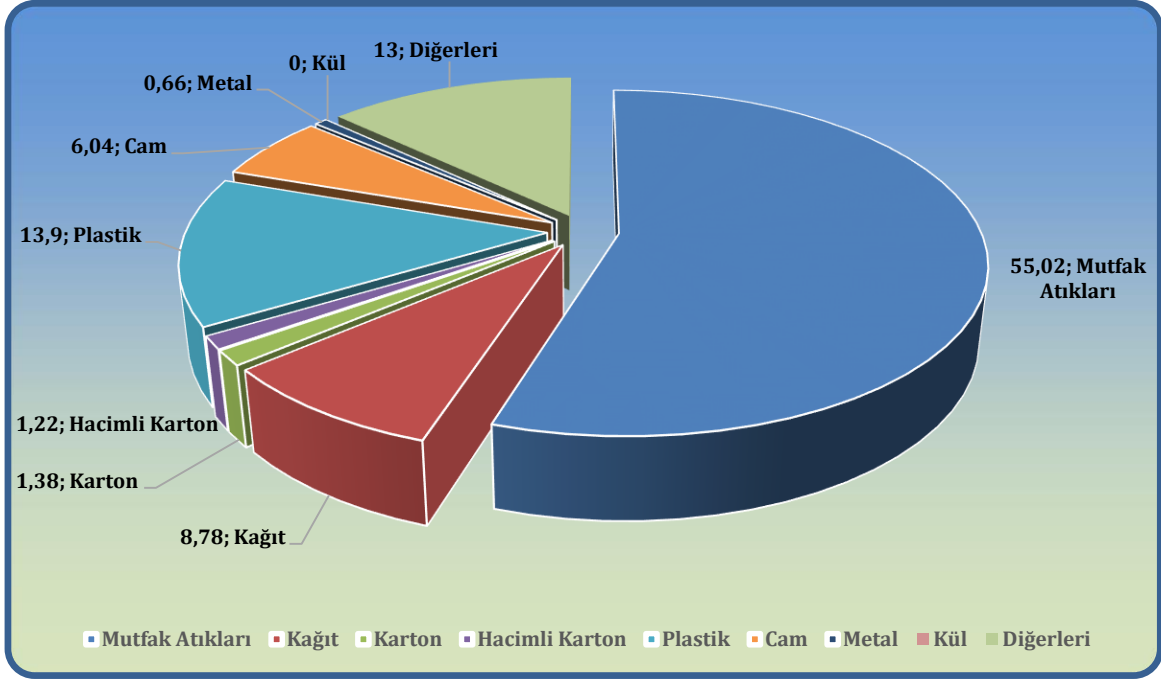
Alanya Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisleri tamamlandığında Alanya, Gazipaşa, Akseki, İbradı ve Gündoğmuş ilçelerinde oluşan evsel katı atıklar tesiste bertaraf edilecektir. İl genelinde toplanan atık kompozisyonu şu şekildedir.

Çizelge B.32 - Antalya ilinde 2018 yılında toplanan atık kompozisyonu

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Antalya İli Karakterizasyon Sonuçları	
İl Ortalaması	
Mutfak atıkları	55,02
Kâğıt	8,78
Karton	1,38
Hacimli Karton	1,22
Plastik	13,90
Cam	6,04
Metal	0,66
Hacimli Metal	0,12
Atık Elektrik ve Elektronik Ekipman	0,14
Tehlikeli Atık	0,84
Park ve Bahçe Atıkları	1,40
Diğer Yanmayanlar	0,32
Diğer Yanabilenler	9,54
Diğer Yanabilir Hacimli Atıklar	0,28
Diğer Yanmayan Hacimli Atıklar	0,10
Diğerleri	0,30

Eğer ilde katı atık kompozisyonu ile ilgili bilgi mevcut ise Grafik C.10 oluşturulmuştur.

Grafik C.10 - Antalya ilinde katı atık kompozisyonu

(Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2019)

***Diğerleri** kategorisine; Atık Elektrik ve Elektronik Ekipman, Tehlikeli Atık, Park ve Bahçe Atıkları, Diğer Yanmayanlar, Diğer Yanabilenler, Diğer Yanabilir Hacimli Atıklar, Diğer Yanmayan Hacimli Atıklar dâhil edilmiştir.

İl Müdürlüğü tarafından belediye veya Türkiye İstatistik Kurumu'ndan (TÜİK) elde edilen verilerden Çizelge C.33 doldurulmuştur.

Çizelge C.33 - Antalya ilinde 2018 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2019)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus	Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)	Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (gr/gün)	Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi			
		Yaz/Kış Toplam	Yaz/Kış Toplam	Yaz/Kış Toplam			Düzenli Depolama	Ön İşlem(Mekanik Ayrırma/ Biyokurutma/Kompost/	Yakma	Düzensiz Depolama
Antalya Büyükşehir Belediyesi (Muratpaşa+Konyaaltı+Kepez+Aksu +Döşemealtı+Serik+Kemer)		1.511.809	705.011,85		-	Büyükşehir Belediyesi	X	Kızılı Entegre Atık Değerlendirme ve Geri Dönüşüm Tesisi Kapsamında İnşaatı Sürüyor.		
Kepez		531.619	182.258,90	0,94		Belediye				
Muratpaşa		495.688	174.677,75	0,97	1	Belediye				
Alanya		312.319	160.812,00	1,41		Belediye	X	Alanya Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisi Kapsamında İnşaatı Sürüyor.		
Manavgat		230.597	135.352,08	1,61		Belediye	X			
Konyaaltı		182.112	62.837,55	0,95	1	Belediye				
Serik		124.335	103.242,25	2,27	1	Belediye				
Aksu		71.643	22.189,15	0,85		Belediye				
Kumluca + Finike		116.741	39.904,00	0,94	1	Belediye				
Döşemealtı		63.186	19.343,80	0,84		Belediye				
Kaş (Palamut/Patara)		58.600	21.389,00	1,00		Belediye	X			
Korkuteli		55.712	18.615,00	0,92	1	Belediye				
Gazipaşa		50.003	18.251,10	1,00		Belediye				X
Kemer		43.226	72.225,40	4,58	1	Belediye				
Elmalı		39.254	21.921,40	1,53		Belediye				X
Demre		25.893	14.365,44	1,52		Belediye				X
Akseki		13.084	3.104,18	0,65		Belediye				X
Gündoğmuş		8.726	2.484,29	0,78		Belediye				X
İbradı		3.618	1.505,45	1,14						X

*Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 12. Maddesi gereğince, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının denetimi ve idari yaptırım kararını verme konusunda Bakanlığımızın 11/09/2017 tarih ve 13980 sayılı Olurları ile Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na yetki devri yapılmıştır.

Antalya merkez 5 ilçeye (Aksu, Kepez, Muratpaşa, Konyaaltı, Döşemealtı) hizmet vermek üzere Orman Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2017 tarih ve 5 sayılı Olur'u ile Antalya İli, Kepez İlçesi, Kızıllı Mevkii Asar Serisi 224 no'lu bölme içinde bulunan 40.267,5 m² 'lik alan Rehabilitasyon Hazırlık Maksatlı Dolgu sahası olarak ve 03.08.2017 tarih ve 147 sayılı Olur'u ile Antalya İli, Kepez İlçesi, Kızıllı Mevkii Asar Serisi 183, 203, 204 no'lu bölme içinde bulunan 1.014.574,33 m² 'lik alan Katı Atık Bertaraf ve Düzenli Depolama Tesisi olarak Antalya Büyükşehir Belediyesine tahsis edilmiştir. Diğer ilçelerdeki tahsis işlemleri ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Antalya Merkez İlçeleri sınırları içerisinde hizmet veren 218 firma kayıt altına alınmış ve bu firmalara ait 511 araca Atık Taşıma İzin Belgesi düzenlenmiş; bu araçların Büyükşehir Belediyesine ait Hafriyat Yönetim Bilgi Sistemi (HYBS) üzerinden takibi sağlanmıştır. İlgili merkez ilçe sınırları içerisinde Büyükşehir Belediye Başkanlığından Atık Taşıma ve İzin Belgesi almış taşıyıcılar tarafından yapılan dökümler sonucunda 1.042.757,00 ton Hafriyat toprağı inşaat ve yıkıntı atığı bertaraf edilmiş ve geri kazanılmıştır.

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

Sıfır Atık, israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atık miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN'ın himayelerinde gerçekleştirilen Sıfır atık projesinin adımlarından biri olan "Sıfır Atık Geleceğe Değer Kattık" seminerinin ilki Antalya'da Valimiz Sayın Münir KARALOĞLU, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarımız Sayın Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK, Bakanlığımız yetkilileri ve çok sayıda davetlinin katılımıyla 23.02.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız tarafından hayata geçirilen sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıkların kontrol altına alınmasını, gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir bir dünya bırakılmasını hedefleyen proje kapsamında; geri dönüşüm ve çevre duyarlılığına dikkat çekildiği, etkinlikte atıkların depolanmasının çevreye olumsuz yönde etkilerinin olduğu, geri dönüştürülmesi durumunda ise ekonomiye olumlu katkılarının olacağı ve Sıfır Atık Projesi'nin ekonomiye kazandırdıklarının uygulamaları anlatılmıştır.

Proje kapsamında; İl Müdürlüğümüz hizmet binası katlarında kağıt, plastik, metal, cam, organik ve geri dönüştürülemeyen atıklar için, İl Müdürlüğümüz yemekhanesinde de yemek atıkları, ekmek, plastik ve organik atıklar olmak üzere bölmeli dolaplar ve tehlikeli ve tehlikesiz atıklar için geçici depolama alanları yapılmıştır. İl Müdürlüğümüz personeline 16.05.2018 ile 18.05.2018 tarihlerinde "Sıfır Atık Bilgilendirme Toplantısı" düzenlenmiştir.

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

21.05.2018 tarihinde uygulanmaya başlayan sıfır atık projesi kapsamında, 2018 yılsonuna kadar 3.231,71 kg atık toplanmıştır.

İl Müdürlüğümüz Ana Hizmet Binası ve binaya ait çevre aydınlatmasını sağlayan enerjinin bir kısmı yenilenebilir enerji kaynaklarından olan güneş enerjisi ile sağlamaktadır. İl Müdürlüğümüzde kullanılan elektriğin %70'lik bölümü Ana hizmet binamız bünyesinde bulunan bu güneş panellerinden sağlanmaktadır.

İlimizde bulunan tüm kamu kurumları, hastaneler, üniversiteler, belediyeler, terminal, havaalanları, alışveriş merkezleri, organize sanayi bölge müdürlüğü, site yönetimleri ve büyük restoranlardan asil ve yedek olmak üzere toplam 1.200 odak noktası (sorumlu personel) tespit edilmiş ve bu odak noktalarında 3 (üç) er aylık periyotlarla yaptıkları çalışmalar hakkında bildirimler gelmektedir.

İlimizde İl Müdürlüğümüz başta olmak üzere 525 kurum ve kuruluşun Sıfır Atık Projesine geçişleri sağlanmış olup Organize Sanayi Bölgesi ve Serbest Bölgede bulunan tesisler atık yönetimi kapsamında denetlenmiştir.

C.3.1. Eğitimler

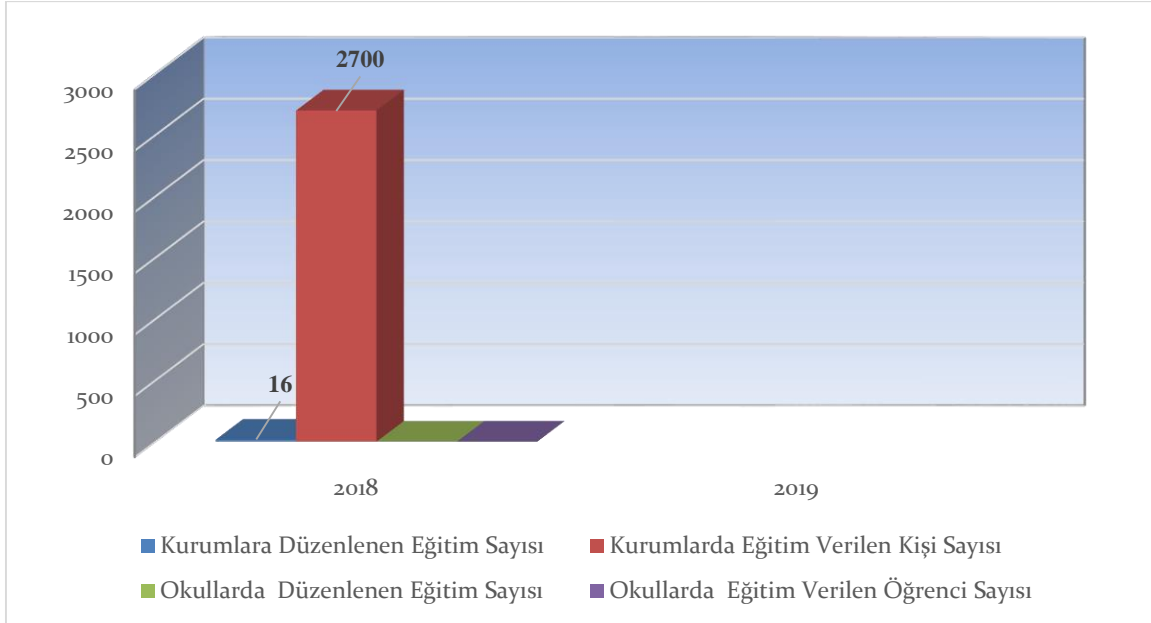
İlimizde, İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda 13.03.2018 tarihinde, Ahmet Bileydi İlkokulu temsilci öğrenci ve öğretmenlerine, 30.03.2018 tarihinde ilimizde Royal Holiday Palace'de 4 (dört) ve 5 (beş) yıldızlı otel temsilcilerimize, 06.04.2018 tarihinde Aile Hekimlerine, 16.07.2018 tarihinde Kumluca İlçesi Kamu Kurumlarından seçilen odak noktalarına, 17.07.2019 tarihinde Alanya İlçesi Kamu Kurumlarından seçilen odak noktalarına, 18.07.2019 tarihinde il merkezi Kamu Kurumlarından seçilen odak noktalarına, 09.10.2018 tarihinde Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası (MATSO) işbirliği ile Manavgat ilçesinde otel temsilcilerine, 25.10.2018 tarihinde İller Bankası A.Ş. Antalya Bölge Müdürlüğü çalışanlarına, 26.10.2018 tarihinde Antalya Büyükşehir Belediyesi personeline, 20.11.2018 tarihinde Gazipaşa Kaymakamlığı Halk Günü kapsamında Gazipaşa halkına, 28.11.2018 tarihinde Kumluca Belediyesi öncülüğünde Kamu Kurumları personeline, 30.11.2018 tarihinde Antalya E Tipi Kapalı Açık Cezaevi Ceza İnfaz Kurumu personeline, 07.12.2018 tarihinde Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü personeline ve 12.12.2018 tarihinde Antalya Bölge Adliye Mahkemesi personeline bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir.

Çizelge C.34 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Hedef Kitle	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
Kurum Temsilcileri	16	2.700
Öğrenci	---	---

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C.11 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

İldeki Atık Getirme Merkezleri ilişkin bilgiler doğrultusunda Çizelge C.35 doldurulmuştur.

Çizelge C.35 – 2018 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Belediye/AVM/OSB/Üniversite/Site/havaalanı	İlçesi	Toplanan Atık Türü Sayısı	Toplanan Atık Grupları
1. Sınıf AGM	Konyaaltı Belediyesi	Konyaaltı	34	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Muratpaşa Belediyesi	Muratpaşa	34	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Kemer Belediyesi	Kemer	34	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Döşemealtı Belediyesi	Döşemealtı	34	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Manavgat Belediyesi	Manavgat	34	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Uncalı - 1 Şubesi)	Konyaaltı	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Uluç - 1 Şubesi)	Konyaaltı	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Liman Şubesi)	Konyaaltı	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Şarmpol Şubesi)	Muratpaşa	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Doğu Garajı Şubesi)	Muratpaşa	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Kumluca Şubesi)	Kumluca	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Elmalı Şubesi)	Elmalı	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Korkuteli - 1 Şubesi)	Korkuteli	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Korkuteli - 2 Şubesi)	Korkuteli	15	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Kızıltoprak Şubesi)	Muratpaşa	15	1,2,3,4,8

C.3.3. Atık Miktarları

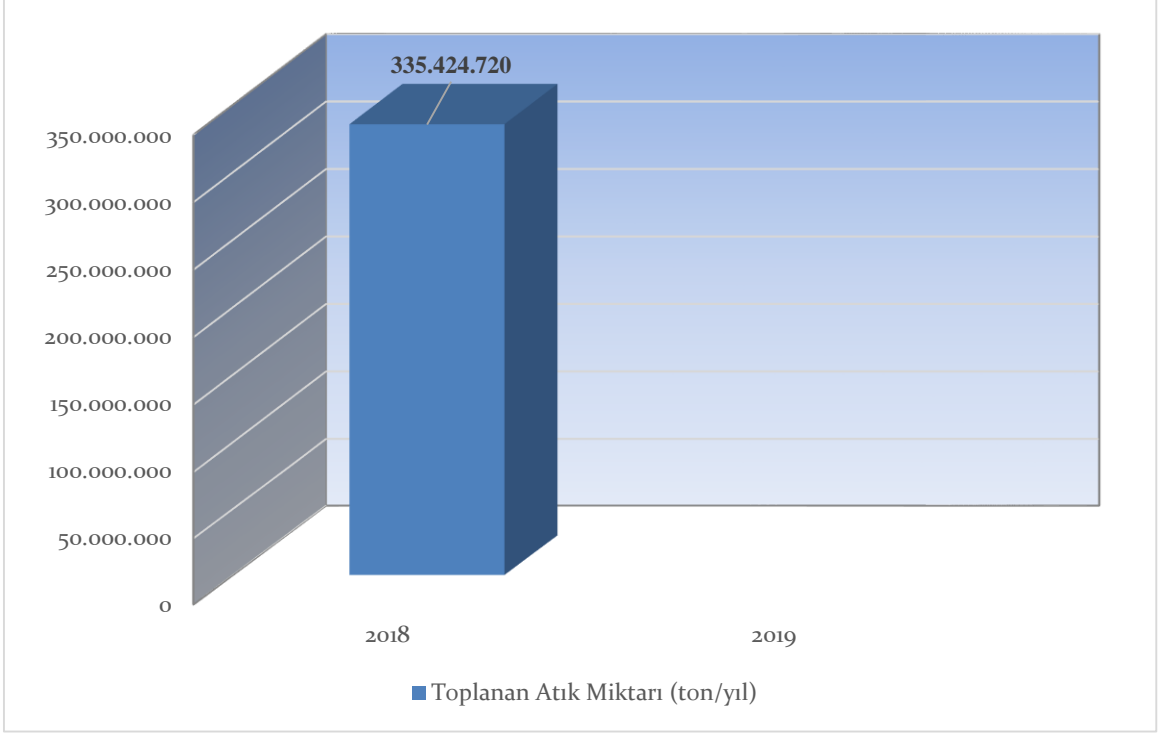
İlde toplanan atık miktarlarına ilişkin ilçeler bazında bilgilere ulaşılamamış olup Çizelge C.36 ve yıl bazlı karşılaştırma grafiği yapılamamıştır (Grafik C.12).

Çizelge C.36 – 2018 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Atık Cinsi	İlçe	Toplanan Atık Miktarı (Kg)
Kâğıt, karton (15 01 01, 15 01 05, 20 01 01)	Finike	1.112.307
	Kaş	1.105.723
	Muratpaşa	19.323.724
Plastik (15 01 02, 15 01 05, 17 02 03, 20 01 39)	Finike	2.993.326
	Kaş	851.749
	Muratpaşa	19.299.853
Metal (15 01 04, 17 04 07, 20 01 40)	Finike	245.080
	Muratpaşa	6.457.896
Cam (15 01 07, 17 02 02, 20 01 02)	Finike	345.080
	Muratpaşa	5.168.972
Ahşap (15 01 03, 17 02 01, 20 01 38)	Muratpaşa	80.000
Tekstil (15 01 09, 20 01 10, 20 01 11)	Alanya	80.000
	Döşemealtı	2.220
	Konyaaltı	44.000
	Muratpaşa	98.500
Pil(16 06 01*)	Alanya	4.150
	Döşemealtı	940
	Finike	292
	Konyaaltı	3.680
	Muratpaşa	4.347
Akü (16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05, 20 01 33*, 20 01 34)	Alanya	2.120
	Muratpaşa	1.400
Toner-Kartuş (08 03 17*, 20 01 27*)	Konyaaltı	100
Aydınlatma (20 01 21*)	Muratpaşa	1.450
Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36, 16 02 13*, 16 02 14*, 09 01 10, 09 01 11, 09 01 12)	Konyaaltı	3.560
	Muratpaşa	30.900
İlaçlar (20 01 31*, 18 01 08*, 18 02 07*, 20 01 32)		
Bitkisel atık yağ (20 01 25, 20 01 26*)	Alanya	300.000
	Döşemealtı	3.890
	Finike	5.583
	Konyaaltı	2.000
	Muratpaşa	6.796
Hacimli atıklar (20 03 07)		
Araç bakım/onarım(16 01 03, 16 01 07*)	Alanya	190
	Döşemealtı	12.260
	Konyaaltı	15.440
	Muratpaşa	30.300
Tehlikeli atık (20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*, 20 01 19*, 20 01 27*, 20 01 29*, 20 01 37*)		
Organik atık	Döşemealtı	19.343.800
	Konyaaltı	62.838.000
	Muratpaşa	174.350.850
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	Alanya	34.552.770

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

	Döşemealtı	3.869.130
	Konyaaltı	13.261
	Muratpaşa	2.819.081
TOPLAM		335.424.720

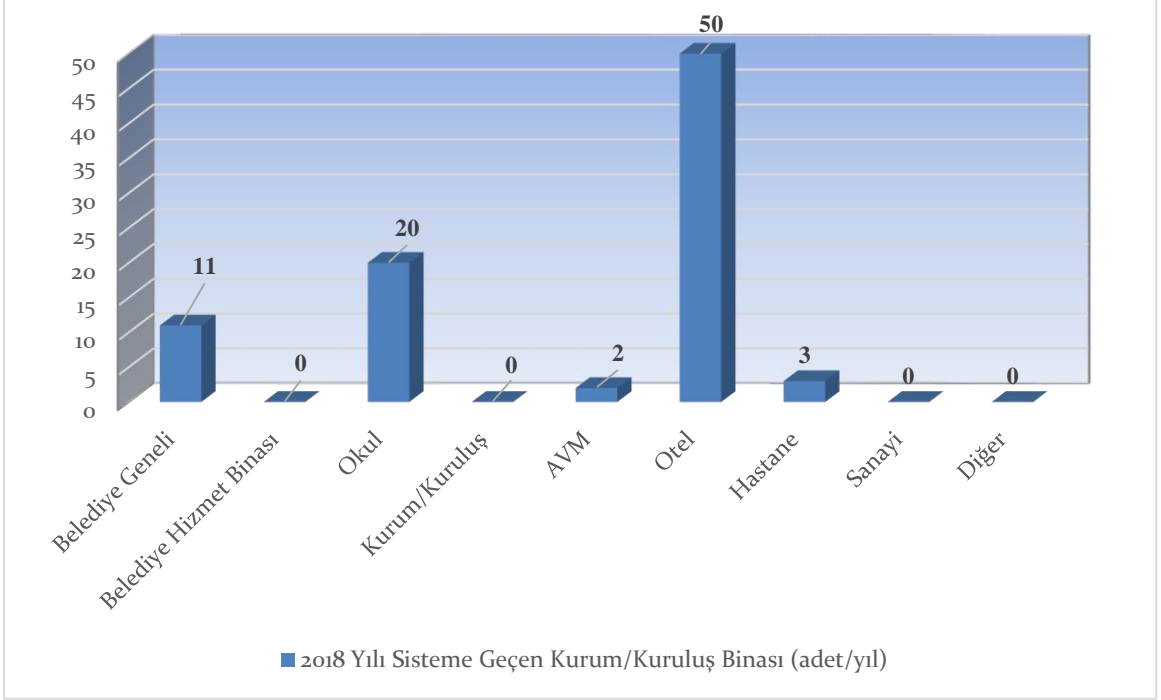
Grafik C.12 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

İlde sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluşlara ilişkin veriler Çizelge C.37’de karşılaştırma grafiği Grafik C.13’de verilmiştir.

Çizelge C.37 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Hedef Kitle	Toplam Kurum Sayı	Sisteme Geçen Kurum	%
Belediye Geneli	20	11	55
Belediye Hizmet Binası	-	-	-
Okul	2287	20	0,87
Kurum/kuruluş	-	-	-
AVM	13	2	15,38
Otel	905	50	5,52
Hastane	50	3	0,06
Sanayi	-	-	-
Diğer	-	-	-

Grafik C.13 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

C.3.5. Ekipman

İldeki sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlara ilişkin yeterli bilgilere ulaşılamamıştır. (Çizelge C.38)

Çizelge C.38 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Kurumlardaki Kumbara Sayısı*	Kurumlardaki Konteyner Sayısı*	Belediye Genelindeki Konteyner Sayısı
14 adet 4 bölmeli 15 adet 2 bölmeli	3 adet (1.100 lt) 4 adet (240 lt)	---

*: İl Müdürlüğünde bulunan sayılardır.

C.3.6. Kompost

2018 yılı içerisinde kompost üretimi gerçekleşmemiştir.

Çizelge C.39 – 2018 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

	Kompost Tesisi Sayısı	Toplam Kapasitesi	Yıllık Üretilen Kompost Miktarı (kg)
Belediye Geneli	---	---	---
Kurum/Kuruluşlar	---	---	---

C.4. Ambalaj Atıkları

İlimizde “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında Bakanlığımız Ambalaj Bilgi Sisteminde kayıtlı 48 adet Ambalaj Üreticisi, 584 adet Piyasaya Süren, 29 adet Tedarikçi firma kayıtlı bulunmaktadır. Ayrıca İlimizde, Çevre İzin ve Lisans belgeli 22 adet Ambalaj Atığı Toplama ve Ayrırma Tesisi, 35 adet Çevre İzin ve Lisans Belgeli Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi faaliyet göstermektedir.

İlimizde, 17 İlçe Belediyemizin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda onaylı Ambalaj Atıkları Yönetim Planı bulunmaktadır.

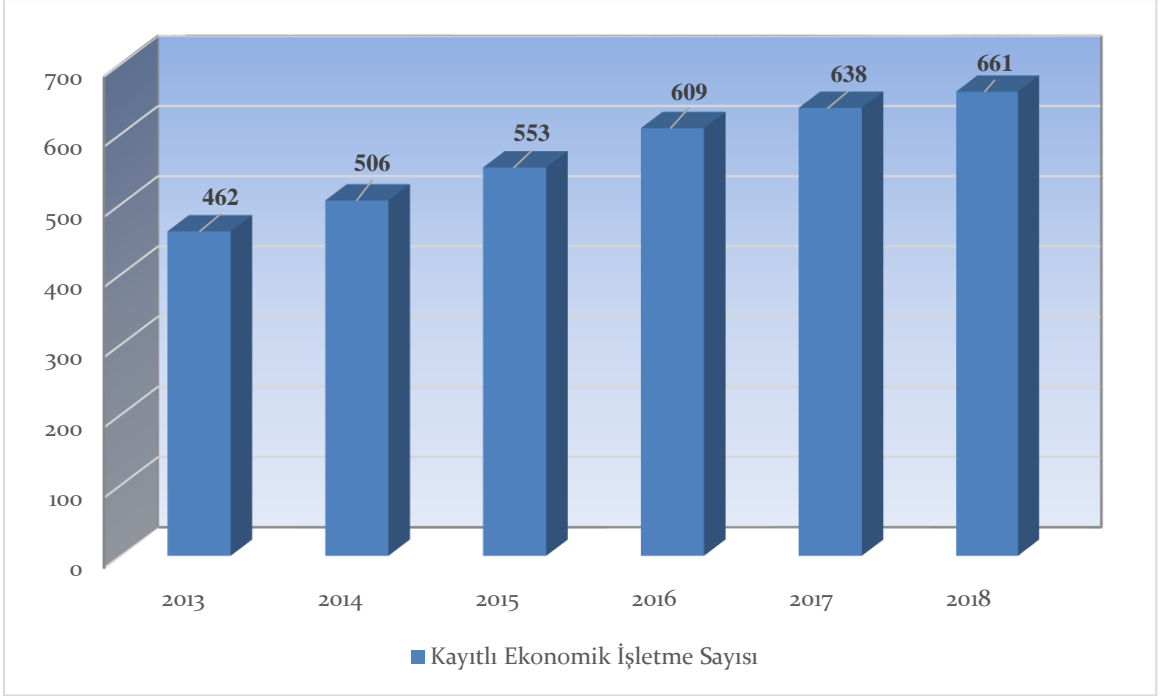
İlin yıl içerisinde elde ettiği ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları Çizelge C.40’da verilmiştir.

Çizelge C.40 - Antalya ilinde 2018 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı (kg)	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı (kg)
Plastik	341.090	11.054.616
Metal	33.452	9.721.050
Kompozit	---	140.280
Kağıt Karton	8.771.626	---
Cam	6.719.980	---
Ahşap	31.960	---
Karışık	216.068.110	---
Toplam	231.966.218	20.915.946

İlimizde ekonomik işletmelerin Ambalaj Bilgi Sistemi üzerinden kayıt altına alınması işlemleri düzenli olarak devam etmektedir.

İlde kayıt altına alınan ekonomik işletme sayısı 661 adet olup yıllara göre değişim grafiği (Grafik C.14) verilmiştir.

Grafik C.14 – Yıl bazında Antalya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Çizelge C.41 - 2018 yılında Antalya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2019)

Parametre	Sayı
Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Satış Noktaları Hariç)	584
Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Sadece Satış Noktaları)	---
Ambalaj Üreticisi Sayısı	48
Tedarikçi Sayısı	29

İlimizde Ambalaj Atığı Toplama ve Ayırma Tesisleri ile Ambalaj Atığı Geri Kazanım tesisleri, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında kayıt altına alınarak lisanslandırma işlemleri yapılmaktadır.

Çizelge C.42- 2018 yılında Antalya ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
22	1	2	19

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.43 - 2018 yılında Antalya ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
35	29	1	---	8	---	1	---

Çizelge C.44 – 2018 yılında Antalya ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı durumu

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Belediye Adı	Nüfusu	AAYP Durumu (Var-Yok)	AAYP Onay Tarihi	AAYP'ye Dahil Olan TAT Firmaları	AAYP'ye Dahil Olan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar
Akseki Belediyesi	13.084	Var	16.05.2017	Dönüşüm Katı Atık Toplama Değ. Plas. Mad. Ür. Petrol. Ürün İnş. Tur. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Aksu Belediyesi	71.643	Var	22.04.2016	Mustafa Müdüroğlu Müdüroğlu Hurdacılık Antalya Şubesi	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Alanya Belediyesi	312.319	Var	18.12.2018	Zortaş Geri Dönüşüm İnş. Taah. Eml. Tur. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti - Alanya Geri Dönüşüm Hurdacılık Mim. Müh. İnş. Tem. Hiz. Tur. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı) – AGED (Atık Kağıt ve Geri Dönüşümcüler Derneği İktisadi İşletmesi)
Demre Belediyesi	25.893	Var	06.12.2016	Erensan Geri Dönüşüm Ambalaj Atıkları Tem. İnş. Taah. Tur. San. ve Tic. A.Ş. Şube 1 Şubesi	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Döşemealtı Belediyesi	63.186	Var	20.07.2017	AA Geri Dönüşüm Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Elmalı Belediyesi	39.254	Var	03.07.2018	Erensan Geri Dönüşüm Ambalaj Atıkları Tem. İnş. Taah. Tur. San. ve Tic. A.Ş.	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Finike Belediyesi	48.131	Var	29.12.2017	Antçev Geri Dönüşüm Atık Toplama Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. - Yeşilmavi Atık Toplama Geri Dönüşüm Tem. San. ve Tic. Ltd. Şti. Kemer Şubesi	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı) - PAGÇEV (Türk Plastik San. Araş. Geliştirme ve Eğitim Vakfı Geri Dönüşüm İkt. İşl.)
Gazipaşa Belediyesi	50.003	Var	20.10.2016	Dönüşüm Katı Atık Toplama Değ. Plas. Mad. Ür. Petrol. Ürün İnş. Tur. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti - Ertaş Alanya Geri	PAGÇEV (Türk Plastik San. Araş. Geliştirme ve Eğitim Vakfı Geri Dönüşüm İkt. İşl.)

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

				Dönüşüm Oto. Tar. Ür. İnş. Tur. Tic. Ltd. Şti.	
Gündoğmuş Belediyesi	8.726	Yok	-	-	-
İbradı Belediyesi	3.613	Yok	-	-	-
Kaş Belediyesi	58.600	Var	19.03.2019	Seka Ambalaj Geri Dönüşüm Plas. Taş. İnş. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	AGED (Atık Kağıt ve Geri Dönüşümcüler Derneği İktisadi İşletmesi)
Kemer Belediyesi	43.226	Var	08.01.2018	Yeşilmavi Atık Toplama Geri Dön. Tem. San. ve Tic. Ltd. Şti. Kemer Şubesi	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Kepez Belediyesi	531.619	Var	16.11.2017	Kastaş Kağıt San. ve Tic. A.Ş. Antalya Şubesi	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Korkuteli Belediyesi	55.712	Var	08.09.2017	AA Geri Dönüşüm Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Konyaaltı Belediyesi	182.112	Var	27.09.2018	Mesut Geri Dönüşüm Ambalaj Atıkları San. ve Tic. Ltd. Şti.	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı) - AGED (Atık Kağıt ve Geri Dönüşümcüler Derneği İktisadi İşletmesi)
Kumluca Belediyesi	68.610	Var	17.07.2017	Erensan Geri Dönüşüm Ambalaj Atıkları Tem. İnş. Taah. Tur. San. ve Tic. A.Ş. Şube 1 Şubesi	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Manavgat Belediyesi	230.597	Var	16.01.2019	Manavgat Yeşilyurt Geri Dönüşüm Ambalaj ve Paketleme Tem. Tur. Gıda Teks. İnş. Em. Taş. Tic. Ltd. Şti.	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Muratpaşa Belediyesi	495.688	Var	06.04.2018	Mesut Geri Dönüşüm Ambalaj Atıkları San. ve Tic. Ltd. Şti. - Erensan Geri Dönüşüm Ambalaj Atıkları Tem. İnş. Taah. Tur. San. ve Tic. A.Ş. - Müdüroğlu Hurdacılık-Mustafa Müdüroğlu	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)
Serik Belediyesi	124.335	Var	27.02.2019	Öztek Genel Temizlik Tur. Nak. Taah. İnş. End. Oku. Med. Malz. Çevre Sağ. İlaç. Pet. Ür. Atık Geri Dönüşüm Pey. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Antalya Belek Şube)	ÇEVKO (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı)

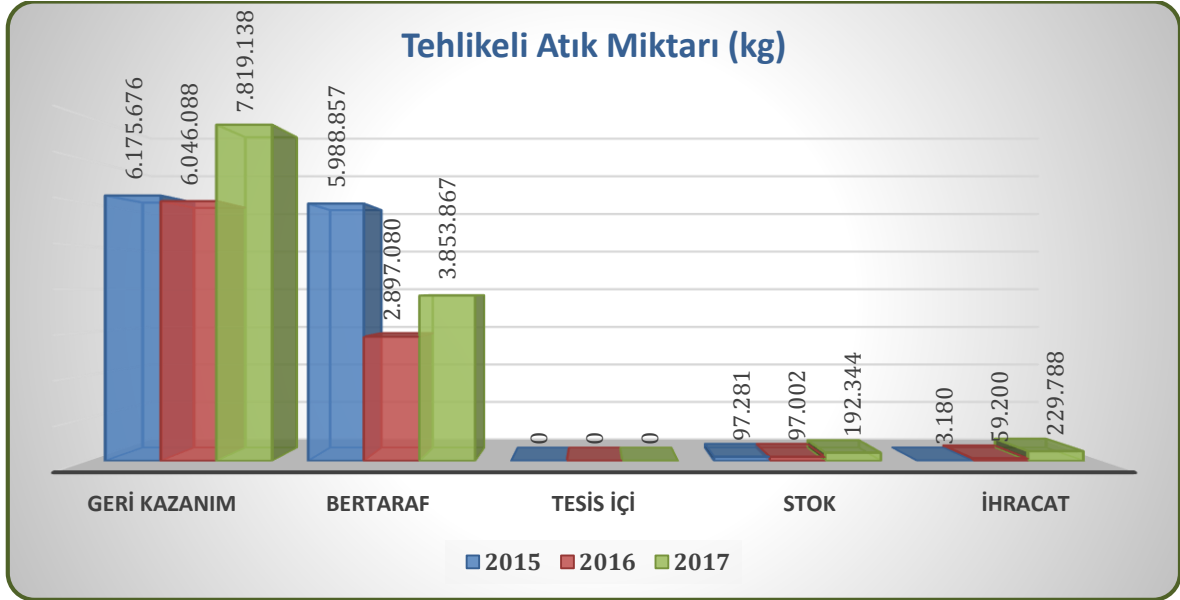
2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.45 - 2018 yılında Antalya ilinde Atık Getirme Merkezleri ile ilgili durum
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Sahibi	Kurucu Türü (Belediye-AVM-OSB- Havalimanı-Satış Noktası vd.)	Adresi	İzin/Onay tarihi	Atık Grupları
1. Sınıf AGM	Konyaaltı Belediyesi	Belediye	Zümrüt Mh. Yalnız Kavak Mevkii, 20410 Ada, 67 Parsel Konyaaltı/ANTALYA	09.05.2017	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Muratpaşa Belediyesi	Belediye	Doğuyaka Mh. Kahramanlar Sk. 735 Ada, 07 Parsel Muratpaşa/ANTALYA	29.05.2017	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Kemer Belediyesi	Belediye	Arslanbucak Mh. Çamarası Cd. 308 Sk. No:6 Kemer/ANTALYA	25.07.2017	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Döşemealtı Belediyesi	Belediye	Altinkale Mh. Adem Yörük Sanayi Sitesi Döşemealtı/Antalya	04.04.2018	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
1. Sınıf AGM	Manavgat Belediyesi	Belediye	Sanayi Mh. 2058 Sk. No:4 Manavgat/ANTALYA	02.05.2018	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Uncalı - 1 Şubesi)	Satış Noktası	Siteler Mh. 1325 Sk. No:288/1-2-3 Konyaaltı/ANTALYA	18.01.2018	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Uluç - 1 Şubesi)	Satış Noktası	Uluç Mh. 23. Cd. No:23/A - 23/C Konyaaltı/ANTALYA	18.01.2018	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Liman Şubesi)	Satış Noktası	Akdeniz Blv. Sarısu Mh. No:624 Konyaaltı/ANTALYA	18.01.2018	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Şarmpol Şubesi)	Satış Noktası	Tahıl pazarı Mh. Çatalköprü Cd. No:34/1 Muratpaşa/ANTALYA	18.01.2018	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Doğu Garajı Şubesi)	Satış Noktası	Sinan Mh. Cebesoy Cd. 1261 Sk. No:7/1-2-3 Muratpaşa/ANTALYA	18.01.2018	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Kumluca Şubesi)	Satış Noktası	Bağlık Mah. Ortaokul Sok. No:41 Kumluca/ANTALYA	21.12.2017	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Elmalı Şubesi)	Satış Noktası	Karyağdı Mah. Terminal Sok. No:8/A Elmalı/ANTALYA	21.12.2017	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Korkuteli - 1 Şubesi)	Satış Noktası	Kiremitli Mah. Şehit Hasan Simav Cad. No:33/2 Korkuteli/ANTALYA	21.12.2017	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Korkuteli - 2 Şubesi)	Satış Noktası	Kiremitli Mh. Şehit Binbaşı Cengiz Toytunç Cd. No:14 Korkuteli/ANTALYA	21.12.2017	1,2,3,4,8
3. Sınıf AGM	Tahtakale (Kızıltoprak Şubesi)	Satış Noktası	Kızıltoprak Mh. 951 Sk. No:14/A 10-12 Muratpaşa/ANTALYA	13.12.2017	1,2,3,4,8

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizde 3 adet tehlikeli atık bertaraf/geri kazanım tesisi, 1 adet atık yağ geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Atık Yağ geri kazanım tesisinin 1.920 ton/yıl üretim kapasitelidir. Tehlikeli atık bertaraf/geri kazanım tesislerin kabul edilen atık türleri ve toplam işleme kapasitesi aşağıdaki tabloda yer almaktadır. İldeki Atık Yönetim Uygulaması sistemine kayıtlı tesislerden elde edilen veriler doğrultusunda Grafik C.15 ve Çizelge C.46 oluşturulmuştur.

Grafik C.15 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

Çizelge C.46 - Antalya ilinde 2017 yılında atık işleme ve miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ KODU (R/D)	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	2.587.672
R2	Solvent (çözücü) ıslahı/yeniden üretimi	25.634
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	415.115
R8	Katalizör parçalarının (bileşenlerinin) geri kazanımı	3.350
R9	Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya diğer tekrar kullanımları	1.213.370
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi	1.786.823
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların stoklanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	1.783.551
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (örn: düzenli depolama vs.)	159
D5	Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücreli depolama ve benzeri)	22.498

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

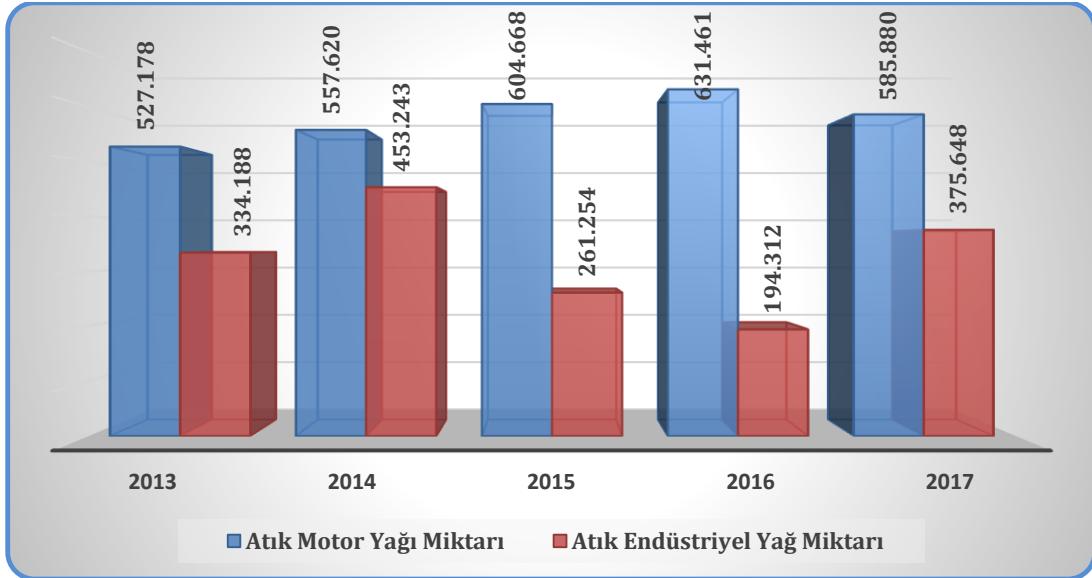
D8	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen biyolojik işlemler	100
D9	D1 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri ile bertaraf edilen nihai bileşiklere veya karışımlara uygulanan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen fiziksel-kimyasal işlemler (örn: buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon ve benzeri)	2.775.703
D10	Yakma (karada)	1.024.656
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atığın üretildiği alan içinde geçici depolama (ara depolama tesisleri ve toplama işlemi hariç)	30.712

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.6. Atık Madeni Yağlar

Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereği, Kullanılmış benzinli motor, dizel motor, şanzıman ve diferansiyel, transmisyon, gres ve diğer özel taşıt yağları ile hidrolik sistem, türbin ve kompresör, kızak, açık-kapalı dişli, sirkülasyon, metal kesme ve işleme, metal çekme, tekstil, ısı işlem, ısı transfer, izolasyon ve koruyucu, izolasyon, trafo, kalıp, buhar silindir, pnömatik sistem koruyucu, gıda ve ilaç endüstrisi, kağıt makinesi, yatak ve diğer endüstriyel yağlar ve endüstriyel gresler, kullanılmış kalınlaştırıcı, koruyucu, temizleyici ve benzeri özel müstahzarlar ve kullanıma uygun olmayan yağ ürünleri gibi atık yağların su, toprak gibi alıcı ortamlara doğrudan verilmesini ve kanalizasyona boşaltılmasını önlemek için toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf çalışmalarının yürütülmesi amacıyla "Atık Yağların Yönetimine İlişkin Protokol" imzalanmıştır. İlimizde 1 adet atık yağ geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Yıllık madeni yağ geri dönüşüm kapasitesi 1.920 tondur.

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

Grafik C.16 – Yıllar itibariyle Antalya ilinde atık madeni yağ toplama miktarları (kg)*

(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

* Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*

Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

Çizelge C.47 – Antalya ilinde 2017 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

Geri kazanım* (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)	Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (kg)
730.904	836	229.788	25.143	0

*Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde; Antalya Büyükşehir Belediyesi koordinatörlüğünde ilçe belediyeler ve TAP (Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği İktisadi İşletmesi) arasında geçerliliği olan "Atık Pillerin Toplanması, Taşınması ve Bertarafı Projesi Uygulama Protokolü" çerçevesinde çalışmalar yürütülmüştür.

Bu çalışmalar ile ilgili belediye sınırları içerisindeki atık pillerin çevreyi kirletmeyecek şekilde, doğrudan ve dolaylı olarak alıcı ortama verilmesinin önlenmesi için evsel ve diğer atıklardan ayrı toplanması ve bertarafının yapılması amaçlanmıştır. Yıl boyu toplanan atık piller TAP tarafından teslim alınarak geri kazandırılmakta ve doğaya zararı önlenerek ekonomiye de katkı sağlamaktadır.

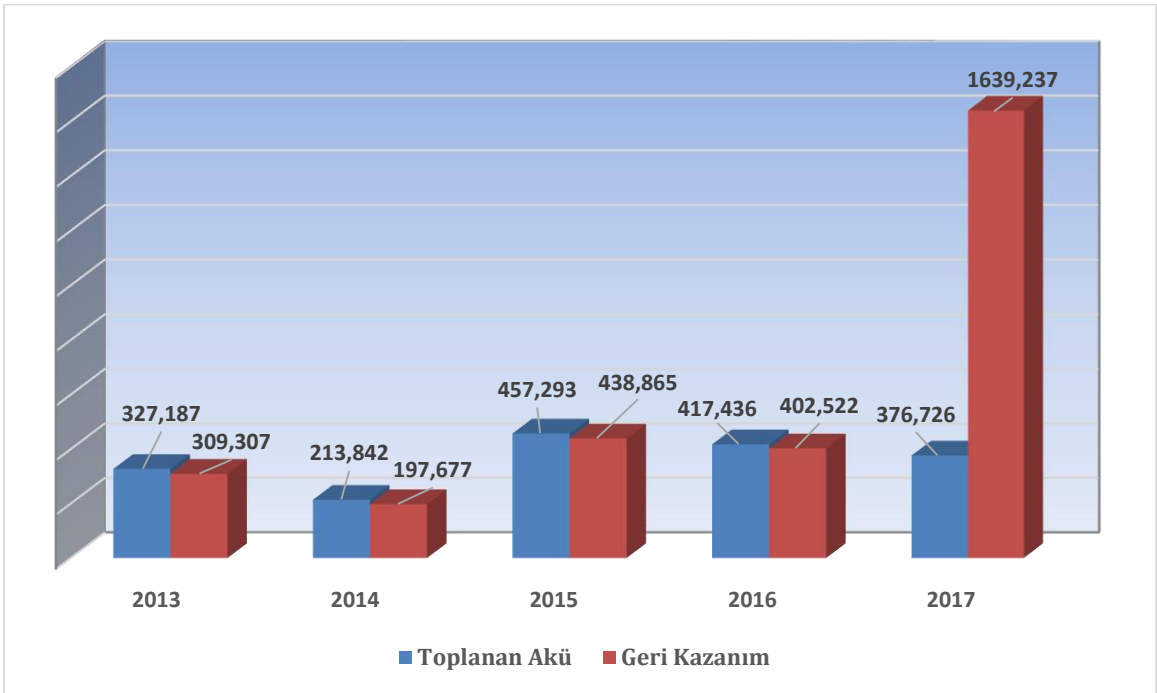
2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Öğrencileri bilgilendirmek amacıyla, okullara geri kazanıma yönelik broşürler ve pil biriktirme kutuları dağıtılmaktadır.

Çizelge C.48 – Antalya ilinde 2017 yılında toplanan akümülatörlerle ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması, 2019)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER						
Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
0	0	3.105,9	1	18.000	1.629,237	100

16 06 01*: Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu

Grafik C.17 – Antalya ilinde yıllar itibariyle atık akü toplama ve geri kazanım miktarı (ton)

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Nisan 2019)

Çizelge C.49 – Antalya ilinde yıllar itibariyle toplanan atık akü miktarı (kg)
(Atık Yönetimi Uygulaması, 2019)

2013	2014	2015	2016	2017
327.187	213.842	457.293	417.436	376.726

Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu 16 06 01*

2017 yılı içerisinde Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından 33.120,7 kg atık pil toplanmıştır.

Çizelge C.50 - Antalya ilinde yıllar itibariyle toplanan atık pil miktarı (Kg)

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

2014	2015	2016	2017
2.543	2.292	1.654	595

Atık piller için kullanılan atık kodları: 16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında bitkisel atık yağların su, toprak gibi alıcı ortamlara doğrudan verilmesini ve kanalizasyona boşaltılmasını önlemek amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslı firmalar aracılığı ile toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf çalışmaları gerçekleştirilmektedir. 2018 yılsonu itibariyle ilimizde 7 adet bitkisel atık yağ ara depolama lisansına sahip firma bulunmaktadır.

2017 yılı içerisinde (atık beyan sistemine girilen) toplanan bitkisel atık yağ miktarı 2.227,946 ton dur. Ayrıca Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından 2017 yılında 312 ton kullanılmış bitkisel atık yağ toplanmıştır.

Çizelge C.51 – Antalya ilinde 2017 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis ¹		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
Sayısı	Kapasitesi (ton)	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
7	210	2.227,946	0	0	0

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde; ömrünü tamamlamış olan lastikler lisanslı geri dönüşüm firması tarafından alınarak geri kazanım,

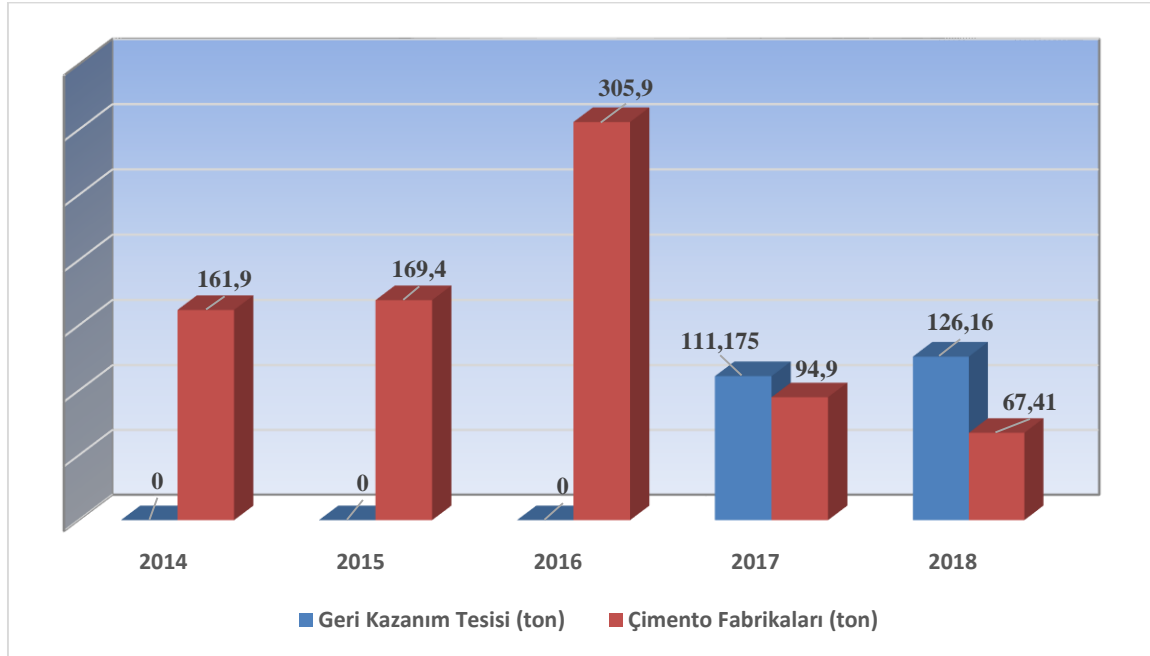
2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

enerji, geri dönüşüm ve yeniden kullanım sağlanarak değerlendirilmektedir. Ayrıca Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından 2018 yılında 4.200 ton atık lastik toplanmıştır.

Çizelge C.52 – Antalya ilinde 2018 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
-	-	-	1	2.534,4	2.246	-	-	-

Grafik C.18 – Yıllar itibariyle Antalya ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (Ton/Yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

Çizelge C.53 – Yıllar itibariyle Antalya ilinde geri kazanım tesislerine ve çimento fabrikalarına gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)

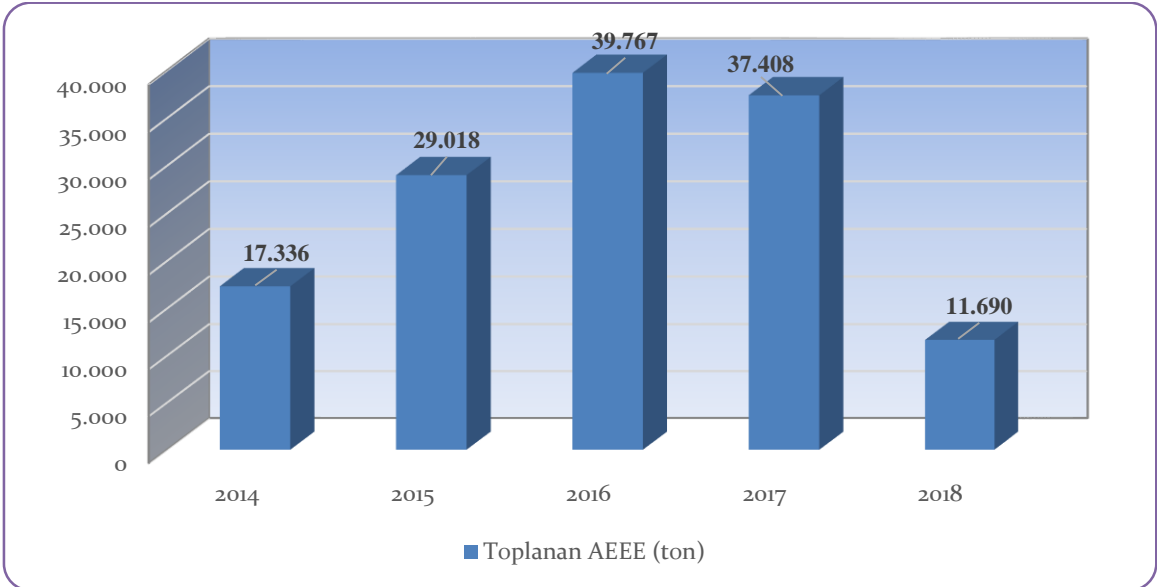
(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

	2014	2015	2016	2017	2018
Geri Kazanım Tesisi				111,175	126,16
Çimento Fabrikası	161,9	169,4	305,9	94,900	67,41

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

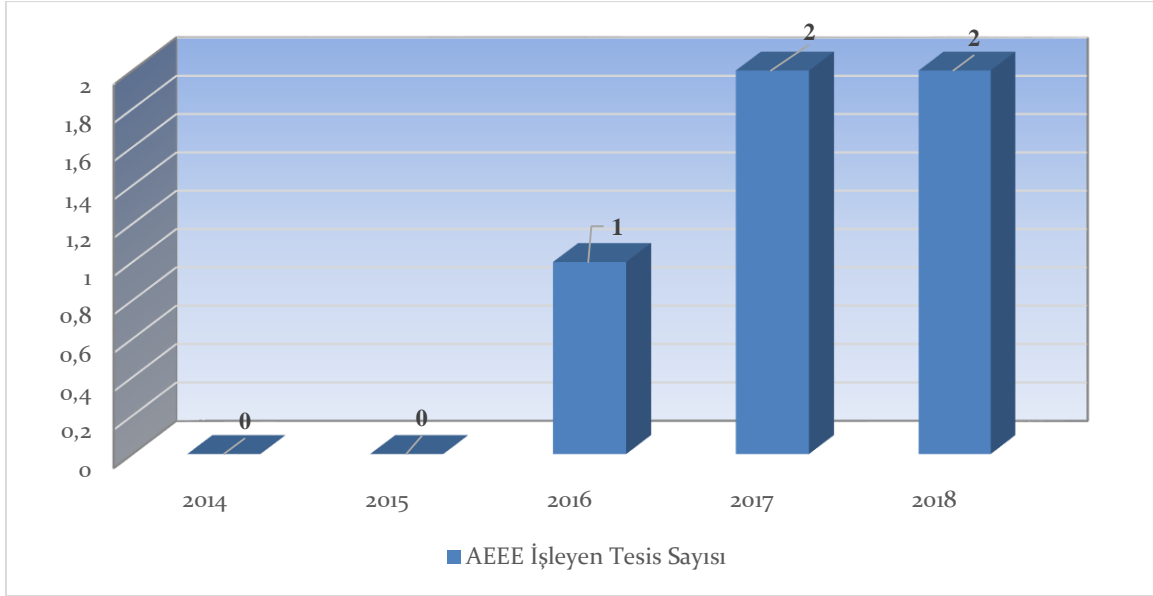
Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Grafik C.19 - Antalya ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton)

(Atık Yönetim Uygulaması, Nisan 2019)

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C.20 - Yıllar itibariyle Antalya ilinde AEEE işleyen tesis sayısı
(Atık Yönetimi Uygulaması, Nisan 2019)

Çizelge C.54 – Antalya ilinde 2018 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
					2		

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında Çizelge C.55 oluşturulmuştur.

Çizelge C.55 - Antalya ilinde 2018 yılı hurdaya ayrılan araç sayısı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
4	4	0	0

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler doğrultusunda Çizelge C.56 oluşturulmuştur.

Çizelge C.56 – Antalya ilinde 2017 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma, taşınma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri

(Atık Yönetimi Uygulaması*, 2019)

Atık Kodu **	2017						
	Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %'si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %'si	Bertaraf Yöntemi
020201	0,015				15	100%	D10
020304	5.552,526	5.552,526	100%	R3/R12			
030105	357,854	357,854	100%	R12			
030308	20,1		100%	R1			
030308	19,2	19,2	100%	R13			
080112	1,15	1,15	100%	R12			
120101	6,32	6,32	100%	R12			
120102	165,356	165,356	96%	R12			
120103	6,173	6,173	100%	R12			
120105	38,93	38,93	100%	R3			
120117	19,6	19,6	100%	R5			
160112	0,27	0,27	100%	R12			
160115	0,22	0,22	100%	R1			
160117	419,379	419,379	88%	R4/R12			
160118	29,124	29,124	79%	R4/R12			
160119	32,315	32,315	100%	R12			
160120	2,27	2,27	100%	R12			
160122	1,76	1,76	100%	R12			
170201	481,82	481,82	69%	R12			
170202	309,12	309,12	100%	R12			
170203	87,788	87,788	100%	R12			
170401	14,93	14,93	71%	R12			
170402	287,919	287,919	87%	R12			
170405	847,235	847,235	82%	R12			
170407	525,754	525,754	95%	R12			
170411	235,803	235,803	98%	R5/R12			
180109	1,311	1,311	100%	R13			
180109	3,909				3,909	100%	D10
190805	126.554,9	126.554,9	100%	R12			
191001	4,875	4,875	100%	R12			
191201	102,247	102,247	100%	R12			
191204	0,89	0,89	100%	R12			
200101	23,56	23,56	100%	R12			
200138	324	324	100%	R12			
200139	121,311	121,311	100%	R3/R12			
200140	411.782	411,782	100%	R4/R12			

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Atık Kodu**	2018						
	Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %'si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %'si	Bertaraf Yöntemi
02 01 04	500	500	%100	R12			
02 01 10	38.444	38.444	%100	R12			
12 01 01	7.820	7.820	%100	R12			
12 01 03	7.146	7.146	%100	R12			
12 01 05	17.654	17.654	%100	R3			
16 01 17	766.258	548.258	%72	R12			
16 01 18	146.352	110.352	%75	R4			
16 01 19	53.441	49.841	%93	R12			
16 01 20	11.325	10.575	%93	R12			
17 02 01	479.724	385.164	%80	R12			
17 02 02	275.000	275.000	%100	R12			
17 02 03	58.084	58.084	%100	R12			
17 04 01	10.314	10.314	%100	R12			
17 04 02	172.856	166.321	%96	R12			
17 04 05	767.239	702.559	%92	R12			
17 04 07	316.347	313.620	%99	R12			
17 04 11	388.005	386.050	%99	R12			
19 10 01	3.599	3.599	%100	R12			
19 12 03	383	383	%100	R12			
20 01 01	1.024.473	1.024.473	%100	R12			
20 01 10	140	140	%100	R12			
20 01 11	280	280	%100	R12			
20 01 38	409.660	409.660	%100	R12			
20 01 39	323.344	323.344	%100	R12			
20 01 40	744.007	743.977	%100	R12			

* İlde bulunan GFB/Lisanslı Atık İşleme Tesisleri'nin Atık Yönetim Uygulaması/Kütle Denge Raporları kullanılarak doldurulmuştur.

Atık Yönetim Uygulamasında 2018 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2017'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik" in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, "**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**" olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

İlimizde demir çelik sektöründe çalışan tesis bulunmamaktadır.

Çizelge C.57 – Antalya ilinde 2018 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri üretim kapasiteleri, cüruf ve bertaraf yöntemi

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Tesis Adı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
---	---	---	---
TOPLAM			

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde termik santral bulunmamaktadır.

Çizelge C.58 – Antalya ilinde 2018 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Termik Santralin Adı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf (ton/yıl)
---	---	---	---
TOPLAM			

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

Antalya Büyükşehir Belediyesi Asat Genel Müdürlüğü tarafından işletilen evsel atıksu arıtma tesisinden 2018 yılı içerisinde tüm tesislerde günlük ortalama 300-400 ton çamur oluşmaktadır. 2018 yılında Atıksu Arıtma Tesislerinden toplam 185.983 ton çamur çıkışı olmuştur. Oluşan çamur kekinin % 92'si Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Lisansına sahip çamur kurutma tesislerine, % 7 si çamur kurutma tesislerinden tehlikesiz atık toplama ayırma tesislerine, %1'i çamur kurutma tesislerinden nihai bertaraf tesislerine gönderilmektedir.

İlimizde OSB'ye ait endüstriyel atıksu arıtma tesisinden kaynaklı atıksu arıtma çamurları, kendilerine ait lisanslı kurutma tesisinde kurutulduktan sonra tamamı nihai bertaraf tesisine gönderilmektedir. 2018 yılında toplam 521,65 ton endüstriyel atıksu arıtma çamuru, lisanslı nihai bertaraf tesislerine gönderilmiştir.

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve endüstriden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi ile ilgili bilgiler bölüm B.7.2'de verilmiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde faaliyet gösteren 29 adet özel hastane 1 adet üniversite hastanesi 17 adet devlet hastanesi, 22 adet özel teşhis ve tedavi merkezi ile ayakta tedavi merkezi ile ağız ve diş sağlığı merkezleri ve laboratuvarlar faaliyet göstermektedir. “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve “Atık Yönetimi Yönetmeliği” kapsamında kamuya ait sağlık merkezleri ile özel sağlık merkezlerinin 2018 yılında 23 adet atık yönetim planı onaylanmıştır.

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2014 yılı itibari ile Antalya ili tıbbi atıkları Kızılı Entegre Atık Değerlendirme, Geri Dönüşüm ve Bertaraf Tesisi Ünitelerinden 10 ton/gün kapasiteli Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisinde bertaraf edilmektedir. Tıbbi Atıklar 5 Adet Lisanslı Tıbbi Atık aracı ile toplanılarak bertaraf edilmektedir.

Çizelge C.59 – 2018 yılında Antalya ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2019)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Antalya Büyükşehir Belediyesi	X		X		3.093,498		X	X		Antalya

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı 5 adettir. Antalya Büyükşehir Belediyesi Antalya İl sınırlarında bulunan tüm ilçe belediyelerini kapsamaktadır.

Çizelge C.60 - Antalya ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması*, Nisan 2019)

	2014	2015	2016	2017	2018
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	2,405.974	2,818.403	2,873.321	2,923.585	3.093, 498

C.14. Maden Atıkları

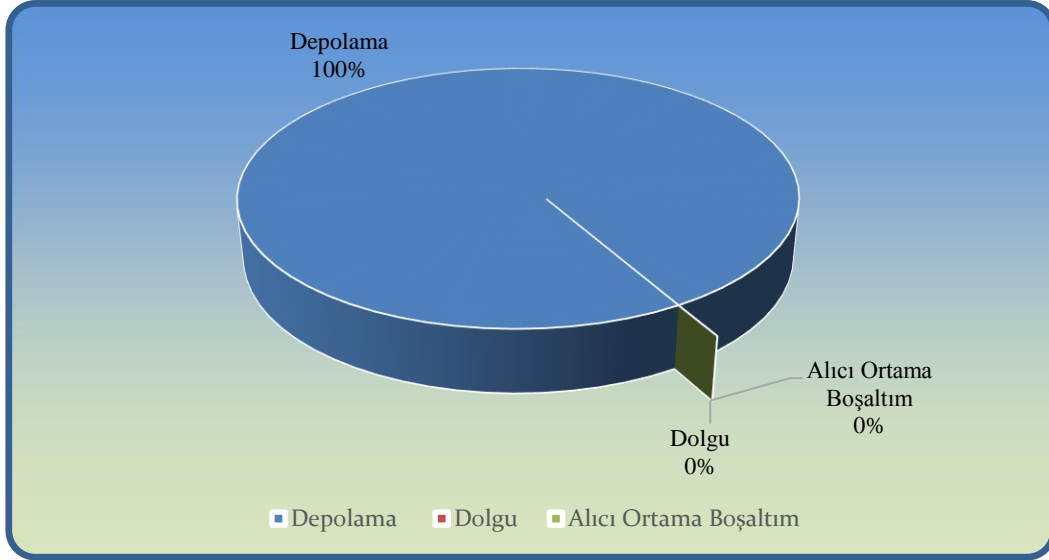
İlimizde, (Muğla ili Fethiye ilçesinden çıkarılan krom cevherinin zenginleştirilmesi amacıyla 1958 yılında kurulan) Ferrokrom tesislerinde “Düşük Karbonlu Ferrokrom” ve “Ferrosilikokrom” üretimi gerçekleştirilmektedir. Üretimden kaynaklanan atıklar, yine tesis sahası içerisinde kurulmuş bulunan Kırma-Elleme ve Zenginleştirme (Jig) tesisinde değerlendirilmektedir. Bu zenginleştirme işlemi neticesinde, atık içerisinde bulunan metal cevheri kazanılarak geride kalan pasa kısmı ise inşaat malzemesi olarak geri kazanılmaktadır. İlimizde, 2018 yılı içerisinde çalışan başka maden zenginleştirme tesisi bulunmadığından Çizelge C.61 doldurulmamıştır.

İl genelinde bulunan diğer madencilik faaliyetleri II. Grup Maden ocaklarıdır. Bu maden ocaklarından, Kalker işletmeciliği yapan ocaklardan herhangi bir atık oluşumu söz konusu olmamaktadır. Mermer ocaklarından kaynaklanan pasalar ise, ocak sahaları içerisinde uygun alanlarda stoklanmaktadır (Grafik C.21).

Çizelge C.61 – Antalya ilinde 2018 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)		Zenginleştirme Atığı		
		Zenginleştirme Atığı	Pasa Atığı	Bertaraf Yöntemi	Karakterizasyonu	Tesisi Sınıfı
---	---	---	---	---	---	---

Grafik C.21 – Antalya ilinde 2018 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge C.62 – 2018 yılı itibariyle Antalya ilinde bulunan atık işleme tesisi sayısı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	5
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	51
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	3
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	38
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	2
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	0

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması

Antalya Büyükşehir Belediyesi/Belediyesi Başkanlığı

Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla yükümlüdür. Yönetmelik eklerinde yapılan değişiklik neticesinde 19/7/2018 tarihinde BEKRA 3 devreye alınmıştır.

Antalya ilinde 2018 yılında, BEKRA 3 bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge Ç.63’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.63 – Antalya ilinde 2018 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(Berka Bildirim Sistemi, 2019)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	6
Üst Seviye	11
TOPLAM	17

Antalya ilinde 2018 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları Çizelge Ç.64’de yer almaktadır.

Çizelge Ç.64 – Antalya ilinde 2018 yılında BEKRA 3 bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları
(Berka Bildirim Sistemi, 2019)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	2
Üst Seviye	2
Kapsam Dışı	6
TOPLAM	13

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde BEKRA bildirim sisteminde Alt Seviye olarak belirlenen kuruluşların ikisinin Büyük Kaza Önleme Politika Belgeleri tamamlanarak sisteme yüklenmiştir. Üst Seviyeli Kuruluşların Güvenlik Raporu hazırlama çalışmaları ile diğer Alt Seviyeli Kuruluşların Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

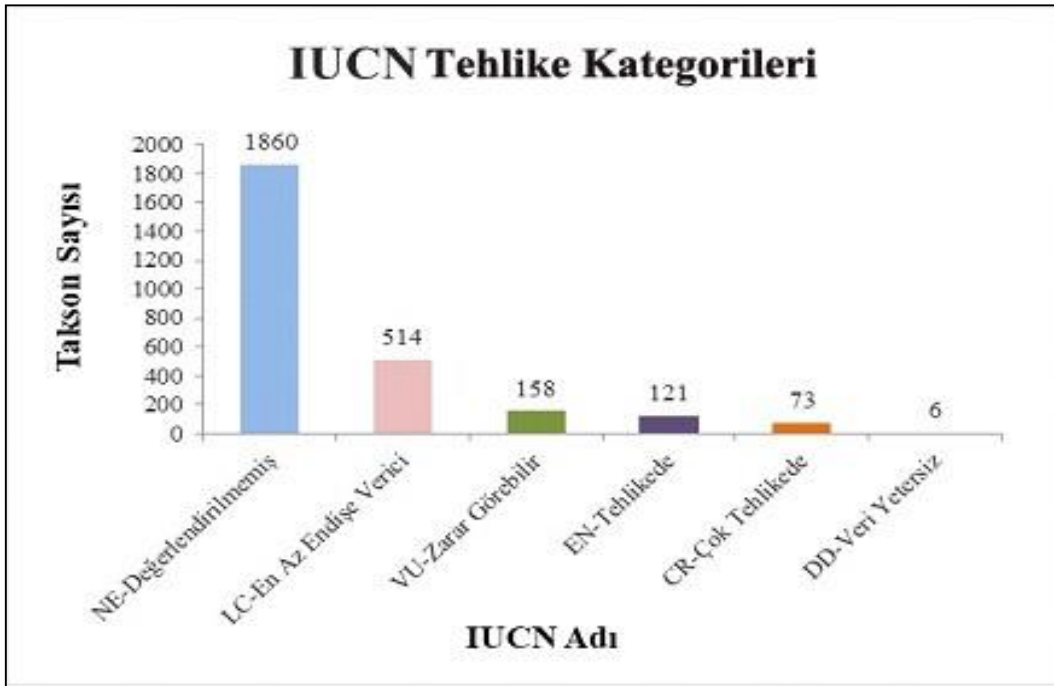
Vasküler (Damarlı) Bitkiler:

Antalya ilinde toplam 2.732 takson tespit edilmiş, bunların 1.205 tanesi arazide gözlenmiştir. 2732 taksonun 825 tanesi endemiktir ve endemizm oranı % 30,2 civarındadır. IUCN tehlike kategorilerine göre alandaki taksonlar değerlendirildiğinde; 1.860 tane NE, 514 tane LC, 158 tane VU, 121 tane EN, 73 tane CR, 6 tane DD kategorisi bulunmaktadır.

Tohumuz Bitkiler:

Antalya ilinde yürütülen literatür ve arazi çalışmaları 362 makrofungus türü, 199 karayosunu türü, 46 çiğero tu türü ve 438 liken türü tespit edilmiştir.

Antalya İli'nin floristik zenginliğinin ve endemizm oranının çok yüksek olduğu tüm bu sayısal verilerle vurgulanmaktadır. IUCN kategorisine giren takson sayısının yüksek olması da koruma gerektiren taksonların ve habitatların olduğunu göstermektedir. (Grafik D.1)

Grafik D.22 - IUCN tehlike kategorileri (Flora)
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

Resim D.1 – Likya salebi (*Ophrys Lycia*) (Foto: İ.G.DENİZ)
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

Resim D.2 - Kaya çiğdemi (*Crocus wattiorum*) (Foto: İ.G.DENİZ)
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

D.2. Fauna

Memeliler:

Büyük memeliler: Antalya ilinde toplam 15 büyük memeli takson tespit edilmiş, bunların 13 tanesi arazide gözlenmiştir. 15 tür içerisinde endemik tür yoktur. 15 adet büyük memeli türünün IUCN kriterlerine göre 13'ü LC, 1'i NT, 1'i VU kategorisindedir.

Antalya İli sınırları içerisinde yayılış gösteren büyük memeli türler içerisinde, Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN) tarafından küresel ölçekte tehdit altında olarak belirlenen tek tür su samurudur (*Lutra lutra*).

Türkiye yaban hayatı ve Antalya özelinde de koruma önceliği yüksek olan türler arasında başta alageyik (*Dama dama*) ve kızıl geyik (*Cervus elaphus*) gelmektedir.

Küçük memeliler: Antalya ilinde 60 adet küçük memeli türü tespit edilmiş, bunların 38 tanesi arazide gözlemlenmiştir. Bu 60 küçük memeli türünün 4 adedi endemiktir. Bu endemik türlerden Toros böcekçili (*Crocidura arispa*) ve Toros yersincabı (*Spermophilus taurensis*) IUCN kriterlerine göre LC. Anadolu tarlafaresi (*Microtus anatolicus*) ve Kayauyuru (*Dryomys laniger*) ise DD kategorisinde yer almaktadır. 60 adet küçük memeli türünün IUCN kriterlerine göre 3'ü VU, 6'sı, NT, 47'si LC, 1'i NE ve 3'ü DD kategorisindedir.

Resim D.3 - Kervançulluğu (*Numenius arquata*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

Kuşlar:

Proje kapsamında yapılan literatür çalışmalarında Antalya ilinde var olduğu bildirilen 329 adet kuş türü tespit edilmiş, bunların 216 tanesi arazide gözlemlenmiştir. Bu türlerin hiçbirisi endemik değildir.

Antalya ilinde kuş türleri açısından koruma öncelikli taksonlar incelendiğinde; 329 adet kuş türünün IUCN kriterlerine göre 4'ü EN, 6'sı VU, 12'si NT ve 307'si LC kategorisindedir.

İç Su Balıkları:

Proje kapsamında yapılan literatür çalışmalarında Antalya ilinde var olduğu bildirilen 60 adet iç su balığı türü tespit edilmiş, literatürdeki bu türlerden 39 tanesi arazide gözlemlenmiştir.

Literatür ve arazi çalışmaları ile tespit edilen 60 adet türün 3 tanesi Siraz (*Capoeta caelestis*), Siraz (*Capoeta bergamae*) ve Çöpçü balığı (*Oxynoemacheilus mediterraneus*) lokal endemik türdür. Bu lokal endemik türler haricinde çalışma kapsamında tespit edilen türlerin 21 tanesi de endemiktir.

Proje kapsamında literatür ve arazi çalışmaları ile tespit edilen iç su balığı türlerinin IUCN kriterlerine göre 1'i EX (*Pseudophoxinus handlirshi*, yağ balığı), 1'i CR (*Anguilla anguilla*, yılan balığı), 7'si EN, 3'ü VU kategorisindedir.

Sürüngenler:

Proje kapsamında yapılan literatür çalışmalarında Antalya ilinde var olduğu bildirilen 40 adet sürüngen türü tespit edilmiş, bunların 32 tanesi arazide gözlemlenmiştir.

Literatür ve arazi çalışmaları ile tespit edilen 40 adet türün 5 tanesi endemiktir (1'i lokal endemik) ve arazi çalışmaları tüm endemik türler tespit edilmiştir.

Sürüngenlerden 35 tür "LC- En Az Endişe Verici" kriterinde olup, bir tatlı su kaplumbağası "NT-Tehdit Altına Girebilir", bir kara kaplumbağası ve bir yılan türü "VU-Zarar Görebilir", ve bir kaplumbağa ve bir yılan türü ise "CR-Çok Tehlikede" kriterlerindedir.

Çift Yaşarlar (Amfibiler):

Proje kapsamında yapılan literatür çalışmalarında Antalya ilinde var olduğu bildirilen 11 adet çift yaşar türü tespit edilmiş, bunların 10 tanesi arazide gözlemlenmiştir.

Literatür ve arazi çalışmaları ile tespit edilen 11 adet türün 6 tanesi endemiktir. Endemik olan bu 6 tür lokal endemiktir (tek nokta endemiği) ve arazi çalışmaları tüm lokal endemik türler tespit edilmiştir.

Çift yaşarlardan 1 tür "DD-Veri yetersiz"; 5 tür IUCN kriterlerine göre "LC-En Az Endişe Verici"; 1 tür "NT-Tehdit Altına Girebilir"; 1 tür "VU-Zarar Görebilir"; 2 tür "EN-Tehlikede" ve 1 tür ise "CR-Çok Tehlikede" kriterindedir.

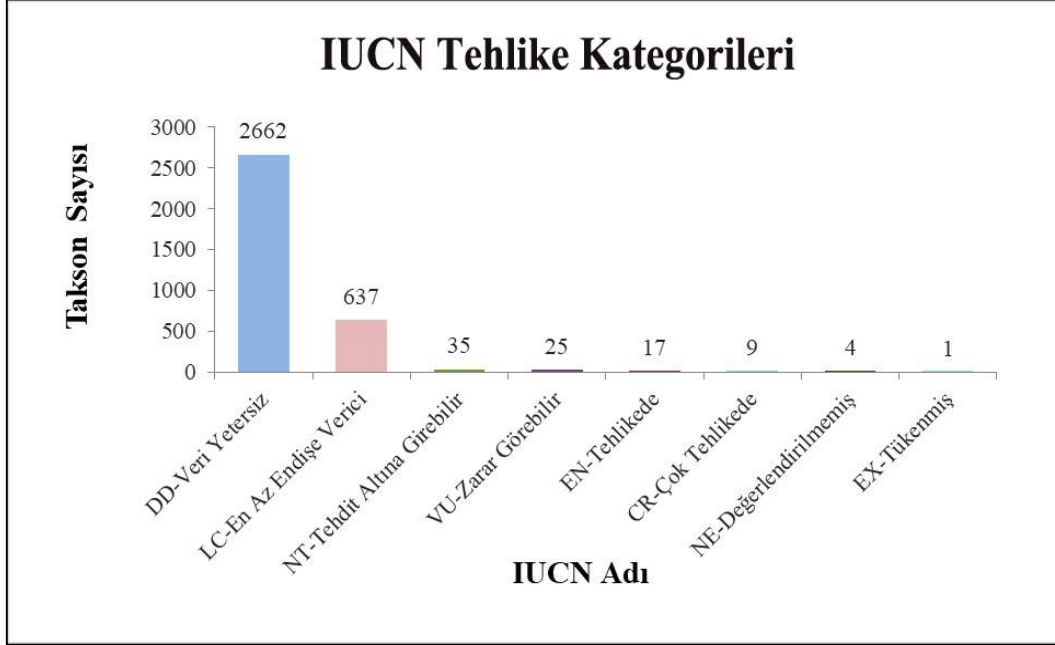
Omurgasız Hayvanlar:

Omurgasız hayvanlar, yaklaşık % 95'lik bir oranla, hayvanlar aleminin en geniş grubunu oluşturmaktadırlar.

Omurgasız hayvanları IUCN kapsamında değerlendirdiğimizde 2875 türden 5 tür “CR”; 4 tür “EN”, 9 tür “VU” ve 13 tür “NT”, kriterindedir.

Fauna açısından koruma öncelikli taksonlar genel olarak değerlendirildiğinde IUCN kriterlerine göre çalışma kapsamında faunayı temsil eden tüm canlı gruplarının kategori dağılımını gösteren grafikte verilmiştir. (Grafik D.23).

Grafik D.23 - IUCN tehlike kategorileri (Flora)
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

İlimizde yer alan biyolojik çeşitlilik envanteri şu şekildedir.

Çizelge D.65 – Antalya ili UBENİS Envanter Sonuçları
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

ANTALYA İLİ ULUSAL BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ENVANTER VE İZLEME PROJESİ			
Canlı Grubu	Tür Sayısı	Endemik	Endemizm Oranı
Damarlı Bitkiler	2.732	825	%30,2
Büyük Memeliler	15	0	%0
Küçük Memeliler	59	4	%6,6
Kuşlar	329	0	%0
İç Su Balıkları	60	24	%40
Sürüngenler	40	5	%12,5
Çift Yaşarlar	11	6	%54,5
Tohumuz Bitkiler	1.045	0	%0
Omurgasız Hayvanlar	2.875	226	%7,9
TOPLAM	7.166	1.090	-

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

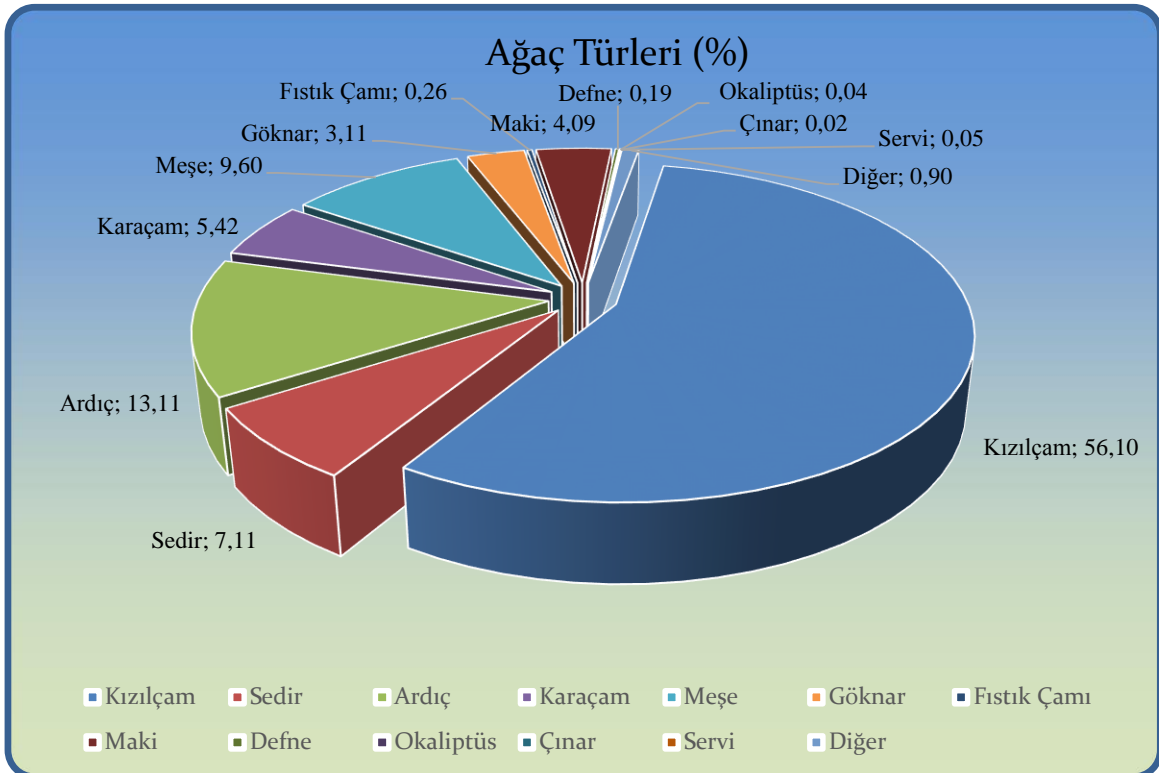
D.3.1. Ormanlar

İlimizdeki toplam orman alanı 1.146.062,00 ha.'dır. Antalya Orman Bölge Müdürlüğündeki Ormanlık alanların 481.252,00 ha.'ı (%41,99) Bozuk Orman, 664.810,00 Ha.'ı (%58,01) Verimli Orman'dır.

Mevcut ormanlık alanların ağaç türlerini göre % olarak dağılımı;

Kızılcıam	: % 56,10,
Sedir	: % 7,11
Ardıç	: % 13,11
Karaçam	: % 5,42
Meşe	: % 9,60
Gök nar	: % 3,11
Fıstık çamı	: % 0,26
Maki	: % 4,09
Defne	: % 0,19
Okalıptus	: % 0,04
Çınar	: % 0,02
Servi	: % 0,05
Diğer	: % 0,90 şeklinde yayılış göstermektedir.

Bozuk Orman Alanları yıllar geçtikçe Verimli Orman'a dönüşmüştür.

Grafik D.24 – Antalya ilinde mevcut ormanlık alanlardaki ağaç türleri
(Antalya Orman Bölge Müdürlüğü, 2019)

D.3.2. Milli Parklar

Antalya ili sınırları içerisinde; 5 adet Milli Park, 4 adet Tabiat Parkı, 3 adet Tabiat Koruma Alanı, 10 adet Tabiat Anıtı, 8 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, 1 adet Ulusal Önemli Haiz Sulak Alan, 40 adet Devlet Avlağı, 4 adet Genel Avlak, 2 adet Örnek Avlak Sahası ve 9 adet Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı bulunmaktadır.

Çizelge D.66 – Antalya ilinde bulunan Milli Parklar

(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (Ha)
Milli Park	Güllük Dağı (Termessos) Milli Parkı	03.11.1970	6.700
Milli Park	Köprülü Kanyon Milli Parkı	12.12.1973	35.719,2
Milli Park	Altınbeşik Milli Parkı	31.08.1994	1.146,6
Milli Park	Saklıkent Milli Parkı	06.06.1996	1.643,3
Milli Park	Beydağları Sahil (Olimpos) Milli Parkı	16.03.1972	31.165,9

D.3.2.1. Güllük Dağı (Termessos) Milli Parkı

Döşemealtı ilçe sınırlarında yer alan 6.700 hektarlık saha, 03.11.1970 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Antalya ilinin 25 km kuzey-batısında, Güllük dağı ve çevresinde kurulmuştur.

Ana kaynak değerleri; Termessos Antik kenti, zengin biyolojik çeşitlilik ve jeolojik oluşumlar (Mecene Kanyonu) dır. Güllük Dağı (Termessos) Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Revizyon Planı çalışmaları tamamlanmış ve UDGRP onay sürecindedir.

Milli Park sahası içerisinde, idare ve ziyaretçi tanıtım merkezi (İnteraktif Tabiat Müzesi), günübirlik kullanım alanı ve Termessos Antik kenti mevcuttur. Milli parkı sahasını 2018 yılında 29.343 kişi ziyaret etmiştir.

Milli Park Girişi ve Ören Yeri Girişi Ücret Tahsilâtı; tek bilet uygulamasından dolayı, 14.03.2011 tarihli protokolle Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir.

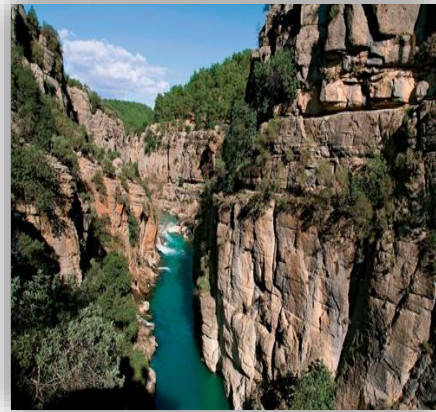

D.3.2.2. Köprülü Kanyon Milli Parkı

Antalya ili Manavgat ve Serik ilçeleri ile, Isparta ili Sütçüler ilçesi sınırları içerisinde yer alan 35.719,2 hektarlık saha, 12.12.1973 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. 30.05.2014 tarihinde onaylanmış Uzun Devreli Gelişme Planı mevcuttur.

Alanın ana kaynak değerleri; Kanyon, Köprü Çayı, Servi Ormanı, Selge Antik Şehri, Kızıl akbaba, Adamkayaları'dır. Milli park sahasını 2018 yılında 136.955 kişi ziyaret etmiştir.

D.3.2.3. Altınbeşik Mağarası Milli Parkı

İbradı ilçesinde yer alan 1.146,6 hektarlık saha, 31.08.1994 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı 07.01.2013 tarihinde onaylanmıştır.

Alanın ana kaynak değerleri; Altınbeşik Mağarası'dır. Milli Park sahası içerisinde giriş kontrol kulübesi, yöresel mimari içerikli yürüyüş yolu ve ziyaretçi dinlenme platformu mevcuttur. Milli Parkı sahasını 2017 yılında 22.605 kişi ziyaret etmiştir.

Altınbeşik Mağarası Milli Parkının saha girişi, WC, Satış Stantları ve Genel Saha Temizliği işi protokol ile Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 10 yıllığına verilmiştir.

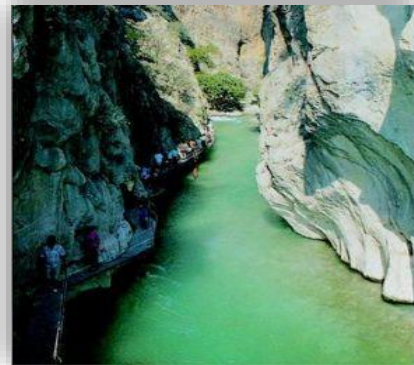

D.3.2.4. Saklıkent Milli Parkı

Antalya ili Kaş ilçesi ile Muğla ili Fethiye ilçesinde yer alan 1.643,3 hektarlık saha, 06.06.1996 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı, kurum görüşleri aşaması tamamlanmış olup, Genel Müdürlüğümüzde makama sunum aşamasındadır.

Alanın ana kaynak değerleri; Saklıkent Kanyonu'dur. Milli park sahasını 2018 yılında 575.686 kişi ziyaret etmiştir.

Saklıkent Milli Parkı'nın yönetimi Doğa Koruma ve Milli Parklar Muğla Şube Müdürlüğüne yapılmaktadır.

D.3.2.5. Beydağları Sahil (Olimpos) Milli Parkı

Konyaaltı, Kemer ve Kumluca ilçelerinde yer alan 31.165,9 hektarlık saha 16.03.1972 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Revizyon Planı 26.10.2015 tarihinde onaylanmıştır. Göynük Kanyonu Tur Güzergâhının Uygulama Peyzaj Projesi bulunmaktadır. Kesmeboğazı GKA ve Büyük Çaltıcak GKA koruma amaçlı imar planı bulunmaktadır. 14.02.2012 tarihli ve 2012/2844 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Beydağları Sahil Milli Park Müdürlüğü kurulmuştur.

Alanın kaynak değerleri: Tahtalı(Olimpos) Dağı, Olimpos Antik Kentinin yakınında yer alan Yanartaşı ve park içinde yer alan 25 adet yöre endemiği, 154 adet Türkiye endemiği bitki türüdür.

Yarıkpınar Mola Noktası, Sazak Koyu Mola Noktası, Bahçecik-1 GKA, Bahçecik-X GKA, Bahçecik-2 GKA, Bahçecik-3 GKA, Beldibi-1 GKA, Beldibi 1/ B-1 GKA, Beldibi 1/ B-2 GKA, Beldibi 1-C GKA, Beldibi-2 GKA, Beldibi-4 GKA, Büyük ve Küçük Çaltıcak GKA, Topçam GKA, Üçgen GKA, Çıralı Yanartaş GKA, Çifteçeşmeler GKA, Kargıcak-1 GKA, Kargıcak-2 GKA, Kesmeboğazı 1 GKA, Kesmeboğazı 2 GKA, Beldibi-1 Durak Noktası, Göynük -2 Durak Noktası, Göynük -3 Durak Noktası, Kemer-1 Durak Noktası, Kemer-2 Durak Noktası, Tahtalı Dağı Yamaç Paraşütü İşletmeciliği, Göynük Kanyonu Tur Güzergâhı, Kındılçeşme Kamp Alanı, Çomaklar Çadırı ve Karavanlı Kamp Alanı, Göynük kamp Alanı, Tünektepe turistik tesisleri Olmak üzere; 20 Ad. GKA, 5 Ad. Durak Noktası, 1 Ad. Tur Güzergâhı, 2 Ad. Mola Noktası, 3 Ad. Kamp Alanı, 1 Ad. Yamaç Paraşütü işletmeciliği tesisleri bulunmaktadır.

Beydağları Sahil Milli Parkı'nda; 32 adet Günübirlilik Kullanım Alanı, Tur Güzergâhı ve Mola Noktaları, Yamaç Paraşütü faaliyetleri ile Milli Parkta Güney Antalya Turizm Alanı kapsamında faaliyet gösteren 70 adet turistik tesise 2018 yılında gelen ziyaretçi sayısı 5.218.362 kişi olarak gerçekleşmiştir.

D.4. Çayır ve Mera

İlimizde 4342 sayılı Mera Kanununa göre Tespit, Tahdit ve Tahsis çalışmaları devam etmekte olup, yaklaşık 34.521 hektar mera, 160.819 hektar hektar yaylak, 887 hektar kışlak, 1.286 hektar otlak ve 932 hektar çayır bulunmaktadır.

Yıllar bazında 4342 sayılı Mera kanunu 5/b maddesine istinaden Mera alanlarında artış, 14. Maddesine göre yapılan tahsis amacı değişikliğiyle de azalma olabilmektedir.

D.5. Sulak Alanlar

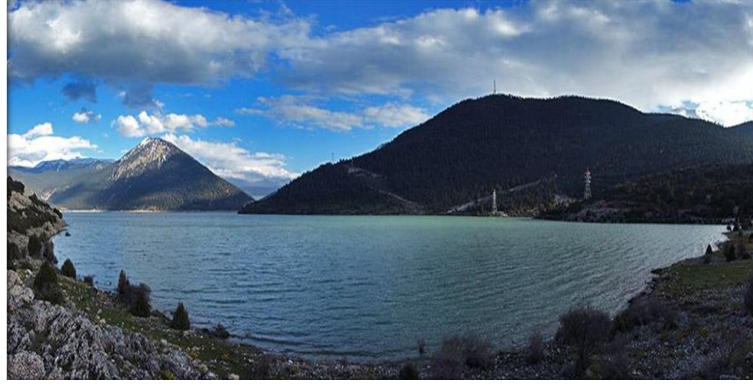
04.04.2014 tarihli ve 28962 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “**Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği**”nin 4. Maddesinde (ü) bendinde “*Tabii veya suni, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri*” “**Sulak Alan**” olarak tanımlanmaktadır.

Antalya ilimiz sınırları içerisindeki sulak alanlarda “Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği” kapsamında iş ve işlemler Doğa Koruma ve Milli Parklar Antalya Şube Müdürlüğü’nce yürütülmektedir.

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Antalya ilimiz sınırları içerisinde bulunan başlıca sulak alanlarımız; *Avlan Gölü, *Olukköprü Kaynakları, *Patara Kıyı Ekosistemleri, *Aksu Deltası, *Beymelek Lagünü, *Demre Kuş Cenneti, *Titreyen Göl, *Oymapınar Baraj Gölü, *Boğazkent Kuş Cenneti, *Boğaçayı, *Kırkgöz Su Kaynakları, *Kırkgöz Kaynakları'dır.

Avlan Gölü için hazırlanan "Avlan Gölü Sulak Alan Yönetim Planı" 06.06.2018 tarihinde Ulusal Sulak Alan Komisyonunca onaylanmıştır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

D.6.1. Tabiat Parkları

İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan 4 adet Tabiat Parkı mevcuttur.

Çizelge D.67 – Antalya ilinde bulunan Tabiat Parkları

(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (Ha)
Tabiat Parkı	Kurşunlu Şelalesi Tabiat Parkı	21.05.1991	596,5
Tabiat Parkı	İncekum Tabiat Parkı	08.12.2006	26,5
Tabiat Parkı	Mavikent Tabiat Parkı	30.06.2009	42,5
Tabiat Parkı	Tekirova Tabiat Parkı	20.04.2016	11,8

D.6.1.1. Kurşunlu Şelalesi Tabiat Parkı

Aksu ilçesinde yer alan 596,5 hektarlık saha, 21.05.1991 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı 01.12.2011 tarihinde onaylanmıştır. Alanın ana kaynak değerleri; yöreye adını veren irili ufaklı şelalelerin bulunması maki formasyonlarının güzel örneklerini içermesi, flora, fauna ve özellikle nilüferli gölüyle üstün bir peyzaj güzelliğidir.

Tabiat parkı içersinde giriş kontrol ünitesi, otoparkı, satış büfeleri, cafe, günübirlik kullanım alanı ve yürüyüş yolları mevcuttur. Tabiat Parkı sahasını 2018 yılında 66.526 kişi ziyaret etmiştir. Kapı girişi ücret tahsilâtı, hediyelik eşya reyonu, dondurma ve gözleme reyonu, büfe, kır kahvesi, deve işletmeciliği, genel saha temizliği ve profesyonel fotoğraf çekimi özel objeler üzerine baskı yapılması işletmeciliği; özel şirket tarafından işletilmektedir.

D.6.1.2. İncekum Tabiat Parkı

Alanya ilçesinde yer alan 26,5 hektarlık saha, 08.12.2006 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı 12.08.2010 tarihinde onaylanmıştır.

Alanın ana kaynak değerleri; devlet mülkiyetinde olması ve halkın eğlenme dinlenme potansiyeline uygun olması, manzara bütünlüğü içerisinde olmasıdır.

Tabiat parkı 2 kısımdan oluşmaktadır. I. kısmı, günübirlik amaçlar için kullanılmaktadır. II. kısmı, yeni konaklama tesisinin yapılması çalışmaları tamamlanmıştır. Tabiat parkı sahasını 2018 yılında 368.840 kişi ziyaret etmiştir.

İncekum Tabiat Parkı I.Kısım – Kapı girişi, büfe, kır gazinosu, restoran, market, fırın, plaj üniteleri, anfi tiyatro, çeşitlik kolaylık üniteleri (çamaşırhane, bulaşık yıkma yerleri, sihhi tesis kompleksi), vb. tesislerin işletilmesi ve sahanın genel temizliği; özel şirket tarafından işletilmekteyken, sözleşme süresi sona erdiğinden dolayı, tekrar işletmecilik ihalesi yapıncaya kadar Antalya Şube Müdürlüğümüz tarafından işletilmektedir.

İncekum Tabiat Parkı II. Kısım - Plaj aktiviteleri, kapı girişi ücreti tahsilâtı, konaklama üniteleri, restoran, büfe, toplantı salonu, disko aktivitesi işletilmesi; özel şirket tarafından işletilmektedir.

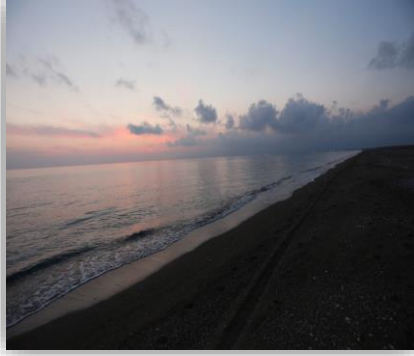
2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

D.6.1.3. Mavikent Tabiat Parkı

Kumluca ilçesinde yer alan 42,5 hektarlık saha, 30.06.2009 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı 26.10.2009 tarihinde onaylanmıştır.

Kaynak Değeri: Alan içerisinde denize yakın kısımlarda Kıbrıs Akasyası ve fıstık çamı, iç kısımlarda ise fıstık çamı, Kıbrıs Akasyası ve okaliptüs ağaçları bulunmaktadır.

D.6.1.4. Tekirova Tabiat Parkı

Kemer ilçesinde yer alan 11,8 hektarlık saha, 20.04.2016 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Tekirova Tabiat Parkı Gelişme Planı, Bakanlığımız tarafından 06.04.2018 tarihinde onaylanmıştır. Tekirova Tabiat Parkı'nın en önemli kaynak değeri tabii özellikleri bozulmamış orman ekosistemidir. Alan, küçük olmasına karşın flora ve fauna açısından da önemli unsurları barındırmaktadır.

D.6.2. Tabiat Anıtları

İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan 10 adet Tabiat Anıtı mevcuttur.

Çizelge D.68 – Antalya ilinde bulunan Tabiat Anıtları
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (Ha)
Tabiat Anıtı	Kocakatran Lübnan Sediri Tabiat Anıtı	21.02.1995	0,25
Tabiat Anıtı	Şah Ardıç Tabiat Anıtı	21.02.1995	0,25
Tabiat Anıtı	Koç Sediri Tabiat Anıtı	21.02.1995	0,25
Tabiat Anıtı	Aslan Ardıcı Tabiat Anıtı	21.04.1995	0,25
Tabiat Anıtı	Karamık Köyü Sediri Tabiat Anıtı	21.04.1995	0,25
Tabiat Anıtı	Koca Sedir Ağacı Tabiat Anıtı	13.09.2002	0,1
Tabiat Anıtı	Dibek Sedir Ağacı Tabiat	13.09.2002	0,1
Tabiat Anıtı	Gedelme Çınarı Tabiat Anıtı	06.05.2003	0,1
Tabiat Anıtı	Zeytintaşı Mağarası Tabiat Anıtı	27.06.2013	45,9
Tabiat Anıtı	Kocain Mağarası Tabiat Anıtı	16.08.2013	60,81

D.6.2.1. Kocakatran Lübnan Sediri Tabiat Anıtı:

Elmalı ilçesinde yer alan 0,25 hektarlık saha, 21.02.1995 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

D.6.2.2. Şah Ardıç Tabiat Anıtı:

Elmalı ilçesinde yer alan 0,25 hektarlık saha, 21.02.1995 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

D.6.2.3. Koç Sediri Tabiat Anıtı:

Elmalı ilçesinde yer alan 0,25 hektarlık saha, 21.02.1995 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

D.6.2.4. Aslan Ardıcı Tabiat Anıtı:

Elmalı ilçesinde yer alan 0,25 hektarlık saha, 21.04.1995 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

D.6.2.5. Karamık Köyü Sediri Tabiat Anıtı:

Elmalı ilçesinde yer alan 0,25 hektarlık saha, 21.04.1995 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

D.6.2.6. Koca Sedir Ağacı Tabiat Anıtı:

Elmalı ilçesinde yer alan 0,1 hektarlık saha, 13.09.2002 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

D.6.2.7. Dibek Sedir Ağacı Tabiat Anıtı:

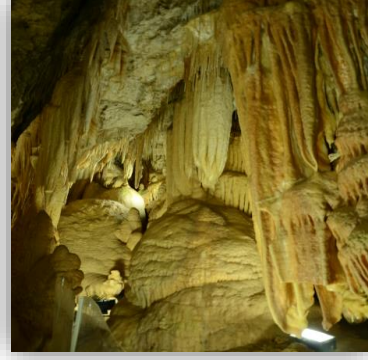
Kumluca ilçesinde yer alan 0,1 hektarlık saha, 13.09.2002 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

D.6.2.8. Gedelme Çınarı Tabiat Anıtı:

Kemer ilçesinde yer alan 0,1 hektarlık saha, 06.05.2003 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir.

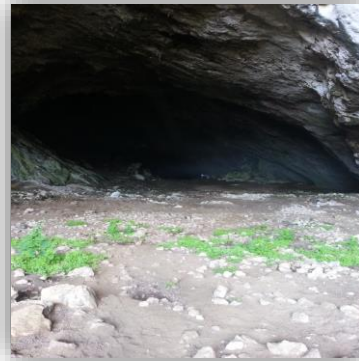
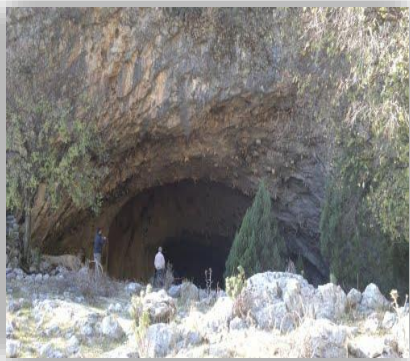
D.6.2.9. Zeytintaşı Mağarası Tabiat Anıtı:

Serik ilçesinde yer alan 45,89 hektarlık saha, 27.06.2013 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir. Alanın kaynak değeri; Zeytintaşı Mağarası içerisindeki sarkıt ve dikitlerin olduğu jeolojik oluşumlardır. Kapı girişi ücret tahsilatı, yöresel ürünler ile hediyelik eşya birimi ve büfe/kır kahvesi birimi işletmeciliği protokol ile Serik Belediye Başkanlığı'na 5 yıllığına verilmiştir. Zeytintaşı Mağarası Tabiat Anıtı sahasını 2018 yılında 9.376 kişi ziyaret etmiştir.

D.6.2.10. Kocain Mağarası Tabiat Anıtı:

Döşemealtı ilçesinde yer alan 60,81 hektarlık saha, 16.08.2013 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir. Alanın kaynak değeri; Kocain Mağarası'nın giriş ağzının ve iç hacminin büyüklüğü bakımından envanteri yapılmış mağaraların en büyüğü olup, dikit ve sütunların çap ve boyları açısından da ülkemizde bilinen en önemli mağaradır.

D.6.3. Tabiatı Koruma Alanları

İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan 3 adet Tabiatı Koruma Alanı mevcuttur.

Çizelge D.69 – Antalya ilinde bulunan Tabiat Koruma Alanları
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (Ha)
Tabiatı Koruma Alanı	Alacadağ Tabiatı Koruma Alanı	01.10.1990	423
Tabiatı Koruma Alanı	Çığlıkara Tabiatı Koruma Alanı	05.07.1991	15.564,2
Tabiatı Koruma Alanı	Dibek Tabiatı Koruma Alanı	31.12.1993	560,1

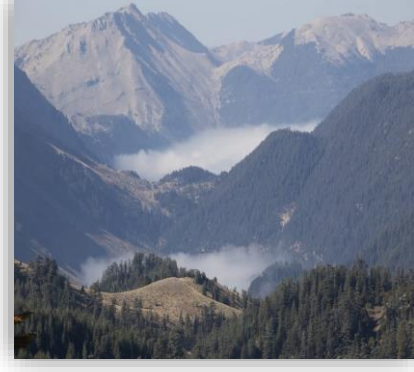
D.6.3.1. Alacadağ Tabiatı Koruma Alanı

Finike ilçesinde yer alan 423 hektarlık saha 01.10.1990 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir. Alanın ana kaynak değerleri; nadir orman ağacı türlerinin yer aldığı yirmiden fazla ağaç türüne sahip oluşu, bozulmamış tabii dokusu ve anıt ağaçların mevcudiyeti ile nadir bulunan ekosistemlerdendir.

D.6.3.2. Çığlıkara Tabiatı Koruma Alanı

Elmalı ilçesinde yer alan 15.889 hektarlık saha 05.07.1991 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir. Alanda 02.12.2014 tarihinde sınır değişikliği yapılarak 15.564,2 hektar olarak revizyon yapılmıştır. Alanın ana kaynak değerleri; önemli bir orman ağacı olan Sedir'in optimum yayılış alanıdır. Alanda aralarında endemik türlerin de bulunduğu 400'e yakın bitki türü vardır.

D.6.3.3. Dibek Tabiatı Koruma Alanı

Kumluca ilçesinde yer alan 560,1 hektarlık saha 31.12.1993 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir. Alanın ana kaynak değerleri; anıt ağaç özelliğine sahip sedir meşçeresi ihtiva eden tabii özellikleri bozulmamış bir orman ekosistemidir.

D.6.4. Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları

İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan 8 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası mevcuttur.

Çizelge D.70 – Antalya ilinde bulunan Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları
(Tarım ve Orman Bakanlığı VI. Bölge Müdürlüğü, 2019)

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (Ha)
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Üzümdere YHGS	16.10.2005	18.462,2
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Dimçayı YHGS	16.10.2005	48.133
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Cevizli Gidengelmez Dağı YHGS	16.10.2005	16.134
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Gündoğmuş YHGS	16.10.2005	8.404,4
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Kıbrıs Çayı YHGS	16.10.2005	3.554,9
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Sarıkaya YHGS	16.10.2005	40.397,7
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Sivridağ YHGS	16.10.2005	8.126,8
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	Düzlerçamı YHGS	16.10.2005	28.972

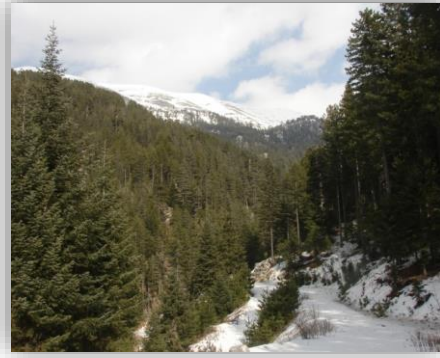
D.6.4.1. Üzümdere Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Akseki ve İbradı ilçelerinde yer alan 18.462,2 hektarlık saha 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 09.02.2011 tarihinde onaylanmıştır. Bölgeleme Kararları revizyonu 01.06.2011 tarihinde yapılmıştır.

D.6.4.2. Dimçayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Alanya ilçesinde yer alan 48.133 hektarlık saha 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 07.08.2008 tarihinde onaylanmıştır. Bölgeleme Kararları revizyonu 01.06.2011 tarihinde yapılmıştır.

D.6.4.3. Cevizli Gidengelvez Dağı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Alanya ilçesinde yer alan 16.134 hektarlık saha 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 28.10.2015 tarihinde onaylanmıştır.

D.6.4.4. Gündoğmuş Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Gündoğmuş ilçesinde yer alan 8.404,4 hektarlık saha 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 28.10.2015 tarihinde onaylanmıştır.

D.6.4.5. Kıbrıs Çayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Kaş ilçesinde yer alan 3.554,9 hektarlık saha 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 11.02.2013 tarihinde onaylanmıştır.

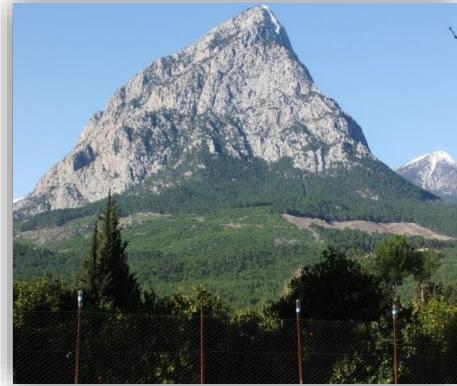
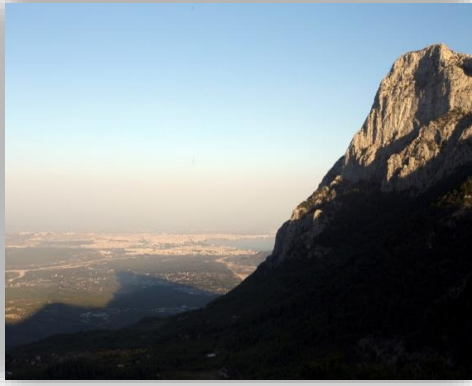
D.6.4.6. Sarıkaya Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Finike ilçesinde yer alan 40.397,7 hektarlık saha, 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 11.06.2012 tarihinde onaylanmıştır.

D.6.4.7. Sivridağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Merkez-Konyaaltı ilçesinde yer alan 8.126,8 hektarlık saha, 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 14.07.2009 tarihinde onaylanmıştır.

D.6.4.8. Düzlerçamı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Döşemealtı ilçesinde yer alan 28.972 hektarlık saha, 16.10.2005 tarihinde Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiş olup, hedef türü alageyik (Dama dama) ve yaban keçisidir. Yönetim ve Gelişme Planı; 02.06.2011 tarihinde onaylanmıştır.

Düzlerçamı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası içerisinde 521 hektar büyüklüğünde Eşen Adası Alageyik Üretim Merkezi yer almaktadır. Alanda ülkemize özgü ve son yıllarda nesli tükenme tehlikesi altında ve alanın hedef türü olan 120 adet alageyik (*Dama dama*) bulunmaktadır. 2018 yılında 13 adet alageyik yavrulanmıştır.

D.6.5. Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanları

İlimiz sınırları içerisinde Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'nın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'nde belirlenen 9 adet Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı mevcuttur.

D.6.5.1. Patara Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 14 km uzunluğu olan Patara kumsalında 35-127 adet Caretta caretta ve 2 adet chelonia mydas yavru çıkış noktaları bulunmaktadır.

D.6.5.2. Kale Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 8,5 km uzunluğu olan Kale kumsalında 39-109 adet Caretta caretta yavru çıkış noktası bulunmaktadır.

D.6.5.3. Kumluca Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 14 km uzunluğu olan Kumluca kumsalında 75-305 adet Caretta caretta ve 0-7 adet chelonia mydas yavru çıkış noktaları bulunmaktadır.

D.6.5.4. Çıralı Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 3,2 km uzunluğu olan Çıralı kumsalında 23-105 adet *Caretta caretta* yavru çıkış noktası bulunmaktadır.

D.6.5.5. Tekirova Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 3,7 km uzunluğu olan Tekirova kumsalında 4-23 adet *Caretta caretta* yavru çıkış noktası bulunmaktadır.

D.6.5.6. Belek Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 29,3 km uzunluğu olan Belek kumsalında 68-1053 adet *Caretta caretta* ve 2-8 adet *Chelonia mydas* yavru çıkış noktaları bulunmaktadır.

D.6.5.7. Kızılot Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 16,1 km uzunluğu olan Kızılot kumsalında 50-270 adet *Caretta caretta* ve 0-3 adet *Chelonia mydas* yavru çıkış noktaları bulunmaktadır.

D.6.5.8. Demirtaş Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 7,8 km uzunluğu olan Demirtaş kumsalında 41-137 adet *Caretta caretta* yavru çıkış noktası bulunmaktadır.

D.6.5.9. Gazipaşa Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı:

Bakanlığımızın "Deniz Kaplumbağalarının Korunması" konulu 2009/10 sayılı Genelgesi'ne göre; 6,8 km uzunluğu olan Gazipaşa kumsalında 14-53 adet *Caretta caretta* yavru çıkış noktası bulunmaktadır.

D.6.6. Avlaklar

İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan 40 adet Devlet Avlağı, 4 adet Genel Avlak ve 2 adet Örnek Avlak sahası mevcuttur.

D.6.6.1. Devlet Avlakları

1. **Akbaş Devlet Avlağı:** Serik ilçe sınırları içerisinde. Alanı 31.201 hektardır.
2. **Akseki Cevizli Yarpuz Devlet Avlağı:** Akseki ilçe sınırları içerisinde. Alanı 21.057 hektardır.
3. **Akseki Devlet Avlağı:** Akseki ilçe sınırları içerisinde. Alanı 52.084 hektardır.
4. **Akseki Geriş Devlet Avlağı:** Akseki ilçe sınırları içerisinde. Alanı 29.688 hektardır.
5. **Alanya Alara Devlet Avlağı:** Alanya ilçe sınırları içerisinde. Alanı 12.630 hektardır.
6. **Alanya Güzelbağ Devlet Avlağı:** Alanya ilçe sınırları içerisinde. Alanı 21.583 hektardır.
7. **Alanya Kargı Devlet Avlağı:** Alanya ilçe sınırları içerisinde. Alanı 23.893 hektardır.
8. **Alanya Mahmutlar-Demirtaş Devlet Avlağı:** Alanya ilçe sınırları içerisinde. Alanı 29.386 hektardır.
9. **Alanya Merkez Devlet Avlağı:** Alanya İlçe sınırları içerisinde. Alanı 11.246 hektardır.
10. **Elmalı Devlet Avlağı:** Elmalı ilçe sınırları içerisinde. Alanı 91.949 hektardır.
11. **Elmalı Gölova Devlet Avlağı:** Elmalı ilçe sınırları içerisinde. Alanı 58.817 hektardır.
12. **Finike Devlet Avlağı:** Finike ilçe sınırları içerisinde. Alanı 51.100 hektardır.
13. **Gazipaşa Doğanca Devlet Avlağı:** Gazipaşa ilçe sınırları içerisinde. Alanı 12.187 hektardır.
14. **Gazipaşa Karatepe Devlet Avlağı:** Gazipaşa ilçe sınırları içerisinde. Alanı 24.172 hektardır.
15. **Gazipaşa Merkez Devlet Avlağı:** Gazipaşa ilçe sınırları içerisinde. Alanı 23.533 hektardır.
16. **Gündoğmuş Eskibağ Devlet Avlağı:** Gündoğmuş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 23.194 hektardır.
17. **Gündoğmuş Merkez Devlet Avlağı:** Gündoğmuş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 26.179 hektardır.
18. **Kaş Asas Dağları Devlet Avlağı:** Kaş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 14.431 hektardır.
19. **Kaş Gömbe Devlet Avlağı:** Kaş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 16.560 hektardır.
20. **Kaş Kalkan Devlet Avlağı:** Kaş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 44.494 hektardır.
21. **Kaş Kasaba Devlet Avlağı:** Kaş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 51.229 hektardır.
22. **Kaş Lengüme Devlet Avlağı:** Kaş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 28.767 hektardır.
23. **Kepez Devlet Avlağı:** Kepez ilçe sınırları içerisinde. Alanı 34.940 hektardır.
24. **Bademağacı Devlet Avlağı:** Döşemealtı ilçe sınırları içerisinde. Alanı 10.997 hektardır.
25. **Korkuteli Bahçeyaka Devlet Avlağı:** Korkuteli ilçe sınırları içerisinde. Alanı 49.770 hektardır.
26. **Korkuteli Devlet Avlağı:** Korkuteli ilçe sınırları içerisinde. Alanı 84.927 hektardır.

2018 YILI ANTALYA İL ÇEVRE DURUM RAPORU

27. **Korkuteli Yeşilyayla Devlet Avlağı:** Gündoğmuş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 88.435 hektardır.
28. **Kumluca Adrasan Devlet Avlağı:** Kumluca ilçe sınırları içerisinde. Alanı 39.974 hektardır.
29. **Kumluca Alakır Devlet Avlağı:** Kumluca ilçe sınırları içerisinde. Alanı 52.676 hektardır.
30. **Manavgat Taşağıl Sağırın Devlet Avlağı:** Manavgat ilçe sınırları içerisinde. Alanı 66.079 hektardır.
31. **Manavgat Yalçıdibi Devlet Avlağı:** Manavgat ilçe sınırları içerisinde. Alanı 42.490 hektardır.
32. **Manavgat Yaylaalan Devlet Avlağı:** Manavgat ilçe sınırları içerisinde. Alanı 46.076 hektardır.
33. **Manavgat İkipınar Burhanyayla Devlet Avlağı:** Kaş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 41.472 hektardır.
34. **Serik Devlet Avlağı:** Serik ilçe sınırları içerisinde. Alanı 41.398 hektardır.
35. **Serik Gebiz Devlet Avlağı:** Serik ilçe sınırları içerisinde. Alanı 47.794 hektardır.
36. **İbradı Devlet Avlağı:** İbradı ilçe sınırları içerisinde. Alanı 79.848 hektardır.
37. **Kemer Devlet Avlağı:** Kemer ilçe sınırları içerisinde. Alanı 15.750 hektardır.
38. **Demre Devlet Avlağı:** Demre ilçe sınırları içerisinde. Alanı 30.173 hektardır.
39. **Döşemealtı Devlet Avlağı:** Döşemealtı ilçe sınırları içerisinde. Alanı 38.842 hektardır.
40. **Doyran Devlet Avlağı:** Konyaaltı ilçe sınırları içerisinde. Alanı 35.080 hektardır.

D.6.6.2. Genel Avlaklar

1. **Alanya Söğüt Genel Avlağı:** Alanya ilçe sınırları içerisinde. Alanı 31.444 hektardır.
2. **Gündoğmuş Oğuz Genel Avlağı:** Gündoğmuş ilçe sınırları içerisinde. Alanı 61.043 hektardır.
3. **Sivastı Çıgılık Genel Avlağı:** Alanya ilçe sınırları içerisinde. Alanı 50.212 hektardır.
4. **Aksu Genel Avlağı:** Aksu ilçe sınırları içerisinde. Alanı 49.473 hektardır.

D.6.6.3. Örnek Avlaklar

1. **Elmalı Kutuboğazı Örnek Avlağı:** Elmalı ilçe sınırları içerisinde. Alanı 7.448 hektardır.
2. **Korkuteli Naldöken Örnek Avlağı:** Korkuteli ilçe sınırları içerisinde. Alanı 9.423 hektardır.

D.6.7. Özel Çevre Koruma Bölgeleri

Antalya İli sınırları içerisinde 4 adet Özel Çevre Koruma Bölgesi bulunmakta olup bunlar

1-Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi: 21.10.1990 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanması ile ilan edilmiş, 111,79 km²'lik alan ve 23 km'lik sahil şeridinde sahip olup, Antalya ili, Serik ve Manavgat İlçeleri sınırları içerisinde.

2-Patara Özel Çevre Koruma Bölgesi: 02.03.1990 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanması ile ilan edilmiş, 197,10 km²'lik alan ve 18 km'lik sahil şeridinde sahip olup, Antalya İli Kaş İlçesi sınırları içerisindedir.

3-Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi: 8.11.2006 tarih ve 2006/11266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları genişletilmiş ve ismi "Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi" olarak değiştirilmiştir. Kaş-Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi, Akdeniz Bölgesinde Antalya İli, Demre ve Kaş İlçeleri sınırları içinde Yaklaşık 260 km²'lik bir alanı kapsayan bölgenin kıyısında yer alan Üçağız-Kale yerleşimi yanında, iç kesimlerde Çevreli ve Kapaklı köyleri, Bayındır, Belenli, Boğazcık, Kılıçlı köylerinin sahil kesimleri bulunmaktadır. Ayrıca Kaş ilçesi idari sınırları içinde bulunan İnce burun'dan başlayarak Sulu Ada (Heybeli Ada), Kovan Ada, Kovanlı Ada, Besmi Adası, Başak ve Sariat Adalarını içine alarak Uluburun'dan Kekova Özel Çevre Koruma Bölgesi'ne bağlanmıştır.

4-Finike Denizaltı Dağları Özel Çevre Koruma Bölgesi 16 Ağustos 2013 tarihli ve 28737 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Resmi Gazete'de yayımlanarak ilan edilen ülkemizin deniz alanında ilk koruma alanı olma özelliğini taşımakta olup Ülkemizin Ege ve Akdeniz kıyıları ile Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde yer alan toplam 15 adet Özel Çevre Koruma bölgesine eklenen ve 1.124.173 ha'lık deniz koruma alanını ihtiva eden Finike Denizaltı Dağları Özel Çevre Koruma Bölgesi; derin deniz biyolojik çeşitliliği, ender bulunan banklar, denizaltı dağları gibi özel ekosistemler, nesli azalan türler ve nadir ekosistemler açısından önem arz etmektedir.

Ayrıca ilimiz sınırları içerisinde 50 adet Doğal Sit Alanı, 123 adet anıt ağaç ve 35 adet ağaç topluğu bulunmaktadır.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Antalya ili sınırları içerisinde 5 adet Milli Park, 4 adet Tabiat Parkı, 3 adet Tabiat Koruma Alanı, 10 adet Tabiat Anıtı, 8 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, 1 adet Ulusal Önem Haiz Sulak Alan, 40 adet Devlet Avlağı, 4 adet Genel Avlak, 2 adet Örnek Avlak Sahası, 9 adet Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı bulunmaktadır.

Antalya ilinin korunan alanlar toplamı **275.954,9 hektar** olup, il alanına oranı **%13,3**'dir.

Kaynaklar

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/milli-parklar>

<http://www.turkiyesulakalanlari.com/>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/ta>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tabiat-parklari>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp3>

<http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar/tp4>

<http://www.milliparklar.gov.tr/resmiistatistikler>

E. ARAZİ KULLANIMI

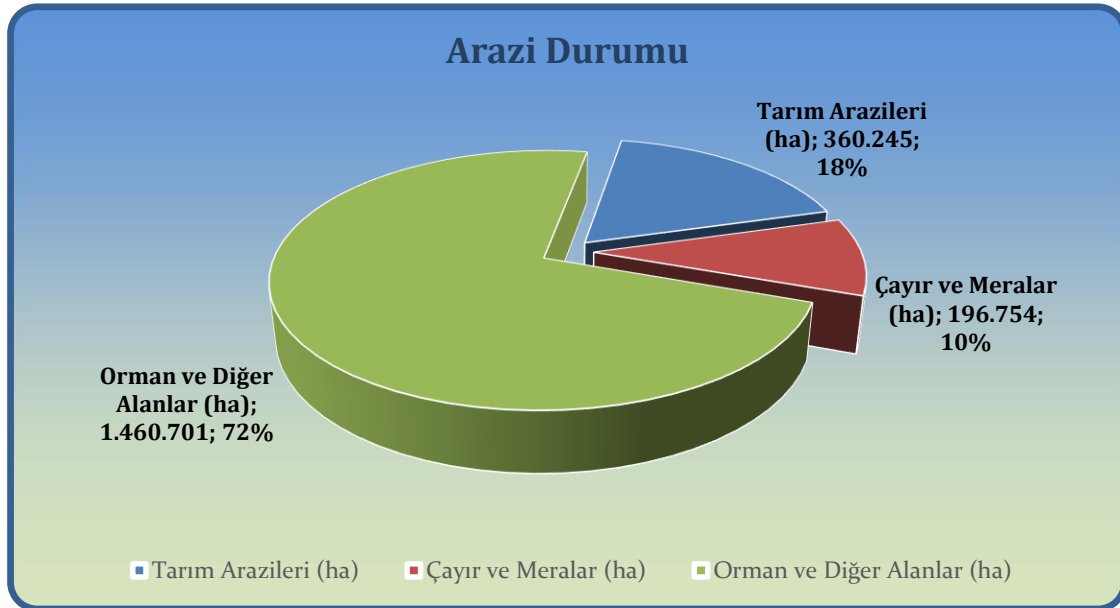
E.1. Arazi Kullanım Verileri

Antalya ili oldukça dağlık bir coğrafyada yer alması nedeniyle toplam arazinin ancak %20,8’inde tarım yapılabilir. Bu engebeli topografya içinde etkin ve sürdürülebilir tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi, verimliliğin artırılması, mevcut tarım arazilerinin Arazi Kullanma Yetenek Sınıfları’na (AKKS) göre değerlendirilmesi ile mümkün olabilecektir.

Topraklarımız tarımsal üretimin temel aracı olduğundan kullanım yeteneklerine göre işlenmesi ve bu toprakların özürlerine uygun bitkisel üretim yapılması bizim için olduğu kadar gelecek kuşaklarımız için de önemlidir.

Gerek etütlerde, gerekse alınan numunelerin laboratuvarında analizleri sonucu tespit edilen toprak özelliklerinin çeşitli yönlerden değerlendirilip, derecelendirilmeleri yapılmaktadır. Çok değişik topraklar ve çeşitli kullanım amaçları olduğundan sınıflamalarda değişik amaçlarla yapılmaktadır. Bu sınıflamalardan biri olan Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıflaması, daha çok tarımsal amaçla yapılan bir sınıflamadır. Bu sınıflamaya göre 8 adet sınıf mevcut olup, bunlar aşağıda açıklanmıştır. İlk 4 sınıf arazi, iyi bir toprak idaresi altında, yöreye adapte olmuş tarla bitkileri ile orman-mera ve çayır bitkilerini iyi bir şekilde yetiştirmeye müsaittir. VI. ve VII. Sınıflarda toprak ve su koruma önlemleri alınması koşuluyla bazı özel bitkilerde yetiştirilebilir. VIII. Sınıf arazi çok etkin ve pahalı ıslah çalışmaları ile üretime alınabilirse de mevcut piyasa koşullarında elde edilecek ürün yatırım harcamalarını karşılayamaz.

Antalya’nın 360.245 hektar olan tarım arazisinin 254.300 hektarı sulanan tarım arazisidir. Bu alanının 51.099 hektarında açık ve örtüaltı sebze, 550 hektarında süs bitkileri, 75.850 hektarında meyvecilik, 180.588 hektarında ise tarla bitkileri tarımı yapılmaktadır.

Grafik E.25– Antalya ilinde 2018 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması

(www.antalya.gov.tr/tarim-ve-hayvancilik, 2019)

Çizelge D.71 – Antalya ilinde 2017 Yılı Arazi Kullanım Durumu

(www.antalya.gov.tr/tarim-ve-hayvancilik, 2019)

Kullanılan Tarım Arazisi		Çayır-Mera Arazisi		Orman ve Diğer Alanlar		TOPLAM	
Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%
360.245	17,90	197.755	9.80	1.460.000	72,30	2.018.000	100

Çizelge D.72 – 2017 yılı için Antalya ilinde arazi sınıflandırması

(Tarım ve Orman Bakanlığı, Corine, 2019)

Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ							
	1990		2000		2006		2012	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	15.585,84	0,76	29.142,49	1,42	30.984,26	1,54	34.237,19	1,70
2) Tarımsal Alanlar	522.531,11	25,54	512.884,91	25,07	513.580,35	25,48	511.410,65	25,37
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	1.501.988,06	73,41	1.497.248,69	73,17	1.463.581,38	72,63	1.461.617,92	72,53
4) Sulak Alanlar	2.015,41	0,10	1.995,23	0,10	1.490,25	0,07	1.546,09	0,08
5) Su Yapıları	4.008,81	0,20	4.858,06	0,24	5.575,19	0,28	6.393,55	0,32
TOPLAM	2.046.129,23	100,00	2.046.129,38	100,00	2.015.211,43	100,00	2.015.205,4	100,00

Bu gösterge CORINE Arazi Örtüsü kategorisine göre göreceli arazi örtüsü dağılımını gösterir.

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

İlimize ilişkin Çevre Düzeni Planı 1/100.000 ölçekte ve üç ili (Antalya-Burdur-Isparta) kapsayacak şekilde Bakanlığımız tarafından onaylanmış olup sadece İlimizi kapsayan bir Çevre Düzeni Planı bulunmamaktadır.

Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7.maddesi uyarınca 15.04.2014 tarihinde, bu planın askı sürecindeki itirazların değerlendirilmesi sonrasında 23.03.2015 tarihinde, 23.03.2015 tarihinde onaylanmış planın askı sürecinde iletilen itirazlar değerlendirilerek 27.08.2015 tarihinde, plan değişikliği (Plan Paftası M24, Lejant Paftası, Plan Değişikliği Açıklama Raporu) 01.07.2016 tarihinde, plan değişikliği (L24 Plan Paftası, Plan Değişikliği Açıklama Raporu) 23.10.2017 tarihinde Bakanlık Makamınca onaylanmıştır.

14.06.2014 tarihli ve 29030 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinde, Çevre Düzeni Planı " Varsa mekânsal strateji planlarının hedef ve strateji kararlarına uygun olarak orman, akarsu, göl ve tarım arazileri gibi temel coğrafi verilerin gösterildiği, kentsel ve kırsal yerleşim, gelişme alanları, sanayi, tarım, turizm, ulaşım, enerji gibi sektörlerle ilişkin genel arazi kullanım kararlarını belirleyen, yerleşme ve sektörler arasında ilişkiler ile koruma-kullanma dengesini sağlayan 1/50.000 veya 1/100.000 ölçekteki haritalar üzerinde ölçeğine uygun gösterim kullanılarak bölge, havza veya il

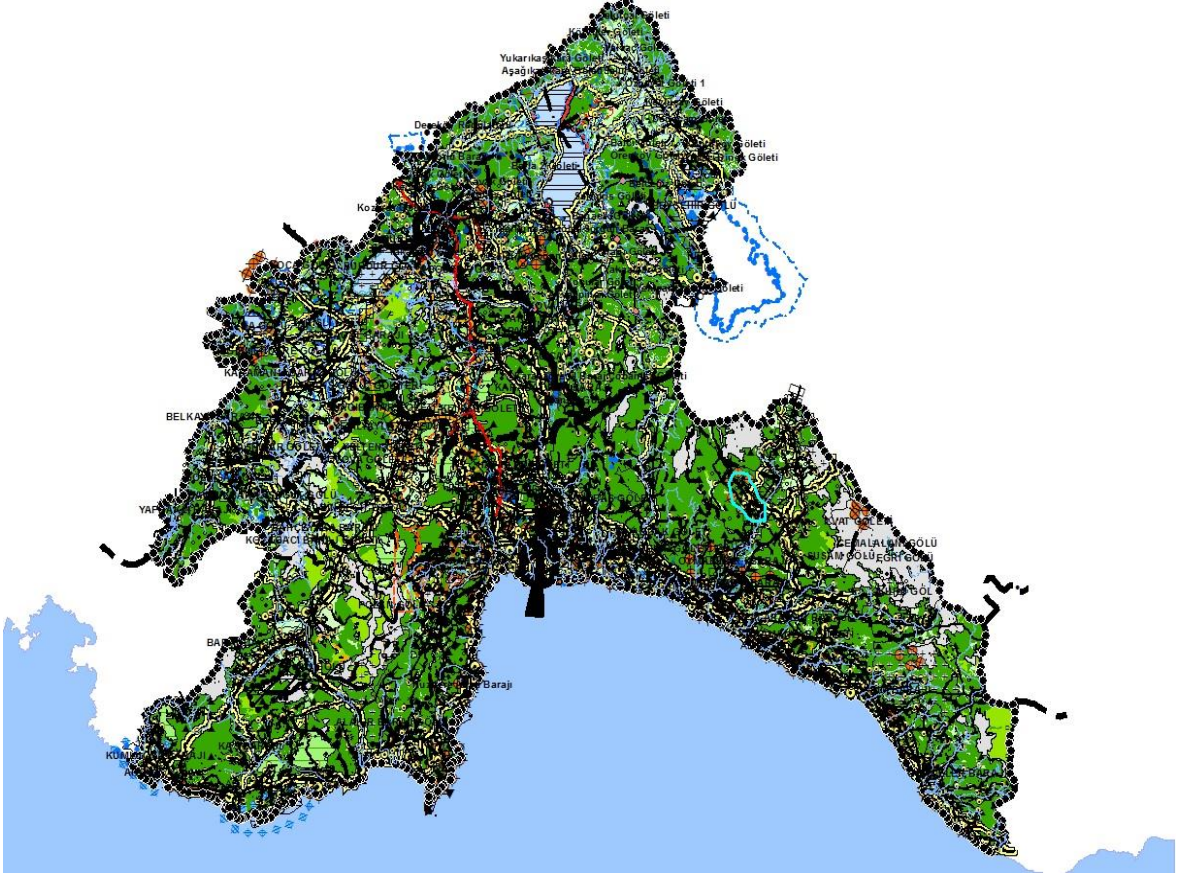
düzeyinde hazırlanabilen, plan notları ve raporuyla bir bütün olarak yapılan plan" olarak tanımlanmıştır.

Bu tanıma göre Çevre Düzeni Planı ile Antalya Burdur Isparta planlama bölgesinin ekonomik, sosyal ve fiziksel gelişmesi öngörülürken doğal, tarihi ve kültürel değerler ile bölgenin ekolojik yapısının korunması esas alınmaktadır. Bunun yapılabilmesi için bölgenin sosyal, demografik, fiziksel ve ekonomik olarak düzenli ve dengeli gelişmesi sağlanması, kamu yatırımları bölgenin ekonomik ve sosyal yapısına göre dengeli bir şekilde dağıtılması sağlanmıştır.

Çevre düzeni plan çalışması yapılırken bölgenin doğal kaynakları dengeli kullanılmış, bölgenin günümüze kadar olan gelişmesi göz önünde bulundurulmuş, arazi kullanım kararları dikkate alınmış, bölgenin kentsel ve kırsal kimliği korunmuş, ülke ve bölgenin kalkınma politikası, gelişim eğilimleri ile sektörel hedefleri göz önünde bulundurulmuştur. Sonuç olarak; çevre düzeni planı, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amacıyla doğal, tarihi ve kültürel kaynakların rasyonel kullanımı, bölgenin ekolojik dengesinin korunması, konut, tarım, sanayi, turizm gibi arazi kullanım kararlarının düzenli ve dengeli gelişiminin sağlanması, bölgenin sosyokültürel kimliğinin korunması ve geliştirilmesi, bölgede bulunan çevre sorunlarının belirlenmesi ve çözüm kararlarının verilmesini amaçlamaktadır.

Söz konusu Çevre Düzeni Planınının 5.3. maddesine yapılan "Planlama bölgesindeki Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde, bu planın onayından sonraki iş ve işlemler, 644 sayılı kanun hükmünde kararname ve büyükşehir belediyesi kanunu uyarınca Büyükşehir Belediyesince yürütülür." plan hükmü bulunmaktadır. Bu plan hükmü doğrultusunda ilimizdeki Çevre Düzeni Planı değişiklik çalışmaları Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Harita E.13 – Antalya ilinin Çevre Düzeni Planı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Arazi kullanımı ile ilgili değerlendirmeler; yetkileri dâhilinde ilgili kamu kurumları ve Antalya Büyükşehir Belediye başkanlığınca yürütülmektedir.

Kaynaklar

Tarım ve Orman Bakanlığı
Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

2872 sayılı Çevre Kanunu'na istinaden 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirilmesi Yönetmeliği ile çevreyi doğrudan ya da dolaylı olarak, olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilecek proje konusu faaliyetlerin bütün çevresel etkilerinin bilimsel yöntemler ve tekniklerle irdelenmesi, bu irdemelere göre olumsuz etkilerini önlemek ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirmek için alternatif çözümlerin belirlenmesine ilişkin teknik, idari husular ve uyulması gereken genel kurallar belirlenmiştir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamına giren tesisler adına Yeterlik Tebliği kapsamında belge alan firmalar tarafından yapılan başvurular elektronik ortamda yapılarak (e-ÇED) değerlendirilmektedir. e-ÇED uygulaması ile bugüne kadar basılı evrak üzerinden yapılan başvurular yerine bilgi teknolojileri imkânları kullanarak elektronik başvuruya imkân sağlanmaktadır. Bu amaçla geliştirilen web tabanlı yazılım sayesinde başvuruların yapılması, bu başvuruların yetkili mercilere iletilmesi, değerlendirilmesi ve onaylanma süreci online olarak gerçekleşmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Ek-I listesi kapsamında yer alan projeler ile ilgili ÇED Olumlu veya ÇED Olumsuz kararı Bakanlığımız tarafından, Ek-II listesi kapsamında yer alan projeler ile ilgili ÇED Gerekli Değildir veya ÇED Gereklidir Kararı Valiliğimizce (Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) verilmektedir.

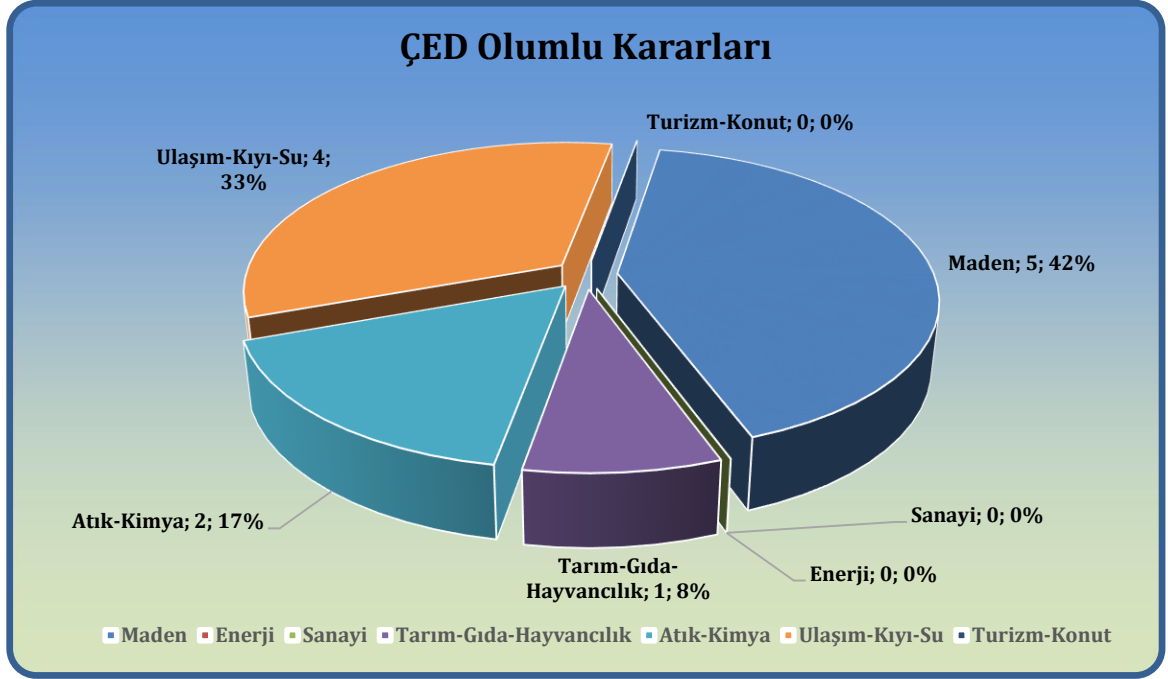
ÇED Yönetmeliği Ek-I listesi kapsamında yer alan ve Bakanlığımız nezdinde ÇED süreçleri yürütülen projeler ile ilgili Halkın Katılımı Toplantılarının sekretarya hizmetleri Valiliğimizce (İl Müdürlüğümüzce) gerçekleştirilmekte, söz konusu projeler ile ilgili ÇED süreci kapsamında Bakanlığımızda gerçekleştirilen İnceleme ve Değerlendirme toplantılarına katılım sağlanmaktadır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında Antalya ilinde yer alan faaliyetler ile ilgili olarak Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz tarafından verilen ÇED Olumlu, ÇED Gereklidir ya da Gerekli Değildir Kararları ile ilgili veriler aşağıda verilmiştir.

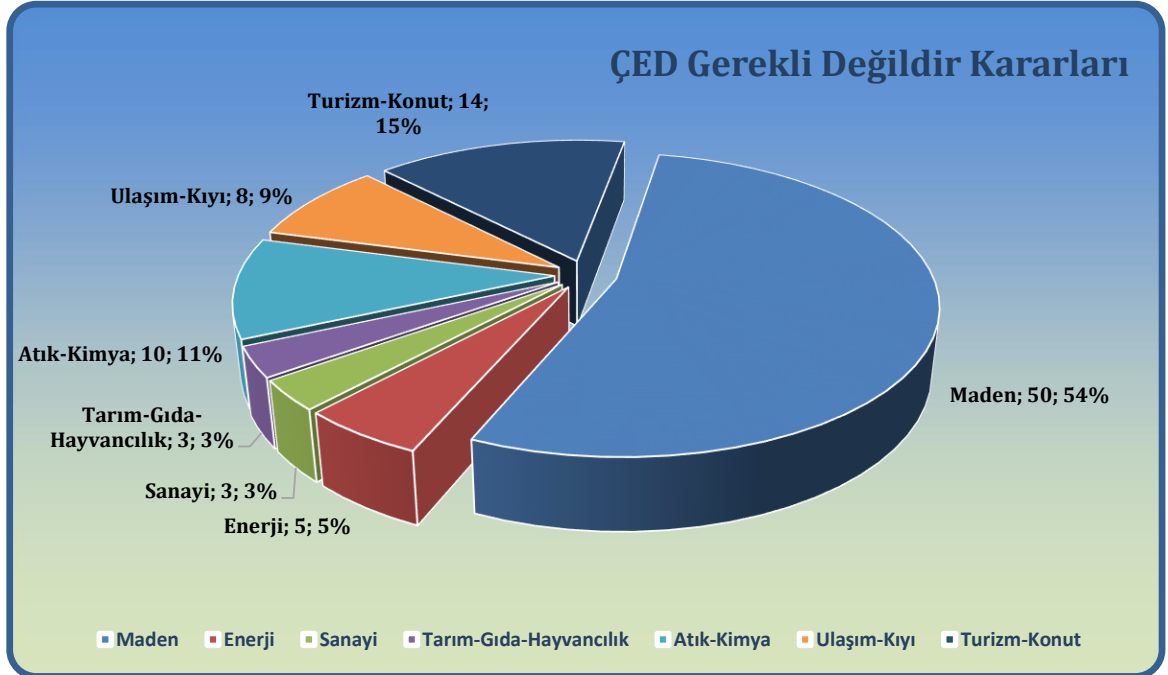
Çizelge D.73 – Antalya ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı

(www.eced.csb.gov.tr, 2019)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda- Hayvancılık	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı-Su	Turizm- Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	50	5	3	3	10	8	14	93
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	1	-	-	1
ÇED Olumlu Kararı	5	-	-	1	2	4	-	12

Grafik F.26 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı
(www.eced.csb.gov.tr, 2019)

Grafik F.27 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı
(www.eced.csb.gov.tr, 2019)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

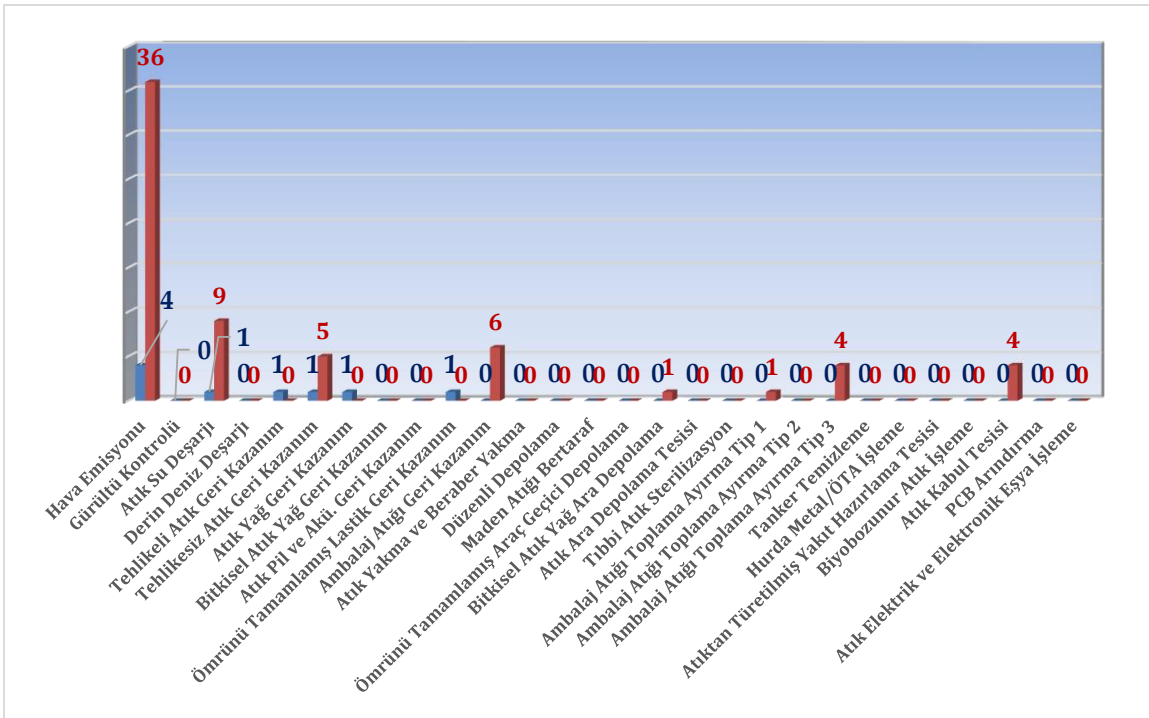
Çevre İzin ve Lisans başvuruları sanayi tesisleri adına çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya çevre danışmanlık firması olarak yeterli almış kuruluşlar tarafından yapılmaktadır. Başvurular elektronik ortamda yapılarak, çevreyi kirletici etkisi yüksek olan tesisler için Bakanlık, çevreyi kirletici etkisi olan tesisler için ise Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından değerlendirme yapılmaktadır. Çevre İzni - Çevre İzin ve Lisansları kısaca e-Çevre İzinleri uygulaması ile bugüne kadar basılı evrak üzerinden yapılan başvurular yerine bilgi teknolojileri imkânları kullanarak elektronik başvuruya imkân sağlanmaktadır. Bu amaçla geliştirilen web tabanlı yazılım sayesinde başvuruların yapılması, bu başvuruların yetkili mercilere iletilmesi, değerlendirilmesi ve onaylanma süreci online olarak gerçekleşmektedir.

2018 yılında Antalya İlinde Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında yapılan Geçici Faaliyet Belgesi Başvurularının incelenmesi sonucu 37 işletmeye Geçici Faaliyet Belgesi 65 işletmeye Çevre İzni/Çevre İzin ve Lisansı Belgesi düzenlenmiştir.

Çizelge D.74 – Antalya ilinde 2018 yılında Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzin ve Lisansı Belgesi sayıları

(<http://eizin.cevre.gov.tr/>, 2019)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	2	35	37
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	6	59	65
TOPLAM	8	94	102

Grafik F.28 – Antalya ilinde 2018 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı

(<http://eizin.cevre.gov.tr/>, 2019)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Antalya İlinde 2018 yılında 93 adet “ÇED Gerekli Değildir”, 1 adet “ÇED Gereklidir” ve 12 adet “ÇED Olumlu” Kararı verilmiştir. Ayrıca 2018 yılı içerisinde 37 adet GFB, 65 adet Çevre İzin ve Lisansı verilmiştir. e-çed ve e-çevre izinleri portalı üzerinden başvuru ve değerlendirmeler başarılı bir şekilde devam etmektedir.

Kaynaklar

Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
e-ÇED Yazılımı
e-İzin Yazılımı

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

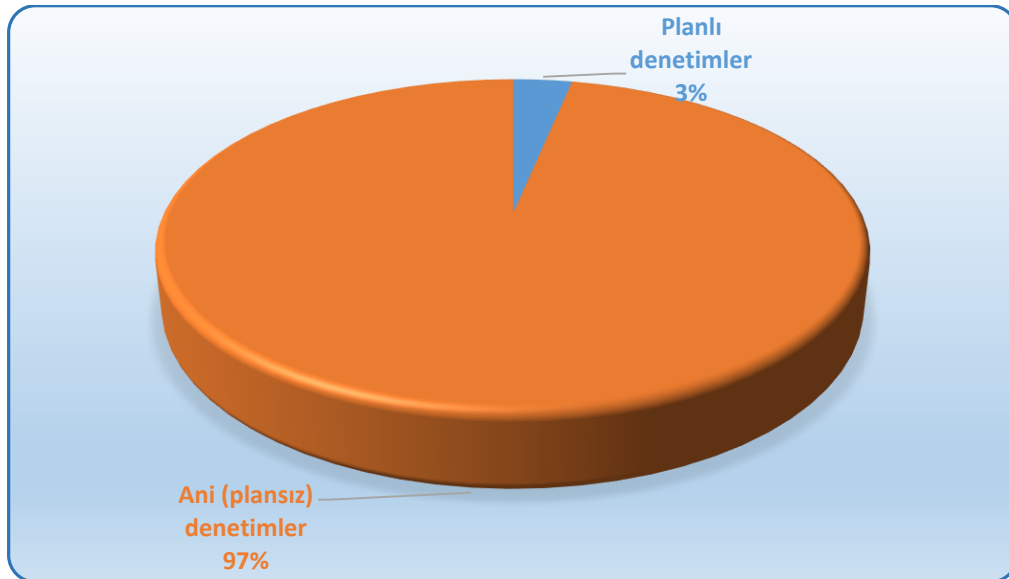
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge D.75 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim, 2019)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	52
Plansız (ani+şikayet) denetimler	1.558
Genel toplam	1.610

Grafik G.29 – Antalya ilinde ÇŞİM tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim, 2019)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

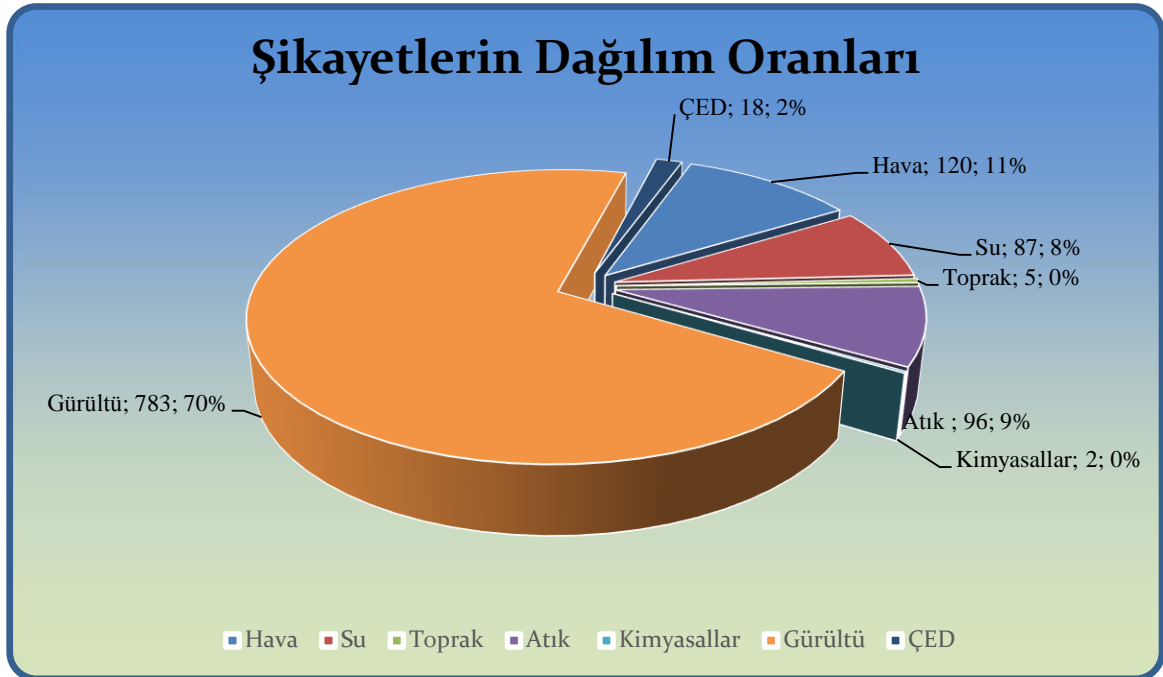
Çevre mevzuatında yer alan tüm yönetmelikler bazında çevre gerçekleştirilen denetimleri planlı ve ani denetimler olarak iki şekilde gerçekleştirilmektedir.

Ani denetimle; yazılı dilekçe, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER), Başbakanlık İletişim Merkezi (Bimer) veya Alo181 aracılığı ile gelen şikâyetlere istinaden yapılan denetimler sonrasında gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalımsızın yapılan denetimlerdir. Müdürlüğümüzce 2018 yılında 1,211 şikâyetin 797 adedi yerinde yapılan denetimlerle cevaplandırılmıştır.

Çizelge D.76 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	120	87	5	96	2	783	18	1211
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	98	74	4	75	1	533	14	797
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	82	85	80	78	50	68	78	66

Grafik G.30 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

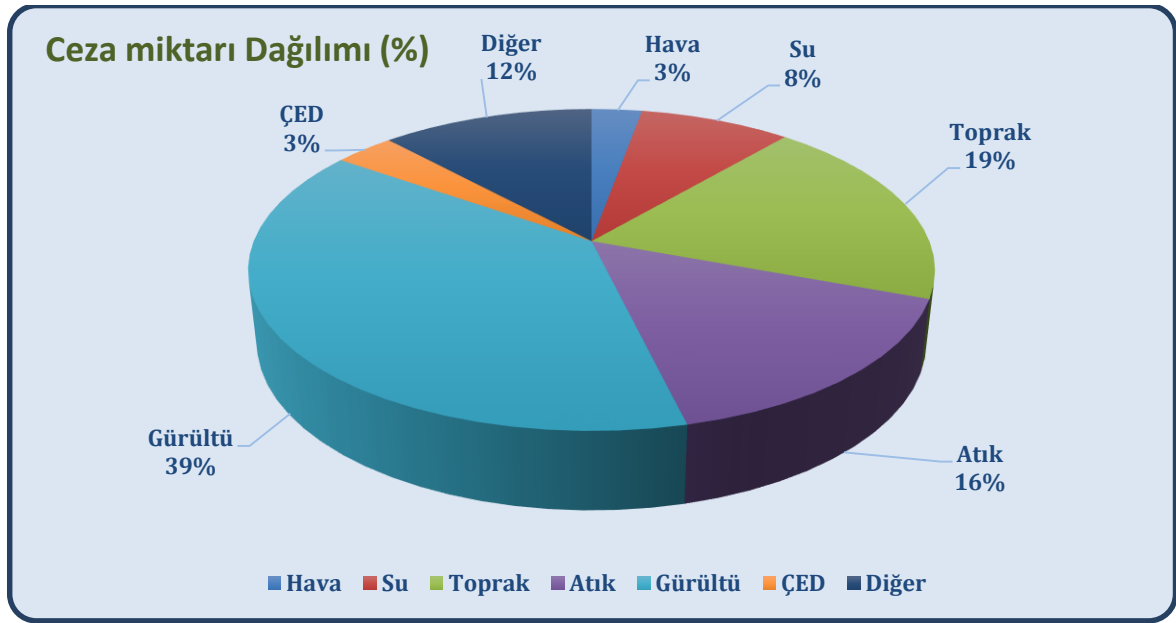
G.3. İdari Yaptırımlar

2018 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüz tarafından uygulanan idari para cezalarına ilişkin bilgiler kapsamında Çizelge G.77 ve Grafik G.31 oluşturulmuştur.

Çizelge D.77 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim, 2019)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	58.351	175.053	401.081	322.338	796.114	69.849	246.333	2.026.119
Uygulanan Ceza Sayısı	2	3	6	4	32	4	7	56

Grafik G.31 – Antalya ilinde 2018 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezalarının konulara göre dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

Çevre Kanunu ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında ÇED Olumlu / ÇED Gerekli Değildir kararı almadan faaliyete geçtiği tespit edilen maden, turizm sektöründe ikişer adet olmak üzere 4 adet işletmeye faaliyet durdurma cezası uygulanmıştır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

2018 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüze gerek dilekçe ile yazılı olarak, gerekse Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi aracılığı ve ALO 181 şikâyet hattı aracılığıyla ulaşan gürültü, atık, hava, su toprak vb. çevre kirliliği ile ilgili şikâyet dilekçelerine istinaden 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden yayımlanmış yönetmelikler kapsamında denetimler gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2018 yılı içerisinde ilimizde bulunan 12 okulda öğrencilere çevre konusunda eğitim verilmiştir.

Çevre konusunda duyarlılığı arttırmak için Antalya Sahil Güvenlik ve İl Müdürlüğümüz işbirliği ile Antalya Yat Limanı'nda 5 Haziran Dünya Çevre Günü etkinliği düzenlenmiştir. Etkinlik kapsamında Ahmet Bileydi İlkokulu ve Ziya Marsel İlköğretim Okulu öğrencileri arasında çevre konulu resim yarışması ve atık malzemelerle hazırlanmış kostümlerin sunumu yapılmıştır.

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mini konseri sonrasında derece alan öğrencilere çeşitli ödüller dağıtılmıştır.

Ayrıca, dalış okullarının uzman dalgıçları deniz dibinde temizlik çalışmalarına katılarak denizlerimizde oluşan kirliliğe dikkat çekmiştir. Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın helikopteri ile çevrenin önemini vurgulayan uçuş gerçekleşmiş ve ekiplerince öğrencilere ve halka görev ve sorumlulukları hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Kaynaklar

Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü